

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

عمر الکرما
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

فرہنگ جامع اصطلاحات فلسفی

(۱)

فرہنگ فلسفی جامع

نہال و شہناز خجستہ

فلسفہ، منطق، کلام، سائنس و منطق، فزیک، کیمیا، تاریخ

پہلی بار شائع

قانون بین الاقوامی حقوق مؤلفان و ناشرین

پہلی بار شائع

پبلسٹی و پریس

نہال و شہناز خجستہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق (فارسی - انگلیسی)

نویسنده:

جواد قاسمی

ناشر چاپی:

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق (فارسی - انگلیسی) جلد ۱
۷	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۴	مقدمه
۱۶	روش گردآوری اصطلاحات
۱۸	فارسی - انگلیسی
۲۰	آ
۲۵	الف
۷۸	ب
۹۳	پ
۱۰۰	ت
۱۳۰	ث
۱۳۲	ج
۱۴۸	چ
۱۴۹	ح
۱۷۳	خ
۱۸۵	د
۱۹۶	ذ
۲۰۱	ر
۲۱۲	ز
۲۱۵	س
۲۲۷	ش
۲۳۹	ص

۲۴۸ ..... ض

۲۵۰ ..... ط

۲۵۵ ..... ظ

۲۵۷ ..... ع

۲۹۰ ..... غ

۲۹۶ ..... ف

۳۱۴ ..... ق

۳۴۰ ..... ک

۳۵۱ ..... گ

۳۵۴ ..... ل

۳۶۰ ..... م

۴۳۵ ..... ن

۴۵۶ ..... و

۴۷۲ ..... ه

۴۷۸ ..... ی

۴۸۰ ..... درباره مرکز

شابک : 964-444-683-6 ؛ 40000 ریال : چاپ دوم: 978-964-444-683-2

شماره کتابشناسی ملی : م 83-3486

عنوان و نام پدیدآور : فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق (انگلیسی - فارسی ، فارسی - انگلیسی) / جواد قاسمی .

مشخصات نشر : مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی، 1388.

مشخصات ظاهری : ، [171] ، 164ص.

یادداشت : صفحه شمار به دو صورت فارسی و انگلیسی می باشد.

یادداشت : ص.ع.به انگلیسی : Jawad Qasemi. A glossary of the islamic terms : philosophy , theology and logic

یادداشت : چاپ اول : 1383 (فیپا).

یادداشت : چاپ دوم.

موضوع : فلسفه -- واژه نامه ها -- انگلیسی

موضوع : فلسفه -- واژه نامه ها -- فارسی

موضوع : منطق -- واژه نامه ها -- انگلیسی

موضوع : منطق -- واژه نامه ها -- فارسی

موضوع : کلام -- واژه نامه ها -- انگلیسی

موضوع : کلام -- واژه نامه ها -- فارسی

موضوع : زبان انگلیسی -- واژه نامه ها -- فارسی

موضوع : فارسی -- واژه نامه ها -- انگلیسی

رده بندی دیویی : 103

رده بندی کنگره : 41/B41/ق2ف4 1388

سرشناسه : قاسمی، جواد، 1338-، مترجم

شناسه افزوده : بنیاد پژوهش های اسلامی

وضعیت فهرست نویسی : فایا (چاپ دوم)

ص: 1

اشاره

فهرست

مقدمه *** 7

فارسی - انگلیسی *** 11-171

English - Persian *** 5-160

Bibliography *** 162

ص: 5

معادل یابی درست و دقیق به ویژه برای اصطلاحات تخصصی، در حوزه علوم نظری و عقلی کاری دشوار و گاه ناممکن است؛ زیرا همه واژه‌هایی که فیلسوف، متکلم یا منطق‌دانی در زبانی به کار می‌گیرد یا می‌آفریند، همیشه ترجمه‌پذیر نیستند و همه مفاهیمی را که فیلسوف یا اندیشه‌وری در ذهن می‌پروراند، همیشه نمی‌توان به زبانی دیگر منتقل کرد. واژه‌ها بار تاریخی و فرهنگی خاص خود را دارند و حتی اگر بتوان در برابر هر واژه زبان مبدأ، واژه‌ای در زبان مقصد قرار داد، باز هم نمی‌توان تمام مفاهیم متن را به صورت کامل منتقل کرد. اما نمی‌توان با استدلال به این نکته، باب ترجمه را بست و از هر کوششی در این راه دست کشید؛ زیرا:

آب دریا را اگر نتوان کشید * هم به قدر تشنگی باید چشید

از این رو، برای مفاهیم تازه‌ای که در زبان مبدأ الفاظ خاصی دارند، باید با حفظ قواعد دستوری و آوایی زبان مقصد، الفاظ جدیدی وضع کرد. مثلاً می‌توان در برابر *agency*، خبرگزاری؛ در برابر *passport*، گذرنامه؛ در برابر *star*، ستاره؛ و در برابر *computer*، رایانه گذاشت، بی‌آنکه معانی آنها تغییر پیدا کند. در این گونه موارد صورت لفظ، از زبانی به زبانی دیگر، دگرگون می‌شود. اما ظاهراً هیچ‌کس خدشه‌ای بر معنا وارد نمی‌آید. اما در مورد واژه‌هایی

چون: *existence* (وجود)، *existentialism* (فلسفه تقرّر ظهوری)، *Dasein* (وجود حاضر)، *decree*

(قدر)، *demon* (روح شریر)، *determined* (محصل، موجب)، *reductionalism* (تحویل‌گرایی)، *intuitionism* (شهودگرایی) و بسیاری از اصطلاحات دیگر، هر چند در زبان فارسی معادلهایی برای آنها برمی‌گزینیم، همه معانی منتقل نمی‌شود و برابر نهاده‌های آنها دلالت تام بر معانی ندارند. پیوسته‌هاله‌ای از ابهام پیرامون این واژه‌ها را فرا گرفته و از روشنایی و وضوح واژه‌های عینی و ملموس برخوردار نیستند. این معادله‌خواننده، مترجم و متفکر را همانند واژه‌های

دسته اول اقناع نمی کند. هر چند در مورد اول نیز نمی توان گفت معادلها کاملاً با یکدیگر برابرند و عیناً مفاهیم اولیه خود را می رسانند.

چرا این معادلها روشنایی و وضوح معادلهای پیشین را ندارند و ابهام آنها از کجاست؟ باید گفت این ابهام از ذات آنهاست که به مفهوم اصلی در زبان مبدأ باز می گردد، و نیز از ماهیت موضوع آنهاست که نمی توان وضوح عینی و حسّی را از آنها انتظار داشت. با این حال، هر قدر فیلسوفی در به کار بردن واژه های مناسب برای اندیشه های خود توانا تر باشد و از ابزار زبان بهتر استفاده کند، اندیشه های خود را به صورتی روشن تر ارائه خواهد داد. از سوی دیگر، ابهام در الفاظ گاهی به سبب ابهام در اندیشه است. فیلسوفی که اندیشه هایش در عین ژرفایی، روشنایی دارد، الفاظی هم که به کار می برد روشن و قابل فهم است و می تواند حدود آنها را ترسیم و تفهیم کند و در قالب تعاریف بگنجاند. این روشنایی در کلام فیلسوف به مترجم هم در واژه گزینی

یاری خواهد رساند و موجب خواهد شد واژه های روشن تر و گویاتری برای معادلهای خود به کار برد. اما اگر اندیشه های فیلسوف آشفته و زبانش آشفته تر باشد، طبعاً مترجم و واژه گزین را نیز دچار سرگردانی و آشفتگی خواهد کرد.

همه مفاهیم یک واژه را در صورتی می توان دریافت که بتوان آن را در جایگاه و ساخت ویژه خود به لحاظ فرهنگی شناخت؛ مانند واژه هایی از قبیل instrumentalism (ابزارگرایی)، functionalism (کارکردگرایی)، intentionality (حیث التفاتی)، nominalism (مذهب اصالت تسمیه)، phenomenism (پدیدارگرایی) و ... .

اصطلاحاتی که در کتابهای کلامی و فلسفی اسلامی به کار رفته اند، و واژه هایی که در فلسفه اشراق، حکمت متعالیه و عرفان نظری ابن عربی به کار رفته اند نیز وقتی به زبان انگلیسی باز می گردند، عیناً همان مفاهیمی را که خواننده فارسی زبان و آشنا با فلسفه در اسلام درک می کند، به ذهن متبادر نمی سازند؛ چرا که سلسله مفاهیمی به هم پیوسته را به همراه دارند که در نتیجه احاطه بر فرهنگ و آشنایی کلی با تاریخچه آن حاصل می آید. از این جمله اند اصطلاحاتی چون: اعیان ثابتة (archetypes)، ارتداد (apostasy)، معراج (ascent)، اجماع (consensus)، تحدّی (challenge) و ... .

طرح اولیه این فرهنگ در ابتدا انگلیسی به فارسی بود که پس از آن، نظر به اهمیت ترجمه متون فارسی اسلامی و عربی اسلامی به انگلیسی و سرعت آن در عصر حاضر، به صورت فارسی به انگلیسی نیز درآمد. گردآوری اصطلاحات انگلیسی به فارسی عمدتاً به سه شیوه صورت گرفته است: 1- گزینش از فرهنگهای تخصصی موجود پس از کسب اطمینان از درستی معانی آنها از طریق مراجعه به فرهنگهای انگلیسی یک زبانه. 2- گزینش اصطلاحات از بعضی

واژه نامه های معتبر کتابهای فلسفی، منطقی و کلامی. در این مرحله بیشتر از کتابهایی استفاده شده که مترجمان اهل فن از انگلیسی به فارسی باز گردانیده اند و در انتهای کتاب واژه نامه ای تهیه کرده اند. البته همه واژه ها عیناً اقتباس نشده بلکه در درستی یا نادرستی آنها نیز تأمل و تحقیق صورت گرفته و با فرهنگهای انگلیسی مقایسه شده است. 3- اصطلاحات انگلیسی دایره المعارف اسلام چاپ بریل که معمولاً معادل فارسی یا عربی را در برابر واژه انگلیسی قرار می دهد و اصطلاحاتی که از رهگذر ترجمه، ویرایش و یا مطالعه کتابهای مربوطه به دست آمده اند. این دسته از واژه ها معمولاً در هیچ یک از فرهنگهای موجود نیامده اند.

این فرهنگ عمدتاً اصطلاحات فلسفی، کلامی و منطقی مربوط به حوزه اسلام را گرد آورده است. واژه های به کار رفته در عرفان اسلامی، منطق جدید، کلام مسیحی و فلسفه غرب در مرحله بعد قرار می گیرند. در یافتن معادل برای واژه های فلسفه و کلام غرب از ترجمه های مترجمان و برابر نهاده های اهل فن در رشته های مربوطه استفاده شده، ولی برای کسب اطمینان از معانی و معادل فارسی آنها به لغت نامه های یک زبانه و یا فرهنگهای تخصصی فلسفه به زبان انگلیسی نیز مراجعه شده است.

اصطلاحاتی که به صورت ایتالیک چاپ شده اند، از زبانهای دیگر، عمدتاً لاتین، وارد زبان انگلیسی شده و رواج یافته اند. حروف داخل پرانتز در برابر واژه های فارسی، مخففهای مربوط به موضوع و رشته مورد نظرند، مثل: (ف.ا.) فلسفه اسلامی، (ف.غ.) فلسفه غرب، (ک.ا.) کلام اسلامی، (ک.م.) کلام مسیحی، (م.ر.) منطق ریاضی، (م.ک.) منطق کلاسیک، (ع.ا.) عرفان اسلامی. هر جا این حروف در برابر اصطلاحات قرار می گیرند، بدین معناست که معادل آنها اختصاص به رشته مورد نظر دارد و یا بیشتر در آن حوزه به کار می رود، هر چند ممکن است

رشته ها و حوزه های دیگر را نیز دربر گیرد. زیرا واژه های مربوط به فلسفه اسلامی گاهی در کلام و عرفان هم به کار می رود، همان طور که واژه های مربوط به کلام و عرفان اسلامی نیز در فلسفه مطرح می شود و از این رو اصطلاحات مشترکی دارند و همیشه نمی توان آنها را از یکدیگر جدا کرد. فلسفه ملاصدرا، سهروردی و فیلسوفان پس از آنها با اصطلاحات کلامی و عرفانی درآمیخته است.

***

در خاتمه جا دارد از همکاران ارجمند آقایان دکتر محمد جواد مهدوی و استاد محمد تقی اکبری که کار ویراستاری این اثر را بر عهده گرفتند، استاد بزرگوار جناب آقای دکتر غلامحسین

ابراهیمی دینانی که با نگاهی گذرا مُهر تأیید بر آن زدند و نیز استاد ارجمند، حجه الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر احمد احمدی که قسمتهایی از آن را ملاحظه کردند و پیشنهادهای سودمندی دادند، سپاسگزاری کنم. همسر فاضلم خانم فریبا بکائول، واژه ها را گرد آورد، کتاب را بازبینی کرد و در تهیه این اثر بسیار شکیبایی ورزید. آقای سید هاشم بنی هاشمی در تنظیم و ثبت فیشها نقش بسیار مؤثری داشت و آقای علی برهانی در حروف نگاری و آرایش کتاب و آقای رضا ارغیانی در نمونه خوانی آن با من صمیمانه همکاری کردند که از همه آنان سپاسگزارم.

جواد قاسمی

ص: 10

Boundless, The apeiron آپایرون

hellfire (ک.ا.) آتش جهنم

biographical works آثار رجالی

meteorology (ک.ا.) آثار علوی

individuals آحاد

end of the time (ک.ا.) آخر الزمان

apocalypticism آخر الزمان باوری

next world آخرت

element (ک.ا.) آخشیج

ritualism آداب پرستی

human being; man آدم

opinions آرا

arche آرشه

utopia آرمان شهر

utopian آرمان شهری

idealist (ف.غ.) آرمان گرا

idealistic; utopian (ف.غ.) آرمان گرایانه

idealism آرمان گرایی

ideal; utopian آرمانی

ideality آرمانی بودن

avarice; covetousness آز

free آزادی

liberation آزادی سازی

freedom; liberation; liberty (ک.ا.) آزادی

freedom of the will آزادی اراده

intellectual freedom آزادی فکری

experiment آزمایش

experimental آزمایشی

testable (ف.غ.) آزمون پذیر

testability آزمون پذیری

angelic; celestial آسمانی

explicit آشکار

anarchy آشوب

anarchism آشوب طلبی

principle آغاز

initiator آغاز کننده

originative; primary; primordial آغازین

heavens آفاق

macrocosm and microcosm آفاق و انفس

Demiurge (ف.ا.) آفریدگار جهان مادی

created being آفریده

آفرینش مداام continuing creation

آفرینندگی creativity

آفریننده creator; originative

آفریننده خویش self-created

آگاهانه purposeful

ص: 13

consciousness آگاهی

sensuous consciousness آگاهی حسی

instrument (م.ک.) آلت

bodily instrument (ف.ا.) آلت جسمانی

organic آلی

proneness; readiness آمادگی

prone آماده

imperative آمرانه

catechesis (م.ک.) آموزش دین

union (در مجموعه ها) آمیزه

آن (ف.ا.)

durationless instant; instant; moment

Prior Analytics آنالوئیکای اول

Posterior Analytics آنالوئیکای دوم (م.ک.)

momently آن به آن

antithesis آنتی تری

creed; cult; ritual آیین

Bahatism آیین بهایی

trinitarianism (م.ک.) آیین تثلیث

cult آیین دینی

Shintoism آیین شینتو

آیین فیثاغورس pythagoreanism

آیین کلیسائی انجیلی evangelicalism

آیین مانی Manichaeism/Manicheism

آیین مرابطی Maraboutism

آیین مقدّس (ک.م.) sacrament

ص: 14

guides of darkness ائمه الظلام

guides of light ائمه النور

Imams of guidance ائمه الهدى

abba (ك.م.) ابا

antinomianism اباحه

اباحه گری

adiaphorism; antinomianism

antinomians (ك.ا.) اباحیه

ابد (ف.ا.)

eternity without end; future eternity; post -eternity; sempiternity

ابداع (ف.ا.)

innovation; novelty; creation from nothing; direct creation; primordial innovation

creative; originated ابداعی

ابدی

in perpetuum; pre-eternal; perennial; sempiternal; deathless; eternal; everlasting; in perpetuity

perenniality; perpetuity ابدیت

superman (ف.غ.) ابر انسان

superexponent (م.ر.) ابر توان

superman ابر مرد

instrumentalism (ف.غ.) ابزار انگاری

sense organ اَبزار حَسِّي

instrumentalism اَبزارگرايي

object اَبژه

ابطال

disproof; disproving; invalidation; refutation

falsifiable; refutable (ف.غ.) اَبطال پذير

falsifiability (ف.غ.) اَبطال پذيري

denial of transmigration اَبطال تناسخ

ابطال ناپذير (ف.غ.)

irrefutable; unfalsifiable

Devil, The اَبليس

Averroes اَبن رشد

Avicenna اَبن سينا

Maimonides اَبن ميمون

paternity اَبوت

ambiguity اَبهام

unification; union; unity اَبحاد

اَبحاد عاقل و معقول (ف.ا.)

identity of subject and object

اَبحاد عالم و معلوم

identity of knower and known

اتّحاد عرفانی (ع.ا.)

mystical union; unio mystica

اتّحاد عقل و عاقل و معقول (ف.ا.)

union of the intellect, intelligent and intelligible

اتّحاد عقل و معقول (ف.ا.)

unification of the intellect and the intelligible

اتّحاد مادّه و صورت (ف.ا.)

unity of matter and form

اتّحاد مدرک با مدرک

unity of the subject and the object

اتّحاد معنوی با خداوند

اتّصاف qualification

اتّصال conjunction; connection; continuity

اتّصال تام (م.ک.) complete connection

اتّصال دائم (م.ک.) constant conjunction

اتّصال ناقص (م.ک.) deficient connection

اتّفاق chance; coincidence; connection

اتّفاق کلمه unanimity

اتّفاق گرایي casualism

اتّفاقی accidental; casual; coincidental

اثبات affirmation; verification

اثبات پذیر (ف.غ.) confirmable; verifiable

اثبات پذیری (ف.غ.)

verifiability; confirmability; provability

اثبات ناپذیر nonverifiable

اثبات وجود خدا بر مبنای وجود عالم

cosmological argument

اثباتی affirmative

اثر تبعی incidental effect

اثر فرعی incidental effect

اثنا عشریّه Twelvers, The

اثير (ether) (aether)

اثيری aethereal; ethereal

اثيريات (ف.ا.) etherals

اجازه (در حدیث و فقه...) teaching permits

اجتماع (ک.ا.) contiguity

اجتماع متقابلین (م.ک.)

agreement of two opposites

اجتماع و افتراق (ک.ا.)

contiguity and separation

اجتهاد independent judgement

اجتهاد رأی exercise of opinion

اجرام سماوی cosmic bodies

اجزای اصلی بدن (ک.ا.)

fundamental parts of the body

اجزای عینی (ک.ا.) concrete parts

اجزای مادی (ک.ا.) physical parts

أجل (ک.ا.)

death; lifespan; predetermined term

اجناس (م.ک.) genera

احاله reduction

احباط (ک.ا.) cancellation

احتجاج منطقی dialectic

احتمال probability

احتمالات probability

احتمال گرایی probabilism

احتمالی presumptive

أحد (ا.ا.) Absolute Oneness, The

احداث innovation in time

احدی بالذات (ع.ا.) One through the essence

احدیّت (ع.ا.)

oneness; absolute unicity; uniqueness

احدیّت الهی (ع.ا.) divine unity

احدیّت ذاتی (ع.ا.)

essential oneness; unitary in being

مقام احدیّت (ع.ا.) station of uniqueness

احساس

perception; sensation; sense; sensibility

احساس انسانی قابل شدن برای خداوند

anthropopathism

احساس بی واسطه immediate feeling

احساس حضوری immediate feeling

احساسی انگاشتن احکام ارزشی (ف.غ.)

emotivism

احسان (ک.ا.) beneficial act

احضار ارواح necromancy

احکام propositions

احکام ظاهری exoteric rules

احکام وجود properties of existence

احوال (ک.ا.) modes; states

more circumspect (ک.ا.)

revivification (حیا)

declarative; informative (خباری)

Traditionists (خباریان)

traditionalism (خباری‌گری)

quantitative difference (م.ک.)

qualitative difference (م.ک.)

verbal disagreement (ف.ا.)

verbal difference (ف.ا.)

genuine difference (ف.ا.)

subjective difference (ف.ا.)

اختیار (ک.ا.)

freedom; choice; free will; freedom of the will; indeterminism; liberty; volition; autonomy

libertarianism (اختیارگرایی)

volitional; voluntary (اختیاری)

libertarians (ک.ا.)

inferior; lower (اخص)

Last, The (ا.ا.)

اخص

more particular; more peculiar; more specific

اخلاص

absolute sincerity; sincerity of devotion

اخلاط humours

four-fold humours (ف.ا.) چہارگانہ

humors of the body (ف.ا.) اخلاط تن

(character; ethic(s) اخلاق

bioethics اخلاق پزشکی

descriptive ethics اخلاق توصیفی

normative ethics اخلاق دستوری

spiritual ethics اخلاق روحانی

secularism اخلاق عقلی

applied ethics اخلاق عملی

excellent ethics اخلاق فاضلہ

virtue ethics اخلاق مثبتی بر فضیلت

moralist اخلاق باور

moralistic اخلاق باورانہ

ص: 17

اخلاق باوری moralism

اخلاق پرستی moralism

اخلاقی ethical; moral; moralist

اخلاقیات morality; morals

اخلال به واجب (ک.ا.)

failure to do what is obligatory

اخوان الصفا (ف.ا.) Brethren of Purity

اخوت brotherhood; fraternity

ادات (م.ک.) connective

ادراک

perception; prehension; apprehension; ap- perception; cognition; percept

ادراک به ذات (ف.ا.)

perception by essence

ادراک بی واسطه immediate perception

ادراک جزئی perception

ادراک حسی

perception; sensuous perception; esthesia; percept; sensual perception; sense perc- eption

ادراک حقیقی real percept

ادراک خفی hidden perception

ادراک خیالی (ف.ا.)

imaginary; imaginative perception

ادراک درونی apperception

ادراک ذات apprehension of essence

ادراک شهودی (ف.ا.) synderesis

ادراک عقلی

intellectual perception; apprehension; intelligible perception

ادراک غیر حسی non-sensory perception

ادراک فوق حسی extra-sensory perception

ادراک کلیات (ف.ا.)

perception of universals

ادراک ماورای حسی

extra-sensory perception

ادراکات perceptions

ادراک پذیر perceptible

ادراکی perceptive; perceptual

ادّعی بدون استدلال

without reasoning claiming

ادّعی مهدویّت کردن Mahdi declare oneself

ادنی inferior; lower

ادوار cycles

ادوار فلکی (ف.ا.) spherical revolutions

اراده (ک.ا.) volition, act of will, will

اراده آزاد (ک.ا.ا.) free will

اراده الهی (ک.ا.ا.) divine will

اراده پیشین (ک.ا.ا.) a priori will-act

اراده حادث (ک.ا.ا.) temporal will

اراده خیر (ک.ا.ا.) good will

اراده قدیم (ک.ا.ا.) eternal will

اراده محدث (ک.ا.ا.) innovatory will

اراده موجهه (ف.ا.ا.) will as necessitating

ارادی volitional; voluntary

ارباب lord; lords

ارباب احوال (ک.ا.ا.) masters of states

ارباب اصنام (ف.ا.ا.)

archtypes; lords of Idols

ص: 18

ارباب اصنام نوعی (ف.ا.)

archtypes of species

ارتباط جزء به کل part-whole relationship

ارتباط منطقی consistency

ارتداد apostasy

ارتسام impression; representation

ارتسام حسی sense impression

ارتقا progression

ارجاء (ک.ا.) postponement

ارزش (م.ر.) truth value; value

ارزش (ک.ا.) merit

ارزش صدق (م.ر.)

truth value; truth-value true

ارزش کذب (م.ر.) truth value false

ارزش شناسی axiology

ارزش گذاری valuation

ارسطویی Aristotelian

ارسطویان Aristotelians

ارصاد جسمانی (ف.ا.)

physical astronomical observation

ارصاد روحانی (ف.ا.)

spiritual astronomical observation

ارغنون (م.ک.) organon

ارغنون جدید (ف.غ.) novum organum

از خود بیگانگی self-alienation

از دین برگشته apostate; lapsed

از عدم چیزی صادر نمی شود ex nihilo nihil fit

ازل (ف.ا.)

eternity without beginning; pre-eternity

ازلاً و ابداً (ف.ا.) eternity to eternity

ازلی (ف.ا.) pre-eternal; primordial; uncreated

ازلیت eternity; pre-eternity

ازلیّه (ف.ا.) eternalists

از نظر انتزاعی in abstracto

اساطیر mythology

اسّ المطالب (م.ک.) basic questions

اسباب نزول occasions of revelation

استاد master

استاد مابعد الطبیعه metaphysician

استثنایی متصل (م.ک.) modus ponens

استثنایی منفصل (م.ک.) disjunctive

استحاله

metamorphosis; qualitative change; trans-formation; transubstantiation

استحسان esthetics

استحقاق پاداش merit

استدلال

argumentum; case; inference; reasoning

استدلال از راه برهان خلف (م.ک.) apagoge

استدلال استقرایی (م.ک.)

inductive reasoning

استدلال اِنْتِی (م.ک.)

a posteriori reasoning; posteriori reason

استدلال برهانی (م.ک.) decisive proof

استدلال به اقوی دلیل afortiori

استدلال به تمثیل (م.ک.)

analogical inference

استدلال به واسطه قیاس syllogistics

استدلال بی ارزش ad hominem argument

استدلال بی واسطه ostensive

استدلال جدلی eristic

استدلال دوری (م.ک.)

circular argument; circular reasoning; begging the question; diallelus; petitio principii

استدلال شرطی conditional proof

استدلال قیاسی (م.ک.)

syllogization; deductive reasoning

استدلال منطقی

logical reason; logical reasoning; ratiocination

استدلال نامربوط به شخصیتی برجسته

ad verecundiam argumentum

استدلال گریزی misology

استدلالی discursive

استطاعت (ک.ا.)

ability; power; ability to act; capacity

استطاعت همراه با فعل (ک.ا.)

power along with the act

استعاره metaphor

استعاری metaphorical

استعداد

capacity; disposition; predisposition; proneness

استعداد نطق capacity for speech

استعلا transcendence

استعلایی (ف.غ.)

transcendent; transcendental

استغراق (ع.ا.) absorption; exhaustiveness

استغنا self-sufficiency

استقرا (م.ک.) epagoge; induction

استقرای تام (م.ک.) complete induction

استقرای تجربی (ف.غ.) empirical induction

استقرای ریاضی (م.ر.)

mathematical induction

استقرای ضعیف (م.ر.) weak induction

استقرای قوی (م.ر.) strong induction

استقرای ناقص (م.ک.) incomplete induction

استقرایی inductive

استکمال نفس self-development

استلزام (م.ک.) implication

استلزام اکید (م.ر.) strict implication

استلزام متقابل (م.ر.) mutual implication

استلزام معنایی (م.ر.) entailment

استلزام منطقی logical implication

استمرار duration; permanence; perpetuity

استنتاج

conclusion; deduction; illation; inference; result

استنتاج استقرایی (م.ک.)

inductive inference

استنتاج با واسطه (م.ک.) mediate inference

استنتاج به کمک حد وسط (م.ک.)

mediate inference

استنتاج بی ربط ignoratio elenchi

استنتاج بی واسطه (م.ک.)

deduction; immediate deduction; imm- ediate inference

استنتاج درست valid inference

ص: 20

استنتاج ریاضی (م.ر.)

mathematical deduction

استنتاج طبیعی (م.ر.) natural deductoin

استنتاج عقلی

inference of the reason; rational inference

استنتاج فراگیر (م.ر.) absorptive

استنتاج قطعی (م.ک.) conclusive inference

استنتاج قیاسی (م.ک.)

deductive inference; syllogistic inference

استنتاج مغالطه ای paralogism

استنتاج منطقی logical implication

استنتاج وابسته (م.ر.) associated inference

استنتاج پذیر deducible

استتساخ transcription

اسرار mysteries

اسرار الهی divine mysteries

اسرار ربّانی divine mysteries

اسرافیل Seraph

اسطقس (ف.ا.)

element; original element; primordial element; primary element

اسطقسات Four Elements

اسطوره fable; myth

اسطوره ای (mythical; mythologic(al)

اسطوره زدایی demythologization

اسطوره زدایی کردن demythologize

اسطوره شناختی (mythologic(al)

اسطوره شناس mythologist

اسطوره شناسی mythology

اسطوره نگار mythographer

اسطوره نگاری mythography

اسفار journeys

اسفار اربعه (ف.ا.) Four Journeys

اسفار انبیای بنی اسرائیل Prophets, The

اسفل lower

اسفل السافلین, the lowest point; lowest realm,

اسقاط (ک.ا.) cancellation; relinquishment

اسکولاستیک (ف.غ.)

scholastic; scholasticism

اسلامی Islamic

اسم name

اسم اعظم (ع.ا.) (Greatest Name (of God

اسم اعظم خداوند (ع.ا.)

Exalted Name of God; Greatest Divine Name

اسم الله الاعظم (ع.ا.١)

Gods Supreme Name

اسم جامع الله

All-Comprehensive Name of Allah

اسم ذاتي خدا (ع.ا.١) essential name of God

اسم معدوله (م.ك.) negation name

اسماعيليه Ismailism

اسماء (ع.ا.١) names

اسماء تنزيهي خداوند (ع.ا.١)

Purifying Names of God

اسماء الحسنی (ع.ا.١) Most Beautiful Names

اسماء کلی الهی (ع.ا.١)

Universal Divine Names

ص: 21

اسماء و صفات الهی (ع.ا.)

Divine Names and Qualities

اسمی nominal

اسناد attribution

أسوه example

اشارات indications; reference

اشاره allusion

اشباح phantasmata

اشتباه ما بالعرض به ما بالذات (ف.ا.)

confusion between what is by accident and what is by essence

اشتباه مفهوم به مصداق (ف.ا.)

confusion between concept and the object to which it applies

اشتباه مقولی category mistake

اشتداد (ف.ا.)

gradual increase in intensity; intensification; intensity

اشتداد وجود intensification of existence

اشتراک

community; intersection; participation

اشتراک پذیری (م.ر.) association

اشتراک در قدم (ف.ا.) co-eternity

اشتراک در لفظ (م.ک.) homonym

اشتراک لفظی (م.ک.) heteronym

اشتراک مجموعه ها intersection of sets

اشتراک معنوی (ف.ا.)

shared meaning; analogy shared by all existent entities

اشتراکی collective; communal

اشتقاق derivation

اشتقاقی derivational; derivative

اشتیاق به دین religionism

اشد و اضعف stronger and weaker

اشدیت (ف.ا.) greater intensity

اشراق (ف.ا.) illumination

اشراقات intelligible irradiations

اشراق باوری illuminatism; illuminism

اشراق حضوری (ف.ا.) presential illumination

اشراق گرا illuminatist; illuminist

اشراق گرابی illuminatism; illuminism

اشراق یافته illuminate; illuminated

اشراقی (ف.ا.) illuminationist

قواعد اشراقی (ف.ا.)

illuminationist principles

اشراقیان Illuminati

اشرف superior

اشرف مخلوقات most noble creation

اشیای خارجی objects

اشیای فی نفسه (ف.غ.) noumena

اشیای موجود بما هی موجود (ف.ا.)

existing things qud existents

اصالت principality

اصالت اراده voluntarism

اصالت ایمان fideism

اصالت بشر humanism

اصالت پدیداری (ف.غ.)

phenomenalist; phenomenist

اصالت تسمیه (ف.غ.) nominalism

اصالت تصوّر (ف.غ.) mentalism

ص: 22

اصالت تواتر frequentism

اصالت دادن به پدیدارها (ف.غ.)

phenomenalism; phenomenism

اصالت دادن به صور ذهنی

representationalism

اصالت دادن به عقل در برابر دین: rationalism

اصالت دادن به کلام theologism

اصالت ذهن: subjectivism

اصالت ظاهری phenomenalist

اصالت علم scientism

اصالت کل holism

اصالت ماهیت (ف.ا.)

primacy of quiddity; principality of essence; priority of essence

اصالت ماهیتی (ف.ا.) essentialist

اصالت وجود (ف.ا.)

basicality of being; principality of existence; priority of existence

اصحاب companions

اصحاب اقوال purveyors of words

اصحاب حدیث

Traditionists; partisans of tradition

اصحاب دایره المعارف (ف.غ.)

Encyclopedists

اصحاب رأی (ک.ا.)

followers of opinion; partisans of personal opinion

اصحاب شمال (ع.ا.)

companions of the left hand; people of the left

اصحاب صفات Attribute-Party

اصحاب کساء Companions of the Cloak

اصحاب کھف

Companions of the Cave; Seven Sleepers, The

اصحاب مشاہدات master visionaries

اصحاب مشاہدہ masters of vision

اصحاب یمین (ع.ا.)

companions of the right hand; people of the right

اصل

doctrine; origin; precept; principle; root; theorem

اصل این ہمانی principle of identity

اصل بدیہی axiom

اصل تحقیق پذیری (ف.غ.)

verifiability principle; verification principle

اصل تناقض contradiction principle

اصل توحید (ک.ا.) principle of Divine Unity

اصل جاويدان (ف.ا.) eternal principle

اصل جايگزيني commutation

اصل جهت كافي

principle of sufficient reason

اصل ساده سازي (م.ر.) simplification

اصل عدم تناقض (م.ك.)

noncontradiction; law of non-contradiction; principle of contradiction

اصل عدم موجبيت

indeterminacy principle; principle of indet- erminacy

ص: 23

ultimate principle اصل غایی

factor principle اصل فاکتورگیری (م.ر.)

philosopheme اصل فلسفی

eternal principle اصل قدیم

axiom اصل متعارف

axiom of choice اصل متعارف انتخاب

axiom of infinity اصل متعارف بی نهایت

explicit axiom اصل متعارف غیر ضمنی

postulate; postulation اصل مسلّم

logical maxim اصل منطقی

predeterminism اصل موجبیّت الهی

axiom; postulate اصل موضوع

اصل موضوع جداسازی (م.ر.)

axiom schema of separation

maxim اصل موضوعه فلسفی یا ریاضی

axiomatic اصل موضوعی

arche; first principle اصل نخستین

first origin اصل نخستین اشیا (ا.ا.)

the same origin اصل واحد

extensionality, axiom of اصل هم مصداقی

radical اصل گرا

radicalism اصل گرای

reform اصلاح

reformism اصلاح طلبی

اصلاح (ک.ا.)

most befitting; best interest; most beneficial

primary; radical اصلی

principles اصول

morals اصول اخلاقی

اصول اعتقادی (dogma(s)

first principles اصول اولیه

اصول دین (ک.ا.)

religious dogmas; theology; bases of religion; religious dogma

اصول عقاید

principles of belief; tenet

اصول فقه

legal methodology; methodology of jurisprudence

اصول متعارفه شهود (ف.ا.)

axioms of intuition

postulates اصول موضوعه

instrumentalism اصول نظری (ف.غ.)

real اصیل

relation; annexation (م.ک.)

اضافه اشراقی (ف.ا.)

illuminative relation; luminous relation

اضافه حقیقی (م.ک.)

proper (real)annexation

intellectual relation (ف.ا.)

اضافه غیر حقیقی (م.ک.)

improper annexation

categorical relation (م.ک.)

relative اضافی

opposites; contraries (م.ک.)

اضطراب Angst

compulsion; constraint (ک.ا.)

اضطراری involuntary

leading astray (ک.ا.)

absoluteness اطلاق

اطوار وجود modes of being

اعاده (ک.ا.) restoration

اعاده معدوم (ک.ا.)

restoration of the non-existent

اعتبار

consideration; subjective consideration; validity

اعتبار عدم

consideration of nonexistence

اعتبار عقلی (ف.ا.) rational consideration

اعتبارات ذهنی (ف.ا.) mental conceptions

اعتبارات عقلی (ف.ا.) intellectual fictions

اعتباری (ف.ا.)

mentally-positing; relative; arbitrary

اعتباری بودن وجود (ف.ا.)

fictitiousness of existence

اعتباری بودن ماهیت (ف.ا.)

quiddity being mentally posited

اعتباریات fictions

اعتدال temperance

اعتراف confession

اعتزال (ک.ا.) seclusion; withdrawal

dogma(s); doxy; tenet اعتقاد

spiritualism اعتقاد به اصالت روح و بقای آن

vitalism اعتقاد به اصل حیاتی

cosmotheism اعتقاد به الوهیت جهان

immortalism اعتقاد به بقای نفس

اعتقاد به تأثیر خداوند در علیت

occasionalism

اعتقاد به تجلی انسانی خدا در مسیح (ک.م.)

theanthropism

animalism اعتقاد به جانور بودن انسان

اعتقاد به جبر (ک.ا.)

determinism; predestinarianism

اعتقاد به جبر در حوادث و افعال

necessitarianism

monadism اعتقاد به جوهر فرد

monism اعتقاد به جوهر واحد

theism اعتقاد به خدا

creationism اعتقاد به خلق جهان

agathism اعتقاد به خیر

اعتقاد به دوگانگی خیر و شر در عالم

dualism

اعتقاد به دوگانگی روح و جسم (ف.غ.)

mind-body dualism

اعتقاد به سه خدا tritheism

اعتقاد به ظهور مسیح (ک.م.) Adventism

اعتقاد به عدالت خداوند (ف.غ.) theodicy

اعتقاد به عرف conventionalism

اعتقاد به علم غیب (ف.ا.) occultism

اعتقاد به عنایت مشروط الهی conditionalism

اعتقاد به فناپذیری نفس mortalism

اعتقاد به ناشی شدن آگاهی از جریان عصبی

epiphenomenalism

اعتقاد به نظریه سیر تکاملی موجودات

evolutionism

اعتقاد به وجود ذهنی کلیات conceptualism

اعتقاد به هزاره پیامبری مسیح millenarianism

اعتقاد مذهبی doxy

اعتقادی doctrinal

reclusion; spitual retreat(ع.ا.) اعتكاف

inimitability of the Quran(ك.ا.) اعجاز قرآن

thaumaturgic(ع.ا.) اعجاز گرانه

annihilation; nullification(ك.ا.) اعدام

Most High; The(ا.ا.) الاعلى

supreme اعلى

highest place, The اعلى علين The

اعم

more general; more universal; most general thing

works(ك.ا.) اعمال

اعمال قلبى (ك.ا.)

acts of the heart; bodily acts

اعيان (ف.ا.)

concrete realities; external reality; objects; real objects; concrete things

اعيان ثابتة (ع.ا.)

immutable entities; archetypes; permanent archetypes; fixed entities

اعيان خارجى external objects

اعيان رياضى mathematical objects

اعيان مثالى (ف.ا.) ideal objects

اعيان موجودات objective entities

اغريقى Grecian; Greek

unconsciousness اغما

افاضه نفس بر بدن (ف.ا.)

investment of the soul in the body

contrast; separability; schism افتراق

excessiveness افراط

radicalism افراط گرایی

excess and neglect افراط و تفریط

fable; fiction; myth افسانه

fictionalism افسانه انگاری

(mythical; mythologic(al) افسانه ای

most excellent; worthier (ک.ا.) افضل

breaking fast افطار کردن

acts; works افعال

clear horizon افق مبین

Plato افلاطون

Platonic افلاطونی

spheres افلاک

heavenly spheres (ف.ا.) افلاک سماوی

astronomical heavens افلاک نجومی

seven spheres (ف.ا.) افلاک هفتگانه

three essences (ک.م.) اقانیم ثلاثه

hypostases(اقتنیم سه گانه (ک.م.)

connectio; conjunction(اقتران (م.ر.)

simple conjunction(اقتران ساده (م.ک.)

conjunctive(اقترانی (م.ک.)

requirement(اقتضا

essential requirement(اقتضای ذاتی (ف.ا.)

اقتضای غیري (ف.ا.)

requirement coming from something else

most sacred(اقدس

confession(اقرار

اقرار به زبان (ک.ا.)

confession by the tongue; verbal confession

poles(اقطاب (ع.ا.)

twelve poles(اقطاب دوازده گانه (ع.ا.)

ص: 26

minimal اقل

Euclid اقلیدس

Euclidean اقلیدسی

clime اقلیم

ad hominem; rhetorical اقناعی

hypostasis اقوم

major (م.ک.) اکبر

acquisition; acquiring (ک.ا.) اکتساب

acquired اکتسابی

heuristic اکتشافی

constraint (ک.ا.) اکراه

alchemy; elixir اکسیر

elixir of life اکسیر حیات

most perfect اکمل

aeons; ages اکوار

modes of being اکوان

اکوان محسوس مادی (ف.ا.)

material sensible beings

existentialism (غ.ع.) اگزیستانسیالیسم

First, The (ا.ا.) الاؤل

امکان در قیاس به غیر (ف.ا.)

possibility in relation to something else

التزام ought

التفاتی (ف.ا.) intentional

التقاط eclecticism

التقاطی eclectic

التقاطی گری eclecticism

الجماء (ك.ا.) impulsions

الجماء (ك.ا.)

atheism; infidelity; paganism; heresy

الجماءى atheistic

الردّ على الامتناع reductio ad impossibile

الجماء obligation; ought

القائ رحمانى (ع.ا.) spiritual inspiration

الله God

الم (ك.ا.) displeasure; pain

الوهييت

deity; divinity; godhead; godhood; godship

اله deity

الهام

apocalypse; divine inspiration; inspiration; revelation

الهام روحانى spiritual inspiration

goddessالهه

الهي

divine; spiritual; theologic; theological; nu- minous

metaphysics; theology; divine thingsالهيات

liberation theologyالهيات آزادي بخش

Aristotles metaphysicsالهيات ارسطو

biblical theologyالهيات اهل كتاب

positive theologyالهيات تحصلي (ك.م.)

negative theologyالهيات تنزيهي

monistic theologyالهيات توحيدى

natural theologyالهيات طبيعى (ف.غ.)

revealed theologyالهيات مبتنى بر وحى

الهيات نظرى

positive theology; speculative theology

theistsالهيون (ف.ا.)

Eleaticاليابى

ص: 27

mother science أم العلوم

أم الكتاب (ک.ا.)

heavenly original scripture; Mother of the Book; essence of the book

leader; Imam (ک.ا.)

silent Imam (ک.ا.)

permanent Imam (ک.ا.)

trustee Imam (ک.ا.)

hidden Imam (ک.ا.)

legitimate ruler (ک.ا.)

امام منتظر (ک.ا.)

Awaited Imam; Expected Imam

امام ناطق (ک.ا.)

prophetic Imam; speaking Imam

امامت (ک.ا.)

امامت مفضول (ک.ا.)

amّت followers

امتداد duration

امتداد جسمانی extension

امتداد سیلانی mobile extension

امتداد معقول (ف.غ.) intelligible extension

امتزاج mingling; mixture

امتناع impossibility

امتناع بالذات (ف.ا.) impossibility by itself

امتناع به غير (ف.ا.)

impossibility by something else

امتناع به قياس به غير (ف.ا.)

impossibility in relation to something else

امتناع ذاتي (ف.ا.)

essential impossibility; natural impossibility

امتناع مطلق (ف.ا.) absolute impossibility

امداد غيبی deus ex machina

امر (ك.ا.)

commandment; imperative; thing; comm- and

امر الهی (ف.ا.)

divine order; divine commandment

امر به معروف bidding for good

امر به معروف و نهی از منکر (ك.ا.)

commanding what is proper and prohib- iting what is reprehensible; commanding right and forbidding wrong

امربه واسطه (ع.ا.) indirect command

امر تأكیدی (ك.ا.) assertoric imperative

امر تكلیفی (ك.ا.) obligatory command

امر تكوینی (ك.ا.) creative command

hypothetical imperative امر شرطی

negative entity امر عدمی

certainty; certitude امر مسلم

امر مشروط (ف.غ.)

conditional imperative; hypothetical impera- tive; conditional imperative

intelligible object امر معقول

Existential Command (ع.ا.) امر وجودی

command and prohibition (ك.ا.) امر و نهی

certainty; certitude امر یقینی

possibility; potentiality; virtuality امکان

امکان اخصّ (ف.ا.)

Lower possibility; more special possibility

ص: 28

امکان استعدادی (ف.ا.)

possibility through preparedness

امکان استقبالی (ف.ا.) future possibility

امکان اشرف (ف.ا.)

higher possibility; nobler possibility; noblest contingency

امکان بالذات (ف.ا.) possibility by itself

امکان بالغیر (ف.ا.)

possibility by something else

امکان بالقیاس (ف.ا.)

comparative contingency

امکان به معنای فقر

possibility in the sense of need

امکان خاص (ف.ا.)

contingency; probability

امکان در قیاس به غیر (ف.ا.)

possibility in relation to something else

امکان ذاتی (ف.ا.) essential possibility

امکان صرف (ف.ا.)

bare possibility; pure possibility

امکان طبیعی natural contingency

امکان عام (ف.ا.)

general contingency; general possibility

امکان مادی (ف.ا.) material potentiality

امکان مستقبل (ف.ا.) future contingency

امکان مطلق (ف.ا.) absolute possibility

امکان منطقی (ف.ا.) logical possibility

امکان وقوعی (ف.ا.) occurring possibility

اُمگا (قاعده) (م.ر.) (omega rule)

امور انتزاعی abstractions

امور عامه (ف.ا.)

general principles; ontology; general principles; universals

انانیّت ego; egoism; I-ness; selfhood

انبجاس simple overflow

انتاج (م.ک.) productivity; validity

انتخاب طبیعی (ف.غ.) natural selection

انتزاع abstraction; abstractness

انتزاعی abstract; abstractive

انتزاعیات abstractions

انتساب ماهیت انسانی به خداوند anthropophuism

انتصاب designation

انتظار expectation

انتظار فرج (ک.ا.) chiliastic expectation

denial of condition انتفای شرط

telo انجام

brotherhood; society انجمن

society of brotherhood انجمن اخوت

evangel انجیل

evangelical انجیلی

aspects of nonexistence (ف.ا.) انجای عدم

lapse انحراف فکری

retrogression انحطاط

subsumption (م.ک.) اندراج تحت نوع

intellectual اندیشمند

thought اندیشه

medievalism اندیشه قرون وسطایی

(dogma(s) اندیشه جزمی

reason اندیشه درست

Neo-Lamarckism (ف.غ.) اندیشه نولا مارکی

ص: 29

انزوا (ع.ا.) isolation; solitude

انس (ع.ا.) companionship; intimacy

انسان human being; humanity; man

انسان اندیشه ورز homo sapiens

انسان صغیر (ع.ا.) Micro Anthro

انسان فکور homo sapiens

انسان کامل (ع.ا.)

Perfect Man; perfect human being

انسان کبیر (ع.ا.)

Macro Anthro; Great Man

انسان ناطق homo rationalis

انسان انگار anthropomorphic

انسان انگارانه anthropomorphic

انسان انگاری personification

انسان انگاری (ک.ا.) anthropomorphism

انسان انگاری خدایان anthropotheism

انسان - خدا god-man

انسان دوستانه humanitarian

انسان دوستی humanitarianism

انسان شناسی anthropology

انسان گرایی humanism

anthropomorphous انسان گونه

anthropocentrism; humanism انسان مداری

human انسانی

humanity انسانیت

consistency انسجام

division انشعاب

fairness انصاف (ک.ا.)

concrete انضمامی

impression; imprinting انطباع

sense impression انطباع حسی

inversion; reflection انعکاس

irreflexive انعکاس ناپذیر (م.ر.)

discontinuity; separation انفصال (م.ک.)

real disjunction انفصال حقیقی (م.ک.)

disjunctive انفصالی (م.ک.)

انفعال (ک.ا.)

affection; passivity; passion; passio

feelings انفعالات

passive انفعالی

separability انفکاک پذیری

division انقسام

انقسام ذهنی (ف.ا.) imaginary division

انقسام فکّی (ف.ا.) real division

انقسام وهمی (ف.ا.) imaginary division

انقطاع finitude; interruption

انقلاب change; revolution; metamorphosis

انقلاب حقیقت

metamorphosis of the reality

انقلاب ذاتی essential transformation

انقلابی revolutionary

انکار repudiation; denial

انکار وجود جهان متمایز از خداوند acosmism

انکار هستی nihilism

انگیزه incentive; incitement; motivation

انوار lights

انوار اسپهبدیه (ف.ا.)

lights of divine commandment

انوار سانحه (ف.ا.) apocalyptic lights

انوار عَرَضیه (ف.ا.) vertical lights

انوار قاهره (ف.ا.)

archtypal lights; dominant lights; victorious lights

انوار مدبره (ف.ا.) ministering lights

انواع species

انواع نوری (ف.ا.) species of light

ايتت (ف.ا.) being; ego; is-ness

اوايل (ف.ا.) ancient, The

اوايل اليقين axioms of certainty

اوسط (م.ك.) middle term

اوصاف properties

الاوّل First, The

اولاً وبالذات primo et per se

اولوالامر authorities

اولويّت preponderance

اولويّت ذاتي essential preponderance

اولي primal; prime

اوليا saints

اولياء الله Gods saints

اوليات (م.ك.) axioms; primary premises

اوليّت (ف.ا.) priority

اوبي he-ness; it-ness

Devil, The; demon; fiend اهریمن

demonism اهریمن باوری

demonology اهریمن شناسی

devilish اهریمنی

اهل باطن (ع.ا.)

internalist; people of inwardness

disputatious اهل بحث و جدل

اهل بیت (ک.ا.)

household; people of the household

corporealist اهل تجسم

people of revelation اهل تجلی (ع.ا.)

anthropomorphite اهل تشبیه (ک.ا.)

quietist اهل توکل (ع.ا.)

compulsionist اهل جبر (ک.ا.)

اهل جدل (م.ک.)

dialectician; polemicist; polemist; eristic

traditionalist; traditionalists اهل حدیث

اهل حق (ع.ا.)

people of the truth; men of God

tributary, The اهل ذمه

quietist اهل رضا (ع.ا.)

people of Sunnh; sunnite اهل سنّت

اهل سنت و جماعت (ك.ا.)

people of the custom and community

people of canopy اهل صّفه

اهل ظاهر (ك.ا.)

exoterist; followers of the formal religion; literalists

اهل كتاب (ك.م.)

biblical; possessors of scripture; bibical literalism

theurgist; worker of miracle اهل كرامت

schoolman اهل مدرسه (ك.م.)

people of cognition اهل معرفت (ع.ا.)

people of intrinsic meaning اهل معنا (ع.ا.)

اهل نظر

people of consideration; people of theory

ص: 31

people of certainty اهل يقين

indefiniteness اهمال

divine days ايام الله

devotion ايثار

affirmation; necessitation (م.ك.) ايجاب

affirmative; positive (م.ك.) ايجابي

idealist (ف.غ.) ايدئاليست

ideal; idealistic (ف.غ.) ايدئاليستي

idealism ايدئاليسم

ایدئاليسم استعلايی (ف.غ.)

transcendental idealism

ایدئاليسم شکاکانه (ف.غ.)

sceptical idealism

ایدئاليسم صوری (ف.غ.) formal idealism

ایدئاليسم عینی (ف.غ.) objective idealism

ایدئاليسم کثرت گرا (ف.غ.)

pluralistic idealism

ایدئاليسم مطلق (ف.غ.) absolute idealism

ایدئاليسم نظری (ف.غ.)

speculative idealism

ایدئولوژی ideology

ایده idea

ایده کلی (ف.ا.) general idea

ایده عینی (ف.غ.) objective idea

ایده ناب (ف.غ.) pure idea

ایده نفسانی (ف.غ.) psychological idea

ایس being

ایستا static

ایمان devotion; faith; piety; tenet

ایمان گرایی fideism

این (ف.ا.) place

این جهانی worldly

این نه آنی diversity

این همانی identity; tautological; tautologous

ایهام (amphiboly) (amphibology)

ایهام ساختاری (amphiboly) (amphibology)

ایهام عکس (م.ک.) invalid conversion

ص: 32

circumspect با احتیاط

devout با اخلاص

devout با ایمان

tribute باج

divine light بارقه الهی

Maker, The; Producer, The (ا.ا.) باری

On Interpretation (م.ک.) باری ارمنیاس

reflection بازتاب

regress; regression بازگشت به عقب

regress to infinitum بازگشت تا بیکران

representation بازنمایی تصویر

Spreader, The (ا.ا.) باسط

sense of sight باصره

null and void باطل

باطن

interior; inwardness; esoteric aspect; secret meaning

الباطن (ع.ا.)

Unmanifest, The; Hidden, The; Inward, The; Latent, The; Outer, The

باطن گرا internalist

esotericism; esoterism; internalism باطن گرایی

باطن گرایی یهودی (ک.م.) cabalism

باطن وحی (ع.ا.) spirit of revelation

باطنی

esoteric; inner; internal; intrinsic; inward

باعث (ا.ا.)

Raiser of the dead, The; Revivifier, The

بافت گرایی contextualism

بافضیلت excellent; virtuous

باقی (ا.ا.) Eternal, The; Everlasting, The

باقی (ک.ا.) continuant; enduring

باکره مقدّس Blessed Virgin

بالابی aboveness

بالتواطؤ in a univocal manner

بالحقیقه properly

بالذات essentially

بالضّروره compulsorily

بالطّبع by nature; intrinsically

بالعرض (ف.ا.) mediate; accidental

بالفعل

actual; actually; de facto; effectually; in actuality; in esse

بالقوّه

;in posse; in potency; in virtuality; potentia

potential; virtual

ص: 33

potency; potentiality; virtuality بالقوه بودن

figuratively; metaphorically بالمجاز

habitual بالملکه

mediate باواسطه

doxa; doxy; idea (ف.غ.) باور

idol بت

idolatry; idolism; theolatri بت پرستی

بتهای بازاری (ف.غ.)

idols of the forum; idols of the market

بتهای غار (ف.غ.) idols of the cave

بتهای قبیله (ف.غ.) idols of the tribe

بتهای نمایشی (ف.غ.) idols of the theatre

argumative; polemical بحث انگیز

metaphilosophy بحث در ماهیت فلسفه

sea of love بحر محبت

identity crisis بحران هویت

noun-part (م.ر.) بخش اسمی

predicate part (م.ر.) بخش محمولی

bounty بخشش

magnanimous; generous بخشنده

stingness بخل

بداء (ک.ا)

mutability of God's will; alteration of God's purpose; change in an earlier divine ruling

بدینانه cynical

بدعت

heresy; heretical practice; heterodoxy; innovation

بدعت صغری (ک.ا) minor innovation

بدعت کبری (ک.ا) major innovation

بدعت گذار heretic; innovator

بدعت گذارانه heretical

بدکار evildoer

بدکاری evil-doing

بدل متحلل (ف.ا) residue of broken up

بدن مثالی (ف.ا) ideal body

بدی evil

بدیع (ا.ا) Absolute Cause, The

بدیع original

بدیهی axiomatic; self-evident

بذاته by itself; through his essence

برّ (ا.ا) Doer of Good, The; Benign, The

برائت از گناه (ک.ا) acquittal

برابر نهاد (ف.غ) antithesis

equivalence برابری

excellence برتری

recension بررسی انتقادی

برزخ (ک.ا.)

intermediate world; barrier; Hades; isthmus

celestial barrier (ف.ا.) برزخ علوی

encompassing barrier (ف.ا.) برزخ محیط

common barrier (ف.ا.) برزخ مشترک

Proclus بُرقلس

designated برگزیده

apostasy برگشتن از دین

extrarational برون عقلی

برهان

;apodictic proof; argument; argumentum

demonstration; demonstrative syllogism; proof

ص: 34

برهان (م.ک.)

Posterior Analytics; apodeictic demonstra- tion; demonstrative proof

برهان اتقان صنع argument from design

برهان اخلاقی moral argument

برهان استدلالی ratiocinative argument

برهان ائی (ف.ا.)

posterior reasoning; a posteriori demonstra- tion; a posteriori reason; assertoric demon- stration; posteriori demonstration

برهان بر اساس نظم یا قصد و غایت

argument from design

برهان پس از تجربه (ف.غ.)

a posteriori reason

برهان تضایف (ف.ا.)

argument from correlativity; argument of correlation

برهان تمانع (ک.ا.)

mutual hindering demonstration

برهان جهان شناختی cosmological argument

برهان خلف (م.ک.)

reductio ad absurdum; demonstration ad abs- urdum; demonstration per-impossible; pro- of by reductio ad absurdum

برهان ذوحّدین dilemma

برهان صحیح valid rational argument

برهان صدیقین (ف.ا.) ontological argument

برهان طبیعی الهی

physico-theological argument

برهان طبیعی و کلامی

physico-theological proof

برهان عقلی

intellectual proof; rational argument; rational proof

برهان غایت شناختی teleological argument

برهان غایی (ف.ا.) teleological argument

برهان غیر مستقیم (م.ک.) indirect proof

برهان فلسفی philosopheme

برهان لطف (ک.ا.) proof of divine grace

برهان لمّی (م.ک.)

prior reasoning; demonstration of the cause; a priori demonstration; causal demonstration; a priori demonstration; causal proof

برهان محکم firm rational proof

برهان مخدوش defective proof

برهان مستقیم (م.ک.) direct demonstration

برهان معرفت وجود ontological proof

برهان موجب (م.ک.)

affirmative demonstration

indemonstrable برهان ناپذیر

nondemonstrability برهان ناپذیری

speculative argument برهان نظری

argumentation of order برهان نظم

برهان تقضی (م.ک.)

eliminative demonstration

برهان وجوب و امکان (ف.ا.)

cosmological argument; demonstration of necessity and possibility

ص: 35

برهان وجودی

ontological argument; ontological proof

برهان هستی شناختی

ontological proof; cosmological argument; ontological argument

برهان یقینی (م.ک.)

certain demonstration; apodeictic proof

برهانی discursive

بزرگی magnitude

بساطت simplicity

بساوایی touch

بساطت elementary entities; simple things

بسیار many

بسیط indivisible; simple

بسیط الحقیقه (ف.ا.) indivisible entity

بشر humanity

بشر دوستانه humanitarian

بشر دوستی humanitarianism

بشرط لا (ف.ا.) negativity conditioned

بصیر (ا.ا.)

All-seeing, The; Seeing, The; Seer, The

بصیرت perception

بطالان nullity

بطلمیوسی Ptolemaic

بطلمیوس Ptolemy

بعثت (ک.ا.) raising

بعد extension

بُعد مکانی local extension

بعدی posterior

بقا (ک.ا.)

continuence; continuity; subsistence; surv-ival; duration; enduringness

بقای اصلح (ف.غ.) survival of the fittest

بقای انسب survival of the fittest

بقای روح

continued existence of the soul; cont-inuence of the soul; permanence of the soul

بقعه امکان (ف.ا.) area of possibility

بلا کیف (ف.ا.) without how; amodally

بلا هت foolishness

بلغم phlegm

بنا به عادت habitual

بنیادگرا fundamentalist

بنیادی radical

بود (ف.غ.) noumenon

بود و نبود essence and appearance

بوطیقا Poetics

به اجمال

in a general way; in a universal manner

به اضطرار (ک.ا.) compulsorily

به تشکیک by analogy

به تفصیل

in a detailed manner; in a detailed way

به خودی خود by itself; in itself

به ذات خود an sich; as such; en soi; per se

بهره پذیری receptivity to partition

بهشت heaven

ص: 36

به شرط شیء (ف.ا.)

conditioned by something

spontaneous به صرافت طبع

in abstracto به صورت انتزاعی

spontaneously به طبع خود

a fortiori به طریق اولی

per se به نفس خود

including all particulars (ف.ا.) به وجه تفصیل

null بی ارزش

impious بی اعتنا به مقدّسات

impiety بی اعتنائی به مقدّسات

verbalism بیان لفظی

explicative بیانی

interminable; unending بی پایان

impious بی تقوا

inanimate بی جان

limitless بی حد

pagan بی خدا

atheism بی خدایی

Enlightenment, The (ف.غ.) بیداری افکار

acosmism بی دنیایی

بی دین pagan

بی دینی infidelity; paganism

بی ربطی incongruity

بی زمان nontemporal

بیشی more

بیعت contractual allegiance

بی قانونی anarchy

بی قید و شرط unconditional

بی کران infinite

بی کرانگی infinitude; infinity

بی کنارہ unlimited

بیماری malady

بی مانند unequalled

بی مرزی indetermination

بی معنا nonsense

بین به ذات self-evident

بی نظیر unequalled

بی نهایت

Boundless, The; ad infinitum; apeiron; end- less; in the extreme; infinite series; infinity; without a limit

بی نهایت بالفعل actual infinite

بی نهایت بالقوه potential infinite

بی نهایت خرد infinite small

بی نهایت شمارش پذیر denumerable

بی نهایت قابل تقسیم $\text{infinitely divisible}$

بی واسطه immediate

بی همتا unequaled

بی هنجار normless

بی هوشی self-annihilation

ص: 37

پابند (م.ر.) bound

پاداش reward

پارادوکس paradox

پارادوکس دروغ گو liar paradox

پارسا pious

پارسایانه saintly

پارسایی piety; piousness; saintdom

پاکدامنی purity

پاکی purity

پای بند به احادیث (ک.ا.) scripturalist

پای بند به شریعت legalist

پای بندی به کتاب و سنت textualism

پای بندی به سنتهای خشک دینی pietism

پای بندی به شریعت legalism

پای بندی به مناسک ritualism

پایه (در استقرای ریاضی) (م.ر.) basis

پدر (ک.م.) abba

پدیدار (ف.غ.) appearance; phenomenon

پدیدارانه phenomenalistic

پدیدار باور (ف.غ.) phenomenalist

phenomenalistic پدیدار باورانه

phenomenalism; phenomenism پدیدار باوری

epiphenomenon پدیدار ثانوی

phenomenological پدیدار شناختی

phenomenologist پدیدار شناس (ف.غ.)

phenomenology پدیدار شناسی (ف.غ.)

پدیدار فرعی (ف.غ.)

epiphenomenal; epiphenomenon

phenomenistic پدیدارنگر (انه)

phenomenal پدیدارها

phenomenistic پدیداری

phenomenal پدیده ای

phenomenal پدیده ها

orthodox پذیرفته

recipience پذیرندگی

recipient پذیرنده

capable of composition پذیرنده ترکیب

dynamic پرتکاپو

worship پرستش

allotheism پرستش خدایان بیگانه

Sabianism پرستش کواکب یا ارواح آنها

پرستشگاه sanctuary

پریش (م.ک.) question

پر لطف gracious

پروردگار Godhead, The

پرورش معنوی spiritual development

ص: 38

پروکلس Proclus

پرهیزکار pious; virtuous

پرهیزکارانه saintly

پس از تجربی (ف.غ.) a posteriori

پس از کانتی (ف.غ.) post-kantian

پسروی retrogradation

پسگرایی retrogradation

پسین a posteriori; posterior

پلورالیزم pluralism

پندار delusion; fiction; illusion; phantasy

پندار فریبنده deception

پندارگرا illusionist

پندارگرایی illusionism

پندارها imagery

پنداری delusive

پنهانی mysterious

پوچ null; null and void

پوچ انگاری nihilism

پوچ انگاری دینی (ف.غ.)

theological nihilism

پوچ انگاری مابعدالطبیعی (ف.غ.)

metaphysical nihilism

پوچ انگاری معرفت شناختی (ف.غ.)

epistemological nihilism

پوچ گرای اخلاقی (ف.غ.) ethical nihilism

پوچی nullity

پوزیتیویست (ف.غ.) positivist

پوزیتیویستی positivistic

پوزیتیویسم (ف.غ.) positivism

پوزیتیویسم منطقی نوین (ف.غ.)

logical neo-positivism

پوزیتیویسم نوین (ف.غ.) Neo-Positivism

پویا dynamic; evolutionary

پویایی dynamism

پویندگی dynamism

پی آمدانگاری در افعال انسانی consequentialism

پیامبر prophet

پیامبران اولوالعزم (ک.ا.) arch-prophets

پیدایش generation

پیدایش جهان هستی cosmogony

پیر (ع.ا.) director; master; spiritual director

پیر طریقت (ع.ا.) uf shaykh

perfect spiritual director (ع.ا.)

cynic (ف.غ.)

Aristotelianist; Peripatetic

transcendentalist (ف.ا.)

Shintoist

utilitarian (ف.غ.)

Ptolemaist

Assassins (ک.ا.)

Mu`tazilites (ک.ا.)

presupposition

presupposed

preconception

progress; progression

prerequisite

presupposition

prophet

divination; prophecy

priority

a priori; prior

Puritanism (ک.م.)

continuous

repentant تائب

function (م.ر.) تابع

truth-function (م.ر.) تابع ارزش

truth-functional (م.ر.) تابع ارزشی

sentential function (م.ر.) تابع جمله ای

propositional function (م.ر.) تابع گزاره ای

followers تابعان

taboo تابو

ad infinitum تابی کران

تابی نهایت

endlessly; indefinite; infinite regress; infi- nitely

infinitely proceeding تابی نهایت جاری

Muslim convert تازه مسلمان

تالی (م.ک.)

consequent; apodosis; conclusion; conse- quence; successor

sense impression تأثر حسّی

impression تأثر ذهنی

affection; efficacy تأثیر

affected تأثیر پذیرفته

causal efficacy تأثیر علی

reciprocal causation تأثیر متقابل

posteriority تأخر

intuitive philosophy (ع.ا.) تاله

composition تألیف

combination (م.ک.) تألیف

synthetic (ف.غ.) تألیفی

contemplation; meditation; reflection تأمل

rational speculation تأمل عقلی

تأویل

allegorical interpretation; esoteric exegesis; esoteric interpretation; interpretation; symb- olic metaphorical interpretation

confirmation; verification تأیید

confirmable تأییدپذیر

confirmability تأییدپذیری

perishability تباهی پذیری

تباین (م.ک.)

;heterogeneousness; opposition; difference; distinction; inconsistency; dichotomy

تباین جزئی (م.ک.)

particular heterogeneousness

تباین عزلی (ف.ا.)

difference of complete separation

تباین کلی (م.ک.)

universal heterogeneousness

absolute distinction تباین مطلق

difference of attributes تباین وصفی (ف.ا.)

transubstantiation تبدل جوهری

association with; cursing تبرا (ک.ا.)

racialism تبعیض نژادی

evangelism تبلیغ مسیحیت

interpretation تبیین

causal explanation تبیین علّی

Trinity; tritheism تثلیث (ک.م.)

trinitarian معتقد به تثلیث (ک.م.)

trinitarianism تثلیث گرایی

homogeneity تجانس

renewal; initiation تجدّد

initiation of states تجدّد احوال (ک.ا.)

renaissance تجدید حیات

experience; experiment تجربه

perceptual experience تجربه ادراکی

experience; sense experience تجربه حسّی

aesthetic experience تجربه ذوقی (ف.غ.)

intuitive experience تجربه شهودی

gnostic experience تجربه عرفانی

objective experience تجربه عینی

تجربه قابل ادراک حسی

perceptual experience

empiricist تجربه گرا

empiricism تجربه گرایی (ف.غ.)

experientialism تجربه گرایی در شناخت (ف.غ.)

تجربه گرایی محض مخالف با مابعدالطبیعه (ف.غ.)

empiriocriticism

تجربی

empirical; experiential; experimental; posi- tive

empiricist تجربه گرایی مذهب

تجرّد

abstractness; catharsis; immateriality; isola- tion; non-materiality; separation; spirituality

تجرید (ع.ا.)

abstraction; abstractness; existential instan- tiation; disengagement; detachment

abstractionism تجربه گرایی

division تجزیه

تجسّد

incarnation; materialization anthropomor- phism; corporealization; personification

تجسّم (ك.ا.ا.) embodiment

تجسّم اعمال (ك.ا.ا.) embodiment of deeds

تجسيم (ك.ا.ا.)

physitheism; corporealism emanation; epiphany; manifestation; self-disclosure; self-revelation; effulgence

تجلّى (ع.ا.ا.) irradiation; self-manifestation

تجلّى الهى (ع.ا.ا.) divine self-revelation

تجلّى خداوند theophany

تجلّى ذاتى (ع.ا.ا.)

self-communication; essential self-manifestation; essential theophany

تجوهر consubstantiation; substantialisation

ص: 41

تجویز prescription

تجویزی normative; prescriptive

تجویف (ف.ا.) cavity

تجویف اوّل دماغ (ف.ا.)

frontal lobe of the first cavity of the brain

تجویف چپ دل (ف.ا.)

left cavity of the heart

تجویف میانی (ف.ا.)

middle cavity of the brain

تحت اللفظی literal

تحت متضادین (م.ک.) subcontraries

تحدی (ک.ا.) challenge

تحدید limitation

تحصّل actuality

تحصّلی (ف.غ.) positivistic

تحصّلی مذهب (ف.غ.) positivist

تحصیل حاصل (ف.ا.) tautology; acquired

تحقق بخشی actualization

تحقیق پذیر (ف.غ.) verifiable

تحقیق پذیری (ف.غ.) verifiability; verification

تحقیق ناپذیر nonverifiable

تحقیقی assertorical

تحلیلات استعلایی (ف.غ.)

transcendental analytic

تحلیلات اولی (م.ک.) analytics prior

تحلیلات ثانیہ (م.ک.) analytics posterior

تحلیلی (ف.غ.) analytic; tautologous

تحلیلی پسین (ف.غ.) analytic a posteriori

تحلیلی پیشین (ف.غ.) analytic a priori

تحوّل development; progress

تحوّل تدریجی evolution

تحویل (ف.غ.) reduction

تحویل پدیدار شناختی (ف.غ.)

phenomenological reduction

تحویل پذیر reducible

تحویل پذیری (یا فروکاهش علمی) (ف.غ.)

scientific reductionism

تحویل ذات نگرانه (ف.غ.) eidetic reduction

تحویل علمی به علمی دیگر reductionism

تحویل قیاس (م.ک.) reduction of syllogism

تحویل گرایبی (ف.غ.) reductionism

تحویل ناپذیر (ف.غ.) irreducible

irreducibility تحویل ناپذیری

spatiality(ف.ا.) تحييز

particularization(ف.ا.) تخصص

particularization(ف.ا.) تخصیص

compression; permeation(ک.ا.) تخلخل

تخلل عدم (ف.ا.)

infiltration of nonexistence; interference of nonexistence

techne تخنه

inclusion; penetration تداخل

subalternation(م.ک.) تداخل

intermingle تداخل پیدا کردن

تداخل عرض (ک.ا.)

interpenetration of accident

association تداعی

تداعی تصوّرات (ف.غ.)

association of ideas

association تداعی معانی

تدبّر reflection

تدبیر design; disposition; prudence

تدبیرخانه

science of household management

تدبیر منزل (ف.ا.)

management; home economics; domestic politics; household economy; management of home; home management

تدین religiosity

تذکّر recollection

تراکم density

تربیت نفس soul-cultivation

ترتّب زمانی time-order

ترتّب علیّ - معلولی (ف.ا.) causal sequence

ترتّب و توالی زمانی (ف.ا.)

temporal succession

ترتیب order; ordering

ترتیب زمانی time-order

ترتیب طبعی natural order

ترتیب وضعی positional order

ترتیبی ordering

ترجیح preponderance

ترجیح بلا مُرجّح (ف.ا.)

preponderance without there being prep- onderant

تردید uncertainty

ترس از غضب الهی theophobia

ترسا (ک.م.) Christian

ترسایی Christianity

ترک تأویل (ک.م.) literalism; biblicism

ترک دنیا world-denying

ترک فعل (ک.ا.)

act of omission; lack of action

ترکیب

composition; compound; structure; synth- esis

ترکیب اتحادی (ف.ا.)

composition by a way of unification

ترکیب ارزشی (م.ر.)

truth-functional compound

ترکیب انضمامی (ف.ا.)

composition by a way of annexation

ترکیب حقیقی (ف.ا.) real composition

ترکیب دو شرطی (م.ر.) biconditional

ترکیب شرطی (م.ک.) conditional

ترکیب عطفی (م.ک.) conjunction

ترکیب فصلی مانعه الجمع (م.ک.)

alternation

ترکیب مجموعی synthesis by whole

ترکیب مفصل (م.ک.)

combining what is separate

ترکیبی (ف.غ.) [حمل شایع صنایع (ف.ا.)]

synthetic

ترکیب thesis

تزکیه catharsis; purification; refinement

تزکیه شده purified

تزکیه نفس

purification of the soul; self-purification; self-righteousness; purity of soul

تزکیه روح refinement of the soul

ص: 43

tolerance تسامح و تساهل

sanctification (ع.ا.) تسبیح

تسلسل

actual ordered infinity; endless chain; endless regress; infinite regress; infinite regression; infinite sequence;
infinite series; regressio ad infinitum; sequence

acquiescence تسلیم

self-surrender (ع.ا.) تسلیم و ترک نفس

nominalists (ف.غ.) تسمیه گرایان

quantification (م.ک.) تسویر

negative quantification (م.ک.) تسویر سالب

تسویر موجب (م.ک.)

affirmative quantification

resemblance تشابه

theomorphism تشبه به خدا

natural imitation of God تشبه ذاتی به خدا

تشبیه (ف.ا.)

anthropomorphism; assimilation; compar- ison; immanence

humanization of God تشبیه خداوند به انسان

anthropomorphist معتقد به تشبیه

indications تشبیهات (تنبیهات)

(analogic(al تشبیهی

individuation; particularization; personification

تشريع (ک.ا.) legislation

تشکیک (ف.ا.)

analogical gradation; analogicity; gradation; systematic ambiguity

تشکیک وجود (ف.ا.)

development of being; modulation of existence; systematic ambiguity of existence

به تشکیک univocal

شیع Shi`ism

تصادف coincidence

تصادفی casual; coincidental

تصاعد progression; affirmation

تصدیق (ک.ا.) ratification; conviction

تصدیق (م.ک.)

judgement; declaration; assertion; assent

تصدیق به قلب (ک.ا.)

inner assent; internal conviction

تصدیق خداوند (ک.ا.) belief in God

تصدیق درونی (ک.ا.) inward assent

تصدیق وجودی existential judgement

تصدیقات knowledge of assertions

تصدیقی assertoric

تصفیه نفس self-purification

تصوّر notion; conception

تصوّر (م.ک.) representation

تصوّر عقلی rational conception

تصور غلط idolum

تصوّر کلی general concept; general idea

تصور مربوط به نفس psychological idea

تصوّرات knowledge of concepts; notions

تصوّرات ذهنی conceptual representations

تصویری notional

تصوّف Sufism; mysticism

تصویر ذهنی fancy; mental picture

تصویرسازی ideation

ص: 44

antagonism; conflict; contrariety; contrast; opposition

تضاد (م.ک.) contraries opposite

تضایف (م.ک.)

mutual correlation; correlation; reduplication

تضمّن implication

تضمّن (م.ک.) inclusion

تضمّن وجودی (ف.ا.) existential import

تطابق correspondence

تطهیر purification; sanctification

تظاهر simulation

تعارض antagonism

تعارض آمیز antagonistic

تعارض احکام (ف.غ.) antinomy

تعالی transcendence

تعالیم doctrines; teachings

تعالیم باطنی دین یهود cabala

تعالیم پروتستان انجیلی (ک.م.) evangelicalism

تعالیم شفاهی دین catechesis

تعب hardship

تعبیر interpretation

تعبیر خواب

interpretation of dreams; oneiromancy

تعدد plurality

تعدد آراء diversity of opinion

تعدد قدما (ف.ا.) multiplicity of eternal

تعديل خلق moral moderation

تعريف definition

تعريف اسمي (م.ك.) nominal definition

تعريف المجهول ignotum per ignotius

تعريف بازگشتي recursive definition

تعريف بالاخص (م.ك.) proper definition

تعريف بسيط (م.ر.) explicit definition

تعريف به تجريد (م.ك.)

definition by abstraction

تعريف به حد (م.ك.) essential definition

تعريف به رسم (م.ك.)

definition by description; descriptive definition

تعريف دوري (ف.ا.)

circulus in definiendo; diallelon; circular definition

تعريف ضمنی

contextual definition; implicit definition

تعریف لفظی (م.ک.) literal definition

تعریف مرکب (م.ک.) complex definition

تعریف ناپذیر undefinable

تعصب dogmatism

تعطیل (ف.ا.)

agnosticism; extenuation; stripping God of His attributes

تعقل intellect; ratiocination; reasoning

تعقل جزئی (ف.ا.)

contemplation of particular

تعقل ذاتی (ف.ا.)

;self-contemplation

self-reflection

زاید بر ذات در تعقل (ف.ا.)

additional to ones essence in ratiocination

تعقل کردن intellectualization

ص: 45

conceptual; intellectual تعلّلی

attachment تعلق

connections تعلقات

epoche (ف.غ.) تعلیق حکم

causation تعلیل

doctrine; lore تعلیم

authoritative instruction (ع.ا.) تعلیم

mathematical (ف.ا.) تعلیمی

rational laboring (ف.ا.) عمل عقلی

generalization تعمیم

تعمیم وجودی (ف.ا.)

existential generalization

talisman تعویذ

تعین

determinateness; determination; individua- tion; specification

eternal specification تعین سرمدی

causal determination تعین علی

indeterminable تعین ناپذیر

تعین ناپذیری

;indeterminability

indeterminacy

determinations تعینات

تعینات پیشین زمانی (ف.غ.)

temporal determinations a priori

deciding تعیین کننده

change تغییر

receptivity to motion تغییر پذیری

substantial mutations (ف.ا.) تغییر جوهری

تغییر در صورت یا جوهر (ف.ا.)

metamorphosis

transubstantiation (ف.ا.) تغییر ماهیت

concomitant variation (ف.غ.) تغییر متلازم

difference (م.ر.) تفاوت

inquisition تفتیش عقاید

dispersing of the parts (ک.ا.) تفرق اجزا

schimatic تفرقه افکن

schimatic تفرقه انگیز

unicity (ع.ا.) تفرید

deficiency تقریط

dispersion (ک.ا.) تفریق

exegesis; interpretation تفسیر

anagoge; anagogy تفسیر باطنی

litteral interpretation تفسیر ظاهری

anagoge; anagogy تفسیر عرفانی

hermeneutic تفسیری

تفصیل مرکب (م.ک.)

separating the compound

grace; generosity تفصیل (ک.ا.)

تفکر

cogitation; meditation; reflection

discursive thinking تفکر استدلالی

abstract thought تفکر انتزاعی

analytical thinking تفکر تحلیلی

indulging in philosophy تفلسف

liberty; empowerment تفویض (ک.ا.)

contraries opposite; opposition تقابل

relative term opposite تقابل تضایف (م.ک.)

تقابل سلب و ایجاب (م.ک.)

affirmation and negation opposite

تقابل عدم و ملکه (م.ک.)

privation and possession opposite

تقابل متضایفین (م.ک.)

opposition of two correlatives

تقارن co-existence; symmetry

تقارن زمانی contemporaneity

تقدّس religiosity; sacredness; sanctity

تقدّس خشک puritanism

تقدّس شکنی profanation

تقدّم priority

تقدّم بر خود بالذات (ف.ا.)

a thing being to itself with regard to essence

تقدّم به ذات (ف.ا.) priority in essence

تقدّم ذاتی (ف.ا.) essential priority

تقدّم زمانی (ف.ا.)

temporal priority; time-priority

تقدم شیء بر خود (ف.ا.)

a thing being prior to itself

تقدم شیء به نفس خود بالزمان (ف.ا.)

a thing being prior to itself in terms of time

تقدّم شیء به نفس خود به مراتب (ف.ا.)

a thing being prior to itself by degrees

intelectual priority (ف.ا.)

تقدیر (ک.ا.)

decree; disposition; fate; supposition; providence; ordaining; predestination

تقدیرگر fatalist

glorification; sanctification تقدیس

physitheism تقدیس نیروهای مادی طبیعت

subsistence تقرر

expression تقریر

division تقسیم

divisibility تقسیم پذیری

real division (ف.ا.) تقسیم فکّی

indivisible; undividable تقسیم ناپذیر

imaginary division (ف.ا.) تقسیم وهمی

falling-short (ک.ا.) تقصیر

تقلید (ک.ا.)

authority; blind submission; conformism; uncritical acceptance

righteousness; God-fearing (ع.ا.) تقوا

determination تقیّد

تقیّه (ک.ا.)

concealment of true views; concealing one`s true opinion; dissimulation; precautionary concealment;

prudent fear

تقييد (ع.ا.) limitation

تكائف (ك.ا.) condensation; rarefaction

تكافؤ ادله equivalence of proofs

تكافى correspondence

تكامل evolution; progress

تكامل تدريجى development

معتقد به تكامل تدريجى انسان و اجتماع

progressionist

تكامل گرايى evolutionism

تكاملى evolutionary

تكثرت diversity; multiplicity; plurality

تك جوهرى monism

تكذيب repudiation

ص: 47

falsifiable تکذیب پذیر

unfalsifiable تکذیب ناپذیر

تکفیر

anathema; excommunication; hereticon

تکلیف (ک.ا.)

obligation; duty; imposition; imposition by duty

moral obligation تکلیف اخلاقی (ک.ا.)

religious obligation تکلیف دینی

religious obligation تکلیف شرعی (ک.ا.)

تکلیف ما لا یطاق (ک.ا.)

obligation to the impossible; impose on man what is beyond his power; imposition by God of something

beyond man's capacity

technology تکنولوژی

techne تکنیک

تکوین

generation; genesis; making; production

genetic تکوینی

deductivism تکیه به قیاس (م.ک.)

تلازم (م.ک.)

cohesion; concomitance; equipollence; mutual implication

تلازم شرطیات (م.ک.)

cohesion of hypotheticals

deception تلبیس

synthesis تلفیق

Talmud تلمود

intimation تلمیح

telepathy تله پاتی

mutual resemblance تماثل

perfect تمام

completeness (م.ر.) تمامیت

تمانع (ک.ا.)

mutual antagonism; mutual hinderance

difference; distinction تمایز

ideation; representation تمثّل

تمثّل تجربی (ف.غ.)

empirical representation

allegory; analogy (م.ک.) تمثیل

false analogy تمثیل کاذب

symbolism تمثیل گرابی

تمثیلی

allegorical; analogic (al); figurative; symbo- lic

تن body

تنازع احكام antinomy

تناسخ

metempsychosis; reincarnation; transmigr- ation

تناسخیه reincarnationists

تناظر correspondence

تناظر یک به یک (م.ر.)

one-to-one correspondence

تنافی mutual incompatibility

تناقض (م.ک.)

contradiction; incompatibility; inconsisten- cy; mutual incompatibility

تناقض آمیز paradoxical

ص: 48

تناقض با خویش (م.ک.) self-contradiction

تناهی finiteness; finitude

تنزل وجود (ف.ا.) reduction of being

تنزیه (ف.ا.)

God's incomparability purification; trans- cendence

تنقیح recension

تنگ نظر sectarian

تنگ نظرانه sectarian

تنويع specification

تنها حقیقت عالم, The Only Reality,

تنهایی solitude

التوّاب (ا.ا.) Ever-Relenting, The

توّابین, the Penitents,

تواتر

successive transmission; unbroken transm- ission

تواضع humility

توالی sequence; series; succession

توالی علّی (ف.ا.) causal sequence

توالی منطقی (ف.ا.) coherent sequence

توأم با فکر reflective

توجیه عقلی justification

divine oneness; monotheism; oneness of God; unitarianism; unity

توحيد افعالی (ف.ا.) unity of divine acts

توحيد حقیقی (ف.ا.) real divine unity

توحيد خواص (ع.ا.)

Tawhid of the elite; unity of the elite

توحيد ذات (ف.ا.) unity of divine essence

توحيد علمی (ک.ا.) monotheism in belief

توحيد عملی (ک.ا.) monotheism in deeds

توحيد عوام (ع.ا.) Tawhid of the masses

توحيدى Tawhidic; theistic

تورات و انجيل Bible

تورات Torah

توسط (ک.ا.) intermediation

توصيف گرايى (در علم اخلاق) descriptivism

توصيف گر جهان cosmographer

توصيفى descriptive; explicative

توصيه prescription

توفيق الهى divine help

توكل (ع.ا.) quietism; resignation; trust

تولاً dissociation from (ک.ا.)

تولید (ک.ا.) production

تولید مثل procreation

توہم delusion; hallucination

توہم آور hallucinatory

تویی you-ness

تویی thou-ness

تہذیب catharsis; refinement

تہذیب اخلاق cultivation of morals

تہذیب خُلق moral improvement

تہذیب قلب refinement of the heart

تہذیب نفس

edification; refinement of the soul

آیین گنوسی Gnosticism

خدا Heaven

ذات الہی خداوند (Spirit the)

ص: 49

ثابت

continuant; deteminate; static; stationary; subsistent

ثابت ازلی (ع.ا.ا) pre-eternal subsistent

ثابت العین (ع.ا.ا) self-subsistence

ثابت شده proven

ثبات permanence

ثبوت affirmation; subsistence

ثبوت شیء لشیء

something be affirmed of something

ثبوت شیء لنفسه (ف.ا.ا)

affirmation of the self-identity of a thing

ثبوت معدوم (ک.ا.ا)

subsistence of nonexistence

ثریا Pleiades

ثمره result

ثنایی dyadic

ثنوی dualist; dualistic

ثنویت dualism; duality

ثواب reward

ثوابت (ف.ا.ا) fixed stars

الجامع (ا.ا.) The Uniter,

الجزاء (ک.ا.) impulsion

جَبَّار (ا.ا.)

Compeller, The; Most Powerful, The; Omni- potent, The

الجليل (ا.ا.) The Majestic,

جادویي talismatic

جازم categorical

جاعل (ف.ا.) maker

جالينوس Galen

جامد inanimate

جان soul; spirit

جاندارانگار animist

جاندارانگاری animism

جان شناس pneumatologist

جان شناسی pneumatology

جانشين رسول خدا (ک.ا.) vicar of the prophet

جانشيني پیامبر (ک.ا.)

succession to the prophet; vicarship of the prophet

جان گرایانه animistic

جان گرایي animism

جانورانگارانہ animalistic

جانورانگاری انسان animalism

جاودان immortal; perennial

جاودانگی perenniality

جاودانی sempiternal

جاودانی بودن نفس immortality of the soul

جاوید deathless

جایز الوجود feasible to exist

جایگزینی substitution

جبر (ک.ا.)

compulsion; determinism; necessity; predestination

جبر طبیعت compulsion of nature

جبر انگاری (ک.ا.) necessitarianism

جبرگرا (ک.ا.)

compulsionist; determinist; fatalist

جبرگرایان (ک.ا.) predestinarians

جبرگرایانه (ک.ا.) deterministic

جبرگرایی (ک.ا.)

determinism; fatalism; predestinarianism

جبروت omnipotence; sovereignty

جبری (ک.ا.)

compulsive; determinist; deterministic; fatal- istic

ص: 51

جبری مذهب (ک.ا.).

compulsionist, predestinarian

believer in compulsion (ک.ا.).

predestinarians (ک.ا.).

جبلت natural disposition

جبلت اول primary disposition

جبلتی inbred

جُبِن timidity

جدا از هم disjoint

جداانگاری دین از امور دنیوی (ف.غ.).

secularism; laicism

جدا کردن امور دنیوی از دین secularization

جدایی distinction

جدایی پذیر separable

جدایی دین از نظام آموزشی و سیاسی secularism

جدل (م.ک.).

Topics; dialectic; disputation; polemic; polemics

جدل استعلایی (ف.غ.).

transcendental dialectic

جدل عقل محض (ف.غ.).

dialectic of pure reason

جدل فلسفی یا کلامی quodlibet

جدل کننده disputant

جدل گرایی dialecticism

جدلی (م.ک.)

dialectical; dialectician; disputatious; dispu- tative; polemical

جدول ارزش (م.ر.) truth table

جدول صدق (م.ر.) truth table

جدولهای معنایی (م.ر.) semantic tableaux

جده (م.ک.) possession

جدیدالاسلام Muslim convert

جذب (ک.ا.) absorption

جذبه (ع.ا.) ecstasy

جرح diatribe

جرم (ف.ا.) body

جرم سماوی (ف.ا.) celestial body

جرم فلک (ف.ا.) celestial matter

جرم فلکی (ف.ا.)

body of sphere; heavenly body

جریان process

جزئی (م.ک.)

concrete; extrinsic; individual; partial; part- icular; singular

جزئی اضافی (م.ک.)

particular; relative particular

veritable particular (م.ک.) جزئی حقیقی

hypothetic particular (م.ک.) جزئی شرطی

particularism جزئی انگاری

negative particular (م.ک.) جزئیہ سالبه

haphazard; vain act (ا.ک.) جزاف

dogmatism جزم اندیشی

nonego جزمن

dogmatic; scholastic جزمی

tribute جزیه

ingredient; part (ا.ک.) جزء

basic part (ا.ک.) جزء اصلی

divisible part (ا.ک.) جزء تقسیم پذیر

indivisible part جزم تقسیم ناپذیر

ص: 52

جزء جهان انگاشتن موجودات (ف.غ.)

panentheism

جزء حدی (م.ک.)

constituent part of a definition

جزء حقیقی یک مجموعه (م.ر.)

proper subset

جزء خاص (م.ک.) specific part

جزء ذهنی (ف.ا.) imaginary part

جزء زاید (ک.ا.) additional part

جزء عقلی rational part

جزء عینی (ک.ا.) concrete part

جزء لا یتجزی (ک.ا.)

atom; indivisible part; indivisible particle

جزء لاینفک integral part

جزء مرکب حقیقی part of a real composite

جزء مقداری (ک.ا.) quantitative part

جزء مقوم (ف.ا.) constituent; ingredient

جزء موهوم (ف.ا.) imaginary part

جزء مؤلف (ک.ا.) combined part

جزء و کل part and all; part and whole

جزء یک مجموعه subset

body; physical being جسم

eternal body (ف.ا.) جسم ائیری

hypostatic جسم اقنومی

primordial body (ف.ا.) جسم پیشین

mathematical body (ف.ا.) جسم تعلیمی

earthly body (ف.ا.) جسم خاکی

extended body (ف.ا.) جسم دارای بُعد

astral body (ف.ا.) جسم سماوی

جسم سه بعدی (ک.ا.)

three-dimensional body

natural body (ف.ا.) جسم طبیعی

natural organic body جسم طبیعی آلی

جسم طبیعی عنصری

natural elemental body

single body (ف.ا.) جسم فارد

جسم فلکی (ف.ا.)

astral body; celestial body; heavenly body

spherical body (ف.ا.) جسم کروی

universal matter (ف.ا.) جسم کلی

جسم لطیف (ف.ا.)

rarefied body; subtle body

material body جسم مادی

جسم مثالی (ف.ا.)

astral body; imaginary body

encompassed body جسم محاط (ف.ا.)

all-encompassing body جسم محیط (ف.ا.)

composit body جسم مرکب (ف.ا.)

double body جسم مزدوج (ف.ا.)

extended body جسم ممتد (ف.ا.)

جسمانی

bodily; carnal; corporeal; material; physical

جسمانی دانستن خداوندند humanization of God

جسمانیت corporeality

body-ness; corporeity; materiality جسمیت

جعل (ف.ا.)

making; becoming; ontological becoming

جعل بالعرض (ف.ا.) accidental making

ص: 53

جعل بسيط (ف.ا.)

non-composite making; simple making

essential making (ف.ا.) جعل به ذات

quiddity being made (ف.ا.) جعل ماهيَّت

composite making (ف.ا.) جعل مرّكب

existence being made (ف.ا.) جعل وجود

science of the philosophical alphabet جفر

majesty جلال

gaining benefit (ك.ا.) جلب منفعت

inanimate جماد

inanimate bodies; solid bodies جمادات

abiogenetic جمادزدا

abiogenesis جمادزدايي

inanimateness; inorganic جمادى

beauty جمال

beauty of truth (ع.ا.) جمال حق

absolute beauty جمال مطلق

union (ع.ا.) جمع

coincidentia oppositorum جمع اضداد

union of the union (ع.ا.) جمع الجمع

union and separation (ع.ا.) جمع و تفرقه

conditional clause (جمله شرطیه (م.ک.)

sentence-letter (جمله نشانه (م.ر.)

generality of sages (جمهور حکما

republic (جمهوریّت

republicanism (جمهوری خواهی

pietism (پارسایی، (P) جنبش زهد پرستی (ک.م.)

rationality (جنبه عقلانی

argumentive (جنبجالی

genus (جنس (م.ک.)

higher genus (جنس اعلی (م.ک.)

جنس الاجناس

genus of genera; genus generum

remote genus (جنس بعید (م.ک.)

lower genus (جنس سافل (م.ک.)

جنس عالی (م.ک.)

highest genus; summum genus

جنس قریب (م.ک.)

next genus; proximate genus

جنس متوسط (م.ک.)

intermediate genus; middle genus

common genus (جنس مشترک (م.ک.)

magnanimous جواد

absolute magnanimous (ع.ا.) جواد مطلق

bodily limbs; limbs جوارح

atoms; substances جواهر

spiritual entities (ف.ا.) جواهر روحانی

monads (ف.غ.) جواهر فرد

generosity; grace; liberality (ع.ا.) جود

essence; hypostasis; substance جوهر

eternal substance (ف.ا.) جوهر ازلی

actual substance (ف.ا.) جوهر بالفعل

immutable essence (ف.ا.) جوهر ثابت

جوهر جسمانی (ف.ا.)

bodily substance; corporeal substance

generic substance (ف.ا.) جوهر جنسی

inhering substance (ف.ا.) جوهر حال

substance of essence جوهر ذات

جوهر ذاتهای معقول (ف.ا.)

substantia noumena

جوهر ذهنی (ف.ا.) mental substance

جوهر روحانی (ف.ا.) spiritual substance

جوهر ساده (ف.ا.) substrate

جوهر عقلی (ف.ا.) intellectual substance

جوهر غاسق (ف.ا.) dusky substance

جوهر غیر مادی (ف.ا.) spiritual substance

جوهر فرد (ک.ا.)

atom; monad; elemental substance; indiv- idual atom; singular substance

جوهر قائم به نفس (ف.ا.)

substance subsistent by itself

جوهر مادی (ف.ا.)

corporeity; material substance

جوهر مجرد

non-material substance; separate subst- ance

جوهر مجرد از ماده (ف.ا.)

noncorporeal substance

جوهر مجرد (ف.ا.)

abstract substance; immaterial substance; pure entity; simple substance

جوهر محسوس (ف.ا.)

perceptible substance

جوهر معقول substantia noumena

جوهر مفارق (ف.ا.)

non-material substance

angelic substance (ف.ا.) جوهر ملکوتی

specific substance (ف.ا.) جوهر نوعی

monad (ف.غ.) جوهر واحد بسیط

unitary substance (ف.ا.) جوهر وحدانی

primordial substance (ف.ا.) جوهر هیولانی

substantialism جوهرگرایی

جوهری

real; substantial; substantival; substantive

atomicity; substantiality جوهریت

points جهات

four cardinal points (م.ک.) جهات اربعه

world جهان

otherworld جهان اخروی

everlasting kingdom جهان باقی

higher universe جهان برین

جهان پدیدار تجربی (ف.غ.)

phenomenal world of experience

prakriti جهات پدیدارها

external world جهان خارج

جہان خارجی nonego

جہان زیرین lower universe

جہان صغیر (ع.ا.) microcosm

جہان غیب invisible world

جہان فیزیکی physical world

جہان کبیر (ع.ا.)

macrocosm; macrocosmic universe; macr-ocosmos

جہان کبیر و جہان صغیر (ع.ا.)

macrocosm and microcosm

جہان کفر pagan world; pagandom

جہان مادی material world; physical world

جہان محسوس sense-world

جہان مخلوق created world

ص: 55

جهان معقول عینی

objective intelligible world

جهان هستی cosmos

جهان بینی world-view

جهان بینی علمی scientific world view

جهان مداری cosmocentric

جهان شناختی cosmological

جهان شناسی cosmology

جهان شناسی نظری speculative cosmology

جهت (م.ک.) modality

جهت قبول (ف.ا.) aspect of receptivity

جهت کافی (ف.غ.) sufficient reason

جهت مندی purposiveness

جهش mutation

جهل ignorance

جهل بسیط simple ignorance

جهل مرکب

absolute ignorance; compound ignorance; double ignorance

چرخ برین (ف.ا.) highest sphere

چشم سر physical eye

چله نشینی quadragesima

چند many

چند دسته ای (م.ر.) many-sorted

چندگانگی plurality

چندگانه multiple

چندگانه plural

چندگانه پرست (ک.ا.) polytheist

چندگانه پرستی (ک.ا.) polytheism

چند واقعیت انگاری polyrealism

چندی (ف.ا.) quantity

چونی (ف.ا.) quality

چهارده معصوم (ک.ا.) Fourteen Pure Ones

چیز thing

چیستی

quiddity; what-ness; whatness; what- it-isness

حادث (ف.ا.)

creatable; engendered; generated in time; originated; originated existence; product; temporal; transitory

حادث اسمی (ف.ا.) nominal contingent

حادث اول (ف.ا.) first temporal being

حادث زمانی (ف.ا.)

created in time; temporally; contingent; produced in time

حادث متجدد (ف.ا.)

ever-renewed temporal

حاسّ sensor

حاسب (ا.ا.) Reckoner, The

حاسّه sensory organ

حاصل result

حاضر در همه جا ubiquitous

حافظ (ا.ا.) Protector, The; Guardian, The

حافظ preserver; guardian

حافظه memory

حاکم judge

حاکمیت مبتنی بر ایده های انتزاعی ideocracy

حال disposition; immanent

حالت disposition; mode

حالت شاعرانه poetry

حال (ع.ا.) spiritual state

حامل bearer

حاوی including

حبّ ذات egotism

حبّ نفس self-love

حجاب blockade; veil

حجاب ظلمانی (ع.ا.) veil of darkness

حجابهای نوری (ع.ا.) veils of light

حجّت clear proof; proof

حجّت (م.ک.) conclusive argument

حُجّت الهی (ع.ا.) divine proof

حجّت بالغه (ع.ا.) most perfect evidence

حجم magnitude

حجّیت authoritativeness; probativity; validity

حجّیت اجماع (ک.ا.)

authority of consensus

حدّ (م.ک.)

boundary; definition; essential definition; extreme; limit

حدّ اصغر (م.ک.)

minor; minor extreme; minor term

حدّ اکبر (م.ک.) major term

ص: 58

حدّ اوسط (م.ك.) middle term

حدّ تام (م.ك.)

complete essential definition; limes perfectus; perfect definition; perfect boundary

حدّ جامع و مانع (م.ك.)

universal and proper definition

حدّ ذات (م.ك.) essential boundary

حدّ عام general term

حدّ كلّی general term

حدّ مشترك (م.ك.) common boundary

حدّ معرفّ (م.ك.) defined term

حدّ منفيّ (م.ك.) negative term

حدّ ناقص (م.ك.)

imperfect boundary; limes imperfectus

حدّ وجود (ف.ا.) delimitation of being

حدّ وسط (م.ك.)

middle term; intermediate term; medium

حدس conjecture; estimation

حدسيّات (م.ك.) intuitive premises

حدوث

createdness; creation; generation; noneternity; novelty; occurrence; origination; temporality; transience

حدوث اضافي (ف.ا.) relative contingency

creation of the world حدوث جهان

real contingency (ف.ا.) حدوث حقیقی

حدوث دهری (ف.ا.)

atemporal createdness; contingency through perpetual duration; eternal creation

essential contingency (ف.ا.) حدوث ذاتی

حدوث زمانی (ف.ا.)

temporal contingency; temporal origin

حدوث عالم (ف.ا.)

createdness of the world

generation of accident (ک.ا.) حدوث عرض

حدوث نفس (ف.ا.)

createdness of the soul; temporality of the soul

حدوث و دشور (ف.ا.)

origination and demise

حدّ و دامنه extent

Hadith; tradition حدیث

single Hadith آحاد حدیث

good tradition حسن حدیث

sound tradition صحیح حدیث

rare tradition غریب حدیث

sacred Hadith قدسی حدیث

tradition of the mantle(ک.ا.) حدیث کساء

counter-hadith حدیث متعارض

apocryphal tradition حدیث موضوع

حدیث نبوی

prophetic tradition; tradition of prophet

traditionalism حدیث گرای

hot(ک.ا.) حرارت

innate heat(ک.ا.) حرارت غریزیه

forbidden; obligatory prohibition; taboo حرام

connective; copula حرف ربط

dictio negative حرف سلب

change; motion; move; movement حرکت

sudden change(ف.ا.) حرکت آنی

ص: 59

حرکت ارادی (ف.ا.)

willful motion; volitional movement; voluntary action; voluntary motion

حرکت از وسط (ف.ا.)

motion from the center

حرکت اشتدادی (ف.ا.)

intensifying motion; progressive motion

حرکت اضطراری involuntary movement

حرکت افلاک (ف.ا.)

movement of the spheres

حرکت انتقالی (ف.ا.)

movement of translation

حرکت انفعالی (ف.ا.) passive motion

حرکت بالاراده (ف.ا.) moving by volition

حرکت بر وسط (ف.ا.)

motion around the center

حرکت بطی ء (ف.ا.) slow motion

حرکت تدریجی (ف.ا.) gradual change

حرکت تسخیری imposed motion

حرکت توسطیّه (ف.ا.)

mediating movement

حرکت جوهری (ف.ا.)

substantial motion; substantial movement; trans-substantial motion

حرکت دائمی

perpetual motion; eternal motion; perpetual motion

حرکت در جوهر (ف.ا.)

movement-in-substance

circular motion (ف.ا.)

حرکت دوری سماوی (ف.ا.)

rotary celestial motion; circular motion; rotary motion

حرکت ذاتی (ف.ا.)

essential change; essential motion

حرکت ذره ای corpuscular motion

planetary motion (ف.ا.)

حرکت طبیعی (ف.ا.)

accidental motion (ف.ا.)

celestial motion (ف.ا.)

حرکت قسری (ف.ا.)

compelled movement; compulsive motion; constrained motion; constrained movement; forced motion

حرکت قطعی (ف.ا.)

cutting movement; intersect motion

حرکت قهقراپی پایان ناپذیر

regressio ad infinitum

حرکت مبتدعه (ف.ا.)

spontaneous movement

حرکت متّصل (ف.ا.)

continuous movement

حرکت متعاقب (ف.ا.) successive motion

حرکت مختزعه (ک.ا.)

uncaused movement

حرکت مستدیر (ف.ا.) circular motion

حرکت مستقیم (ف.ا.) rectilinear motion

حرکت مکانی (ف.ا.) locomotion

حرکت منفصل (ف.ا.)

discontinuous movement

ص: 60

حرکت نامنقطع (ف.ا.) continuous motion

حرکت نفس (ف.ا.) psychic movement

حرکت یکنواخت (ف.ا.) uniform motion

حرم sanctuary; sanctum

حرمت شکن sacrilegious

حروفیان literalists

حزب party

حسّ sensation; sense

حسّ باطنی (ف.ا.) inner sense; internal sense

حسّ بساوی sense of touch

حسّ بویایی sense of smell

حسّ بینایی sense of sight

حسّ چشایی sense of taste

حسّ خارجی external sense

حسّ درونی inner sense

حسّ ظاهری external sense

حسّ لامسه touch

حسّ مشترک (ف.ا.)

common sense; sensorium; common sense; sensus communis

حسّ باوری sensualism

حسّ گرا corporealist

corporealists حس گرایان

حس گرایی

sensationalism; sensism; sensualism

حساب احتمالات (م.ر.)

calculus of probabilities

حساب مجموعه ها (م.ر.) calculus of classes

sensitive حسّاس

sensibility حسّاسیت

merit; rightness حُسن

moral sense حسن اخلاق

essential rightness حُسن ذاتی (ک.ا.)

accidental rightness حُسن عرضی

حسن و قبح

good and evil; goodness and nastiness

حسّی

perceptual; sensational; sensual; sensuous; sensitive; sensory

sensualist حسّی مذهب

حسّیات

sense perceptions; perceptions; sense-data

حسّیات استعلایی (ف.غ.)

transcendental aesthetic

مبحث حسّیات (ف.غ.) aesthetics

حسیب (ا.ا.) Reckoner, The

حشّاشین Assassins

حشر (ک.ا.) congregation

حشر اجساد (ک.ا.)

gathering of the bodies; revivification of bodies

حشر ارواح (ک.ا.) gathering of the spirits

حشر خاص (ک.ا.) specific resurrection

حشو nonsense

حشو قبیح tautology

حشویه (ک.ا.) traditionalists

حصر dichotomy

حصول actualization

حصول در ذهن: occurring in the mind

ص: 61

حصول صورت شیء نزد مُدرِّک (ف.ا).

occurrence of an image of the thing before the knower

حصّه portion

حصّه عدم (ف.ا.) portion of non existence

حصه وجود (ف.ا.) portion of existence

حضرات خمس (ع.ا.) five divine existences

حضرات الهی پنجگانه (ع.ا.)

five divine presences

حضرت الهی (ع.ا.) plane of divinity

حضرت حق (ع.ا.) Plane of Reality

حضرت عیسی (ع.) Jesus

حضور presence

حضور خداوند در جهان immanence

حضور مطلق omnipresence

حضور همه جایی ubiquity

حضوری immediate; intuitive

حضيض perigee

حفظ ارزش (گزاره) salva veritate

حفظ اعتدال maintenance of equilibrium

حفيظ (ا.ا.) All-Preserver, The

حقّ right

حقّ (ا.ا.)

Real, The; Reality, The; True One; Truth, The

حق تعالی Truth, The

حق مطلق universale verum

حقّ الیقین (ع.ا.) certainty by truth

حقایق عینی (ف.ا.) objective entities

حقایق مثالی (ف.ا.) ideal entities

حقایق معلوم known truths

حقیقت

essence; essential reality; fact; reality; truth; veritas

حقیقت ازلّی (ف.ا.) Everlasting Truth

حقیقت اشیا true reality of things

حقیقت باطنی inner reality

حقیقت بسیط simple entity; simple reality

حقیقت توحید (ع.ا.)

essence of Divine Unity

حقیقت جاویدان eternal reality

حقیقت حق essential reality of the Real

حقیقت خارجی external reality

حقیقت در ذات خود noumenal reality

حقیقت ذات (ف.ا.) reality of essence

apparent reality حقیقت ظاهری

eternal reality حقیقت قدیم

universal reality حقیقت کلی

reality par excellent حقیقت متعالی

spiritual reality حقیقت مجرد (ف.ا.)

actual reality حقیقت محصل (ف.ا.)

حقیقت محمدیّه (ع.ا.)

logos; Muhammadan Reality

absolute reality حقیقت مطلق

relative truth حقیقت نسبی

ultimate reality حقیقت نهایی

single reality حقیقت واحده

حقیقت وجود (ف.ا.)

Existence; reality of being; reality of exis- tence

ص: 62

حقیقه الحقائق (ع.ا.ا.) reality of realities

حقیقی factual; true

حقیقی (در برابر مجازی) literal

اجزای مرکب حقیقی (ف.ا.)

parts of a real composite

حکم (ا.ا.) Arbitrator, The

حکم

assertion; decree; imperative; judgement; ordinance; precept; prescript; proposition; rule; statement

حکم احتمالی problematic judgement

حکم اخلاقی ethical imperative

حکم ارزشی judgement of value

حکم اولیه primitive statement

حکم اولیه حقیقیه primary real rule

حکم ایجابی affirmative judgement

حکم ایجابی بر معدوم (ف.ا.)

affirmative judgement on a non-existent

حکم این همانی identical judgement

حکم تجربی عینی (ف.غ.)

objective empirical judgement; judgement of experience

حکم تجویزی (ف.غ.)

prescriptive statement

assertoric judgement حکم تحقیقی

analytic judgement (ف.غ.) حکم تحلیلی

anathema حکم تکفیر

explicative judgement حکم توصیفی

particular judgement حکم جزئی

dogmatic assertion حکم جزمی

حکم حملی (ف.غ.)

subject–predicate judgement

حکم حملی (م.ک.)

attributive judgement; categorical judgement

judgement of taste (ف.غ.) حکم ذوقی

حکم شرطی متصل (م.ک.)

hypothetical judgement

حکم شرطی منفصل (م.ک.)

disjunctive judgement

حکم شرع

canon; command of religion; injunction; legal decision; legal injunction; revealed prescript

ordinance of the law (ک.ا.) حکم شریعت

intuitive judgement حکم شهودی

problematic judgement حکم ظنی

حکم عقلی

intellectual judgement; rational judgement

حکم کلی

general judgement; universal judgement

حکم متضاد (م.ک.)

counter-assertion; opposed assertion

حکم معتبر value judgement

حکم و تصدیق موجب (ف.غ.)

determinant judgement

حکم همه یا هیچ (ف.غ.)

dictum de omni at nullo

حکما sages

حکمای سبعه Seven Sages

ص: 63

Persian Sages حکمای فارس

حکمت

aphorism; philosophy; sagacity; sapience; sapiential knowledge; sophia; wisdom

حکمت اشراق (ف.ا.)

illuminationist theosophy; philosophy of illumination

theosophy; theology حکمت الهی

anthroposophy حکمت انسانی

mature wisdom حکمت بالغه

حکمت برین

first philosophy; philosophia prima

philosophia perennis حکمت جاودان

حکمت خالده (ف.ا.)

perennial philosophy; eternal wisdom; philosophia perennis

حکمت خُلقی (ف.ا.) ethics

theosophy حکمت دینی

intuitive philosophy (ف.ا.) حکمت ذوقی

popular philosophy حکمت عامه

حکمت عرشیه (ف.ا.)

wisdom of the throne

حکمت عملی (ف.ا.)

ethics; practical philosophy; practical science

philosophia universalis حکمت کُلّی

حکمت متعالیه (ف.ا.)

transcendent theosophy; transcendentalism

scholasticism حکمت مدرسی

popular philosophy حکمت مردم پسند

oriental philosophy حکمت مشرقیه (ف.غ.)

حکمت نظری (ف.ا.)

speculative philosophy; theoretical philosophy; theoretical science

arbitrament حکمیت

theocracy of Islam حکومت اسلامی

theocracy حکومت الهی

republic حکومت جمهوری

theocracy حکومت دینی

theocracy حکومت روحانیان

democracy حکومت مردم

حکیم (ا.ا.)

Sage, The; Supreme Judge, The; Wise, The

حکیم

philosopher; sage; sapient; theosopher; wise

angelic doctor حکیم آسمانی (ک.م.)

metaphysician حکیم الهی (ف.ا.)

omniscient حکیم مطلق

All-Wise, The(ا.ا.) حکیم مطلق

teaching-circle(ع.ا.) حلقه

Vienna Circle(ف.غ.) حلقه وین

حلول (ک.ا.)

immanence; incarnation; indwelling; inher- ence; transmigration of the soul

inhere(ک.ا.) حلول کردن

حلول مجدد روح در بدنی دیگر پس از مرگ

reincarnation

Indulgent, The; Clement, The(ا.ا.) حلیم

ص: 64

حمل (م.ک.)

ascription; attribution; predication

حمل اولی (م.ک.) primary predication

حمل اولی ذاتی (ف.ک.)

analytical; tautological predication; primary essential predication

حمل به اشتقاق (م.ک.)

derivative predication

حمل به مواطاه (م.ک.)

non-derivative predication

حمل ذاتی per se

حمل شایع (م.ک.) common predication

حمل شایع صناعی (م.ک.)

common technical predication

حمل شونده ها predicables

حمل غایب بر شاهد

analogy of invisible to the visible

حمل محمول بر موضوع (ف.ا.)

ascription of predicate to subject

حمل مرگب synthetic predication

حملی apophantic; categorical; predicative

حملیات (م.ک.)

categorical propositions; predicables

حمید (ا.ا.) Laudable, The; Praised, The

حوادث (ف.ا.)

contingent entities; generated events; temp- orals; transitory events

حوادث زمانی time-bound events

حوادث زمانی - مکانی (ف.ا.)

spatio-temporal events

حواری (ک.م.) apostle

حواس senses

حواس پنجگانه five individual senses

حوض (ک.ا.) Pool, The; basin

حیات life

حیات ابدی eternal life

حیات سرمدی eternal life

حیّ (ا.ا.) Ever-living, The; Living, The

حی بذاته (ف.ا.) Alive by Essence

حیّ بنفسه (ف.ا.) Living by Himself

حیث التفاتی (ف.غ.) intentionality

حیثیات modes

حیثیت mode

حیثیت ابای از عدم (ف.ا.)

mode of the refusal of non-existence

حيثيت وجوب (ف.ا.) mode of necessity

حيثيت وجود (ف.ا.) mode of existence

حيثيت extension; location; place; space

حيثيت مطلقه (م.ك.) absolute temporal

حيثيت ممكنه (م.ك.) possible temporal

حيوان متفكر homo sapiens

حيوان ناطق (ف.ا.)

homo loquens; homo sapiens; rational animal

حيوانى animal

ص: 65

Seal of Philosophers(ف.ا.) خاتم حکما

Seal of Apostles(ک.ا.) خاتم رسولان

Rabbi(در دین یهود) خاخام

ad extra از ذات خارج

خارج محمول(ف.ا.)

predicate extracted from its subjects

exoteric; external; extrinsic; objective خارج جی

supernatural event(ک.ا.) خارق عادت

origin خاستگاه

characteristic; peculiar خاص

individual and universal(م.ک.) خاص و عام

property; peculiarity(م.ک.) خاصه

essential property(م.ک.) خاصه ذاتی

defining property(م.ک.) خاصه معرف

aethereality خاصیت اثیری

memory خاطره

Abaser, The(ا.ا.) خافض

earthly خاکی

creator; producer; Creator, The خالق

creator of good خالق خیر

خالق شر creator of evil

خالق يكتا Sole Creator, The

خالى vacant

خالى از پندار illusionless

خاندان (ك.ا.) household; family

خاندان پيامبر اكرم (ك.ا.)

household of the holy prophet

خانقاه (ع.ا.)

convent; covent; monastery; sufi lodge

خبر statement

خبر مطابق با واقع

judgement conforming to the external of things

خبر واحد

single Hadith; tradition with a single trans- mitter

خبرى assertoric; descriptive; indicative

خبير (ا.ا.)

Sagacious, The; Totally Aware, The

ختم اوصيا (ع.ا.) seal of saints

خدا

Deity, The; Godhead, The; Lord, The; deity; divinity; numen

خدا - انسان god-man

خدا انگاری deification

خدا باور theist

ص: 66

خدا باور طبیعی (ف.غ.) deist

خدا باورانه theistic

خدا باوری عقلی (ف.غ.)

autotheism; theism; deism

خدا باوری مسیح (ک.م.) autotheism

خدا باوری نظری speculative theism

خدا پرست theist

خدا پرستی theism

خدا گرایی طبیعی deism

خدا گونگی deification

خدا گونه deitic; godlike; theomorphic

خدا مانند deitic

خدا مدار theocentric

خدا مداری theocentrism

خدا شناس impious

خدا شناسی impiety

خداوند

Allah; Deus; Infinite, The; Providence; God

خداوند متعال Supreme Being, The

خداوند مداری theocentrism

خداوندی godhood

خداوند یکتا

Only Reality, The; The One God

deus absconditus خدای نهان

deity; godhead; godness خدایی

theanthropic انسانی - خدایی

fables خرافات

;wisdom dianoia; ratio; sapience خرد

pure reason خرد ناب (ف.غ.)

خردپذیری

rationality; rationalness; reasonability

rationalist خردگرا

rationalistic خردگرایانه

rationalism خردگرایی

misologist خردگریز

misology خردگریزی

sage; sapient خردمند

rational men خردمندان

خردمندی

prudence; rationalness; reasonability; sage- ness

ratiocination خردورزی

tearing خرق (ک.ا.)

خرق عادت (ک.ا.)

in contrast to the usual course of nature

خرق و التيام (ک.ا.) tearing and stitching

خرقه (ع.ا.)

cloak; frock; frock of a dervish; mystic robe; patched robe

خرقه تبرک (ع.ا.) cloak of blessing

خرقه فتوت (ع.ا.) cloak of nobility

خروج rising

خروج تدريجی از قوه به فعل (ک.ا.)

gradual transition of that which is potential to actuality

خروج کردن going out against; rebel

خزانه وهم (ف.ا.)

repository for the estimative faculty

خسيس base

خشک اندیش dogmatic

ص: 67

خشک مقدس puritan

خشک مقدسی puritanism

خصمانه antagonistic

خصوصیات qualities

خصوصیت characteristic

خط line

خطا wrongful

خطای بصری illusion of perspective

خطای حسی illusion; perceptual illusion

خطای حواس deception of the senses

خطابه (م.ک.) rhetoric

خطابی (م.ک.) rhetorical

خطاپذیر fallible

خطاکار evildoer

خطّ تعلیمی (ف.ا.) mathematical line

خطیب rhetor

خفا (ع.ا.) secret

خفی latent; occult

خلاف counter

خلاف اخلاق immoral

خلافت (ع.ا.)

regency; lieutenancy; viceregency

vicegerency of God (ع.ا.) خلافت الہی

outer vicegerency (ع.ا.) خلافت ظاہری

spiritual vicegerency (ع.ا.) خلافت معنوی

creative خلاق

creativity خلاقیت

خلاء

lacuna=lacune; vacancy; vacuum; void

ecstasy خلسہ

mystic trance (ع.ا.) خلسہ عرفانی

humour; confusion خلط

pituitary humour خلط بلغمی

sanguine humour خلط دموی

خلف (م.ک.)

-self-contradiction; ad absurdum; contradic

tion; reductio ad impossible

creation خلق

creatio ex nihilo خلق از عدم

divine creation خلق الہی

first creation (ف.ا.) خلق اول

new creation (ف.ا.) خلق جدید

creation-in-time(ف.ا.) خلق زمانی

creation of act(ک.ا.) خلق فعل

createdness of the Quran(ک.ا.) خلق قرآن

خلق مدام (ف.ا.)

-constant production; creatio continua; cont

inuious creation

خلق و خو character

خلق هستی از نیستی

creation out of nothing

خلل imperfection

خلوت retreat; spiritual retreat

خلوتگاه retreat

خلوتگاه عبادت sanctum

خلوت نشین anachorite

خلوت نشینی reclusion

خلود نفس immortality of the soul

خلوص purity

خلوص نیت purity of intent

ص: 68

خليفة (ك.ا.)

vicar of the prophet; lieutenant; vicegerent

vicegerent of God (ع.ا.) خليفة خدا

apathy خمود

خوارج (ك.ا.)

Kharijites; Rebels, The; Seceders

خواست will; volition

خواص adept, the; properties

خود آفريده self-created

خود آفرين self-creating

خود آفريني self-creation

خود آگاهي self-consciousness

خود آگاهي ذهني

subjective self-consciousness

خود آييني autonomy

خود استعلايي (ف.ا.) transcendental self

خود به خود spontaneously; spontaneous

خود به خودي spontaneity

خود پرستي egoism; egotism

خود جوشي spontaneous

خود جوشي spontaneity

egocentricity; egoism; selfness خودخواهی

self-controlled خوددار

self-control خودداری

self-knowledge خودشناسی

solipsist خودگرا

personalism خودگرایی

personalism خود محوری

egocentric خود مدار

خود مداری

egocentricism; egocentricity; egoism; self- ness

being itself خود هستی

eudaemonia خوشبختی

optimist خوش بین

optimism خوش بینی نسبت به جهان آفرینش

fear and hope (ع.ا.) خوف و رجاء

self-controlled خویشتن دار

continence; self-control خویشتن داری

خیال

fancy; fiction; imagination; phantasy; phantom

continuous imagination (ف.ا.) خیال متّصل

discrete imagination (ف.ا.) خیال منفصل

خیال پردازانه utopian

خیالی

fictitious; illusionary; illusive; illusory; imaginal; imaginary; phantasmal; visionary

خیر good

خیر اعلا (ف.ا.)

sovereign good; Highest Good, The; Supreme Good; greatest good; summum bonum

خیر برین: summum bonum

خیر محض

All Good, The; absolute good; pure good

خیر مطلق

absolute good; supreme good; universale

bonum

خیر و شر (ک.ا.) good and evil

خیر الاقصی (ف.ا.) ultimate good

خیر باوری agathism

خیر شناسی agathology

ص: 69

دائم perpetual

دائم مطلق (م.ک.) absolute perpetual

دائم؛ همیشگی permanent

دائمی in perpetuum

داخل در تحت تضاد (م.ک.) subcontrary

داده datum

داده ها data

داده های تجربی empirical data

داده های حسّی

sense data; sense-presentations; sense-datum; sensum

دار abode; realm

دار آخرت (ک.ا.) Final Abode

دارالاسلام

abode of Islam; sphere of submission; sphere of Islam

دارالتّوحید (ک.ا.) sphere of monotheism

دارالحرب (ک.ا.)

sphere of war; territory of enemy

دارالحکمه

house of learning; house of wisdom

دارالحيوان (ک.ا.) abode of life

transient sphere دار فانی

realm of extinction دار فنا

territory of unbelief (ک.ا.) دار الکفر

tautological دارای حشو

hierarchical دارای سلسله مراتب

telepathic دارای قدرت تله پاتی

telepathic دارای نیروی دورآگاهی

Dasein (ف.غ) دازین

داعی

incentive; missionary; motive

motive for the good (ک.ا.) داعی بر خیر

incitement داعیه

دالّ (م.ک.)

(signifier; significant; omniscient; panso- phic(al

pansophism دانایی مطلق

rational cognitions دانستنیهای عقلی

episteme; erudition; lore; knowledge دانش

lower knowledge دانش ادنی

higher knowledge دانش اعلی

academic دانشگاهی

learned; scientist دانشمند

داور judge

داوری arbitrament

ص: 70

دایره circle

دایره فلک celestial circumference

دایره وجود (ف.ا.)

circle of existence; circle of universe

دایره ولایت (ع.ا.) circle of initiation

دثور (ف.ا.) demise

دخان smoke

دژاک percipient

در حال ترقی progressive

درخت ارزش (م.ر.) truth-tree

درخت استنتاج (م.ر.) deduction tree

درخور worthy

در دیگری in alio

در ذات خود for itself

در ذات خویش in itself

درست valid

درست آیینی orthodoxy

درستی rightness; validity

درک نشدنی impenetrability

در گوهر خویش per se

در نیافتنی impenetrable

در واقع de facto

دروزیان Druzes

دروغین false

درون (ع.ا.) inwardness

درون نگر introspective

درون نگرانه introspective

درون نگری introspection

درونی esoteric; inner; internal; inward

درویش derwish

در همه جا حاضر immanent

دریافت حسی prehension

دست غیبی deus ex machina

دستگاه mechanism; system

دستور prescript

دستور اخلاقی ethical imperative

دستور مطلق categorical imperative

دستوری normative

دعا devotions; prayer; supplication

دفاع از طریق استدلال apology

دفاع استدلالی apologetic; apologia

دفاع غیر استدلالی nonapologetic

دفع repulsion

دفع ضرر (ک.ا.)

removing harm; repelling of harm; repulsion of harm

دکارتی Cartesian

دگرگونی mutation; transformation

دل heart

دلالت (م.ک.)

denotation; indication; intension; reference; signification

دلالت التزامی (م.ک.) indication per nexum

دلالت بر مصداق (م.ک.) denotation

دلالت ضمنی (م.ک.) connotation

دلالت عینی objective reference

دلالت لفظ بر مفهوم (م.ک.) connotation

دلهره Angst

دلیل

argument; argumentum; evidence; proof; reason

ص: 71

دلیل اقناعی (ف.ا.)

ad hominem; convincing argument non- apodictic proof; rhetorical proof; rhetorically convincing proof;
persuasive proof

دلیل سمعی (ک.ا.)

scriptural proof; traditional proof

دلیل شرطی conditional proof

دلیل عقلی (م.ک.)

logico rational proof; rational proof; rationale; intellectual proof

دلیل غیر قطعی (م.ک.) non-apodictic proof

دلیل قطعی

apodictic proof; conclusive evidence; conclusive indication; decisive proof

دلیل مبتنی بر نص (ک.ا.) textual proof

دلیل مشروط conditional proof

دلیل منطقی rationale

دلیل نامربوط ignoratio elenchi

دلیل نقضی (م.ک.) counter-argument

دلیل نقلی

proof of the credo; scriptural proof; traditional proof; scriptural evidence

دلیل آوری noitazilanoitar

دلیل تراشی rationalization; rationalizing

دم breath

دماغ brain

دنیا world

دنیای خلقت universe

دنیای واقع external world

دنیوی

carnal; mundane; secular; temporal; worl- dly

دو ارزشی bivalence

دوازده امامی (ک.ا.) Twelvers, The

دوام

everlastingness; permanence; subsistence

دو پهلویی ambiguity

دوتایی (م.ر.) binary; dyadic

دوتایی مرتب (م.ر.) ordered pair

دور

circle; circular evidence; circular proof; circular regress; circular series; cycle

دور باطل (م.ک.)

circulus vitiosus; vicious circle; diallelon

دور ستر (ک.ا.) period of concealment

دور کشف (ک.ا.) cycle of unveiling

دور آگاهی telepathy

دوره ستر (ک.ا.) the time of occultation

circular دوری

hellfire دوزخ

duality دوگانگی

dual دوگانه

dualist دوگانه انگار

دوگانه انگاری ماتریالیستی (ف.غ.)

materialistic dualism

dualism دوگانه پرستی

state دولت

polis دولت شهر

dichotomy دو وجهی

ص: 72

monastery دويره

duality دویی

دهر (ف.ا.)

aeon; absolute time; atemporal; eternal infinitely extended time; duration; supratem-
poral duration; perpetuity; perpetual durat- ion

دهری (ف.ا.) naturalist

دهری مذهب (ک.ا.) materialist

حادث دهری (ف.ا.)

contingent at the level of perpetual duration

دهریه (ک.ا.) materialists; naturalists

دیالکتیک (ف.غ.) dialectic

دیالکتیک استعلایی (ف.غ.)

transcendental dialectic

دیالکتیکی (ف.غ.) dialectical

دیان (ا.ا.) Reckoner, The

دیدار vision

دیدار مبارک beatific vision

دیدگاه نظری theory

دیر abbey; monastery

دیرنشینی monasticism

دیری (al) monastic

everlastingness دیمومیت

creed; faith; religion دین

divine faith دین الهی

Zorostrianism دین زردشتی

Sabianism دین صابئی

natural religion (ف.غ.) دین طبیعی

christianity دین مسیح

revealed religion دین مُنزل

revealed religion دین وحی شده

Hinduism دین هندو

Judaism دین یهودی

pious دیندار

piety; piousness; religiosity دینداری

secularization دین زدایی

theocracy دین سالاری

religious دینی

demon; fiend دیو

ص: 73

sense of taste ذائقه

entity; essence; subject ذات

most perfect being ذات اكمل

Supreme Being, The ذات باری تعالی

essence of God ذات خدا (ف.ا.)

rational being ذات خردمند (ف.غ.)

meteor ذات ذنب

essence of divinity ذات ربوبیت (ف.ا.)

Infinite, The ذات لا یتناهی

Eternal One, The ذات لایزال خداوند (ف.ا.)

distinctive essence ذات متمایز

ذات مختص خداوند

Gods distinctive essence

specific essence ذات مخصوصه (ک.ا.)

ذات مطلق (ف.ا.)

absolute ego; absolute essence

ذات معقول (ف.ا.)

intelligible essence; noumenal reality; nou- menon

ذات مقدّس حق (ف.ا.)

sacred essence of God

ذات ملکوتی (ف.ا.) heavenly essence

ذات ممکن (ف.ا.) contingent essence

ذات نگر eidetic

ذات نوری بسیط (ف.ا.)

simple luminous reality

ذات واجب (ف.ا.) essence of necessary

ذات وجودی (ف.ا.) existential reality

ذات و عرض essence and appearance

ذاتهای معقول noumena

ذاتاً essentially

ذات باوری (ف.غ.) noumenalism

ذاتی

essential; immanent; inbred; inherent; inn- ate; natural intrinsic;; noumenal; organic; substantive

ذاتی چیزی بودن inhere

ذاتی خاص (م.ک.)

proper; specific essential

ذاتی عام (م.ک.) general essential

ذاتیات (ف.ا.) essentials

ذاتیات مشترکه (ف.ا.) common essentials

ذاتیات ممیزه (ف.ا.)

distinguishing essentials

objectivity; substantiality ذاتیت

memory ذاکرہ

ص: 74

widespread premises (ذایعات (م.ک.ا.))

shrinking (ذبول (ک.ا.ا.))

indivisible corpuscles (ذرات لایتجزی (ک.ا.ا.))

(ذرات معلّق در فضا (ک.ا.ا.))

atoms wandering in space

atom; corpuscle; particle (ذره (ک.ا.ا.))

dimensionless atom (ذره بدون بُعد (ک.ا.ا.))

corpuscular (ذره ای)

blame (ذّمّ (ک.ا.ا.))

non-Muslim citizen (ذمی (ک.ا.ا.))

essences (ذوات)

archetypal essences (ذوات الاصلنام (ف.ا.ا.))

(ذوات مجرد (ف.ا.ا.))

noncorporeal essences

angelic essences (ذوات ملکوتی (ف.ا.ا.))

(ذوالجلال و الاکرام (ا.ا.ا.))

Lord of Majesty and Generosity, The

ذوق (ع.ا.ا.))

direct experience; intellectual intuition; intuition

ذهن

mens; mind; nous; psyche; spirit; subject

subject and object ذهن و عین

mentalism; subjectivism ذهن گرایی

ذهنی

ideal; mental; notional; phantasmal; subjective

immaterialist انگار ذهنی

immaterialism ماده انگاری

ideality; subjectivity ذهنیت

extensive ذی ابعاد

panpsychism ذی روح انگاشتن جهان

animist ذی روح پندار

animism ذی روح پنداشتن اشیاى طبیعى

Democritus ذیمقراطیس

ص: 75

رئالیست (ف.غ.) realist

رئالیسم (ف.غ.) realism

رئالیسم جدید (ف.غ.) neo-realism

رئوف (ا.ا.) Benign, The

رابطه copula; relationship

رابطه ترکیب شرطی (م.ک.)

conditional connective

رابطه علت و معلول (ف.ا.)

cause - effect relationship

رابطه علّی - معلولی (ف.ا.)

causal correlation; causal relation

رابطه وجودی (ف.ا.) existential copula

رابطی relational

راجح preponderant

راحم subject of mercy

رادیکالیسم radicalism

راست linear; true

راست آیین orthodox

راست آیینی orthodoxy

راست دینی جدید در الهیات پروتستان

neo-orthodoxy

tautology; true judgment (م.ك.) راستگو

truth راستی

logical truth (م.ر.) راستی منطقی

tracer of nonexistence (ف.ا.) راسم عدم

Separatists, The (ك.ا.) رافصیّه

Exalter, The (ا.ا.) رافع

static راکد

repulsion رانش

informant; reporter; transmitter راوی

way راه

christian monk (ك.م.) راهب

(monastic(al) راهبانہ

smell (ك.ا.) رایحه

رأى (ك.ا.)

opinion; rational consideration; individual opinion; speculation

lord; numen رب

Supreme Deity (ف.ا.) ربّ الارباب

ربّ التّوع (ف.ا.)

Lord of the species; angel of the species; master species; specific deity

connection; relationship ربط

ربط محض (ف.ا.) pure connection

ربوبی divine

ربوبیت

divine lordship; divinity; godhead; lordship; sovereignty

ص: 76

رجا (ع.ا.) hope

رجس pollution

رجعت (ک.ا.)

return of the dead; second coming

رحمائیّت mercifulness

رحمائیّت مطلق absolute mercy

رحمت absolute mercy; mercy

رحمت الہی divine mercy

رحمت خداوند mercy of God

رحمت عامہ all-encompassing mercy

رحمن (ا.ا.) Infinitely Good, The

رحیم (ا.ا.)

Compassionate; The; Merciful, The

رد repudiation

ردّ علی الامتناع reductio ad impossibile

ردا frock; robe

ردّہ apostasy

ردّیہ نویس heresiographer

ردّیہ نویسی heresiography

رذایل vices

رذیلت vice

رزاق (ا.ا.)، The Provider، All-Provider

رزاق مطلق (ا.ا.)، The All-Sustaining

رزق sustenance

رسالت (ک.ا.)، messengerhood; mission

رساله پرسش و پاسخ دینی catechism

رستاخیز

Day of Resurrection; Last Day; Resurrection، The

رسم precedent

رسم (م.ک.)، essential description

رسم تام (م.ک.)، complete description

رسم ناقص (م.ک.)، imperfect description

رسمی orthodox

رسول apostle

رشید (ا.ا.)، The Right in Guidance

رضا

acquiescence; resignation; contentment; quietism

رضامندانۀ quietistic

رطوبت (ک.ا.)، humid; wetness

رطوبت جلیدیۀ crystalline humor

رفتار اخلاقی moral conduct

رفتارگرایی behaviorism

repudiation of the legitimacy (ك.ا.) رفض

negation of more specific (م.ك.) رفع اخص

negation of more general (م.ك.) رفع اعم

رفع تالی و رفع مقدم (م.ك.)

modus tollendo tollens

negating the antecedent (م.ك.) رفع مقدّم

رفع مقدّم و تالی (م.ك.)

negating the antecedent and the consequent

رفع و وضع دو مؤلفه فاصل (م.ك.)

modus tollendo ponens

رفورم reform

All-Observant, The (ا.ا.) رقیب

rarefied رقیق

pillar رُکن

pillar of universe رکن جهان

ص: 77

mystery; symbol رمز

figurative رمزی

geomancy (از علوم خفیه) رمل

mysteries رموز

Renaissance, The رنسانس

Stoicism رواقی گری

psyche روان

psychological روانشناختی

psychology روان شناسی

روانی

mental; psychic; psychical; psychological

tradition; transmission روایت

progressive رو به پیشرفت

anima; pneuma; soul; spirit روح

animal spirit; vital spirit (ف.ا.) روح حیوانی

astral spirit (ف.ا.) روح سماوی

evil spirit روح شر

demon روح شریر

natural soul (ف.ا.) روح طبیعی

celestial spirit (ف.ا.) روح فلکی

astral spirit (ف.ا.) روح مثالی

روح نفسانی (ف.ا.) psychic spirit

روح الامین (ع.ا.) Faithful Spirit; trusty spirit

روح القدس (ک.م)

Holy Ghost, The; Holy Spirit, The; pneuma

روح باوری spiritualism

روح شناس pneumatologist

روح شناسی pneumatology

روح گرایی spiritualism; spiritism

روحانی

heavenly; numinous; pneumatic; spiritual

روحانیت spiritual things

روحي psychic; psychical

روز جزا (ک.ا.)

Last Day; Last Judgement; doomsday; judgement day; day of judgement

روز حساب (ک.ا.) day of reckoning

روز قیامت

Day of Resurrection; day of judgement; judgement day

روز معاد (ک.ا.) Resurrection, The

روساخت superstructure

روش method

روش استقرایی (م.ک.) inductive method

axiomatic method روش اصل موضوعی

synthetic method روش تألیفی (ف.غ.)

روش ساخت (م.ر.)

method of construction

method of doubt روش شک (ف.غ.)

methodology روش شناسی

logistic method روش صوری

روش فرضیه و استنتاج (ف.غ.)

hypothetico-deductive method

deductive method روش قیاسی (م.ک.)

dialogical method روش گفتگو

روش مبتنی بر آموزش دینی

catechetical method

logistic method روش منطق گرا

ص: 78

روش ناظر به ذات اشیاء (ف.غ.)

eidetic method

روشن اندیش enlightened

روشنایی illumination

روشن بین enlightened

روشن روان illuminate; illuminated

روشن ضمیر divinely-illuminated; illuminate

روشن فکر enlightened; illuminative; intellectual

روشنی بخش illuminative

رؤوف All-Pitying, The

رؤیا dream; dream-vision

رؤیاگزار oneiromancer

رؤیای صادق (ک.ا.) veracious dream

رؤیت vision

رؤیت خدا vision of God

رؤیت reflection

رهبانی (monastic(al)

رهبانیت monasticism

ریا simulation

ریاضت (ع.ا.) asceticism; spiritual exercise

ریاضت نفس (ع.ا.) self-mortification

ریاضیات mathematics

ریاضیات شهودی intuitionistic mathematics

ریشه ای radical

ریطوریکا (م.ک.) rhetoric

ص: 79

monastery; cell; convent; retreat (ع.ا.) زاویه

recluse (ع.ا.) زاویه نشین

reclusion (ع.ا.) زاویه نشینی

ascetic; austere (ع.ا.) زاهد

hermit (ع.ا.) زاهد خلوت نشین

puritan زاهد مآب

austere زاهد منش

productivity زایایی

additional; adventitious زاید

superadded to زاید بر

superadded to substance زاید بر جوهر

genesis زایش

formal language (م.ر.) زبان صوری

extentional language (م.ر.) زبان مصداقی

intensional language (م.ر.) زبان مفهومی

object language (م.ر.) زبان موضوعی

formalized language (م.ر.) زبان نمادی شده

linguistic; verbal زبانی

Psalms زبور

Saturn زحل

Zoroastrian زردشتی

duration; time زمان

conceptual time (ف.ا.) زمان معقول

imaginary time (ف.ا.) زمان موهوم

temporal زمانی

spatio-temporal زمانی - مکانی

earthly; mundane زمینی

girdle (ع.ا.) زنار

life زندگی

eternal life جاویدگی

hylozoism ماده‌انگاری

زندیق (ک.ا.)

atheist; Manichaeism/Manicheism; heretic

decay; transience زوال

couple زوج

composite duality (ف.ا.) زوج ترکیبی

ordered couple زوج مرتب

asceticism; devotion زهد

asceticism زهدگرایی

Venus زهره

esthetic زیبایی‌شناختی

زیبایی شناسی

aestheticism; aesthetics; esthetics

زیبایی شناسی دین: religious aesthetics

زیرکی sagacity

زیر مجموعه (م.ر.) subset

زیر مجموعه مصنوعی (م.ر.) proper subset

ص: 80

ساحت realm

ساحت ربوبی realm of God

ساخت (م.ر.) structure

ساخت منطقاً صادق (م.ر.)

logically valid form

ساخت نمونه صادق (م.ر.)

logically truth form

ساختاری organic

ساخت شکنی deconstruction

ساختگی pseudo

سادگی simplicity

ساده گرایی (ف.غ.) reductionism

سازگار consistent; sound

سازگاری consistency

سازگاری علم و ایمان concordism

سازوکار mechanism

سازه عاطف (م.ر.) conjunct

سازه فاصل (م.ر.) disjunct

ساکن stationary

سالبه (م.ک.) negative

negative coincidental (سالبه اتفاقیّه (م.ک.)

negative antagonistic (سالبه عنادیّه (م.ک.)

negative cogent (سالبه لزومیّه (م.ک.)

initiate; seeker; spiritual seeker (ع.ا.) سالک

follower of the path (ع.ا.) سالک طریقت

hearing; sense of hearing (سامعه)

inadvertent; inattentative agent (ک.ا.) ساهی

cause; occasion; means (سبب)

accidental factor (ف.ا.) سبب عارض

sufficient reason (سبب کافی)

etiology (سبب شناسی)

(sondage and division (dilema) (سبب تقسیم)

priority (سبق)

separable priority (ف.ا.) سبق انفکاکي

سبق به زمان (ف.ا.)

priority in terms of time

سبق به شرف (ف.ا.)

priority in terms of honour

سبق به علیّت (ف.ا.)

priority in terms of causality

سبق به ماهیّت (ف.ا.)

priority in terms of quiddity

سبق در جوهر (ف.ا.)

priority in terms of substantiality

سبق در ذات (ف.ا.)

priority in terms of essence

ص: 81

سبق در رتبه (ف.ا.)

priority in terms of rank

سبق در مرتبه حسّی (ف.ا.)

priority in terms of sensible rank

سبق در مرتبه عقلی (ف.ا.)

priority in terms of rational rank

سبق دهری (ف.ا.)

priority at the level of perpetual duration

سبق ذاتی (ف.ا.) essential primacy

سبق سرمدی (ف.ا.)

priority at the level of sempiternity

سبق طبیعی (ف.ا.)

priority in terms of nature

سبق عدم (ف.ا.)

precedence of nonexistence

سبق علّی (ف.ا.) causal priority

سبق فکّی (ف.ا.) separable priority

سبق وجوب بر وجود (ف.ا.)

necessity preceding existence

ستاره star

ستاره پرستی Sabianism

worship ستایش

occultation (ک.ا.) ستر

generosity سخاوت

magnanimous سخاوتمند

lotus tree of the extremity سدره المنتهی

medieval ages سده های میانه

inmost reality; mystery; secret سرّ

sectet of secrets (ع.ا.) سرّ الاسرار

divine sectet سرّ الهی

essential mystery سرّ ذاتی

secret of divine lordship سرّ ربوبیت

سرّ قدر (ک.ا.)

mystery of destiny; mystery of predest- ination; secret of destiny

Final Abode (ک.ا.) سرای آخرت

everlasting; sempiternity (ف.ا.) سرمد

eternal; everlasting; sempiternal سرمدی

fate سرنوشت

deciding سازش

psalm سرود دینی

mysterious; mystic سرّی

diffusion سریان

سزاوار worthy

سطح plane

سطح تعلیمی (ف.ا.) mathematical plane

سطر line

سعادت eudaemonia; felicity

سعادت قصوى supreme happiness

سعادت كبرى (ك.ا.) supreme felicity

سفر الى الله (ع.ا.) journey towards God

السفر بالحق في الحق (ع.ا.)

journey with the Truth in the Truth

السفر بالحق في الخلق (ع.ا.)

journey with the Truth in the creation

سفر پیدایش (ك.م.) Genesis

السفر من الخلق الى الحق (ع.ا.)

journey from the creation to the Truth

السفر من الحق الى الخلق بالحق (ع.ا.)

journey from the Truth to the creation with the Truth

ص: 82

journey from God(ع.ا.) سفر من اللّٰه

سفسطه (م.ك.)

casuistry; philosophism; sophism; fallacy; sophistry

fallacious(م.ك.) سفسطه آميز

casuist(م.ك.) سفسطه گر

envoy سفير

سفير امام

Imams representative; envoy of Imam

erroneous(م.ك.) سقيم

self-annihilation; intoxication(ع.ا.) سُكر

intoxicating(ع.ا.) سكر آور

secularist سكلواريست

repose; rest(ك.ا.) سكون

serenity(ع.ا.) سكون

(descendant (descendent سُلاله

Flawless, The(ا.ا.) السّلام

negation(م.ك.) سلب

سلب محض (م.ك.)

absolute nonentity; pure negation

absolute negation(م.ك.) سلب مطلق

negation(م.ك.) سلبى

سلسله chain

longitudinal hierarchy (ف.ا.ا) سلسله طولی

سلسله طولی علیّت (ف.ا.ا)

vertical causal chain

latitudinal hierarchy (ف.ا.ا) سلسله عرضی

causal nexus (ف.ا.ا) سلسله علّتها

chain of causes (ف.ا.ا) سلسله علل

causal chain (ف.ا.ا) سلسله علّی - معلولی

سلسله مراتب (ف.ا.ا)

hierarchical order; hierarchy

سلسله مراتب وجود (ف.ا.ا)

hierarchy of universal existence

chain of being سلسله وجود

kingship سلطنت

سلف صالح (ک.ا.ا)

pious ancients; pious forefathers; pious predecessors

سلوک (ع.ا.ا)

discipleship; sacred journey; Sufi conduct; mystic journey

سماع (ع.ا.ا)

mystic dance; sacred dance music; trav- ersing; musical audition

سماع طبیعی physica

astral; celestial سماوی

symbolism سمبولیسم

inspired transmission; revelation (ک.ا.) سمع

traditional questions (ک.ا.) سمعیات

Hearing, The; Hearer, The (ا.ا.) سمیع

سنت

convention; custom; customary precedent; exemplary conduct; normative custom; rule; practice; precedent;
rule of conduct; standard practice; tradition

antiorthodox سنت ستیز

antiorthodox سنت شکن

fundamentalist; traditionalist سنت گرا

traditionalism سنت گرایی

ص: 83

neo-traditionalism سنت گرای نو

traditions سنت معهود

synthesis سنتز

traditional سنتی

سنجش خرد ناب (ف.غ.)

critique of pure reason

cognation سنخیت

sunnite سنتی

luminous inspirations سوانح نوری (ع.ا.)

utilitarian سودانگار (ف.غ.)

utilitarianism سودانگاری (ف.غ.)

beneficial سودمند

سور (م.ک.)

quantification quality; quantification sign; quantifier

successive quantifier سور پیاپی (م.ر.)

vacuous quantifier سور تهی (م.ر.)

nested quantifier سور تو در تو (م.ر.)

conditional quantifier سور شرطی (م.ک.)

universal quantifier سور کلی (م.ک.)

restricted quantifier سور مقید (م.ک.)

existential quantifier سور وجودی (م.ر.)

socialist سوسیالیست

socialism سوسیالیسم

state socialism دولتی سوسیالیسم

sophist سوفسطایی

casuist; philosophist; sophist سوفیست

tritheism سه خداگرایی

inadvertence (ک.ا.) سهو

politics سیاست

religious government سیاست شرعی

rational government سیاست عقلی

politics of virtue (ف.ا.) سیاست فاضله

civic administration (ف.ا.) سیاست مُدن

سیاست مدنی (ف.ا.)

political utopianism; politics

سیاست ناقصه (ف.ا.)

politics of imperfection

سیاسی political

chief سید

سیر الی الله (ع.ا.)

journey to God; proceeding toward God

سیر باطن (ع.ا.) interior journey

سیر باللہ (ع.ا.) journey for God

سیر تکامل انواع phylogeny

سیر تکامل زیستی فرد ontogenesis=ontogeny

سیر صعودی (ف.ا.)

ascending order; upward march

سیر فی اللہ (ع.ا.) journey in(to) God

سیر قہقراپی

regress; regression; retrogression

سیر نزولی (ف.ا.) descending order

سیر و سفر عرفانی (ع.ا.) journey

سیر و سلوک (ع.ا.)

conduct; spiritual journey; mystic journey

سیره نویسی hagiography

ص: 84

شارع (ك.ا.)

authenticator; legislator; lawgiver; lawmak- er; religious lawgiver

شاعرانه poetic

شاعری poetry

الشفافی (ا.ا.) Healer, The

شاکله (ف.غ.) schema

شاگرد با واسطه mediated disciple

شامل inclusive

شامل مطلق All-inclusive

شامه sense of smell; smelling

شاهد evidence

الشاهد Witness, The

شان mode

شان نزول cause of revelation

شبهت similitude

شبح phantasm; phantom

شبح گونه phantasmal

شب قدر Night of Determination

شبهات dubious things

شبه عقل گرایي pseudo-rationalism

pseudo-rational شبه عقلي

pseudo-science شبه علم

pseudo-proposition شبه قضيه

شبه قضيه متافيزيكي (ف.غ.)

metaphysical pseudo statement

doubt; obfuscation شبهه

dubious شبهه آميز

courage شجاعت

good tree شجره طيبه

subjective شخصي

evil; malady; malefic شرّ

evil per se شرّ بالذات (ف.ا.)

total evil شرّ كل

pure evil شرّ محض

evil-doing شرارت

religious laws شرايع

شرح الاسم (م.ك.)

lexical definition; lexical explanation of a word

شرح بر شرح supercommentary

condition شرط

truth-condition شرط صدق (م.ر.)

sine qua non شرط ضروری

sufficient condition شرط کافی

ص: 85

شرط لازم

necessary condition; prerequisite; qualification; sine qua non

impossible condition شرط محال

hypothetic; hypothetical (م.ک.) شرطی

simple conditional (م.ک.) شرطی بسیط

شرطی خلاف واقع

contrary-to-fact (contrafactual) conditional

pure conditional شرطی صرف

formal conditional (م.ر.) شرطی صوری

شرطی متصل (م.ک.)

hypothetical conjunctive

mixed conditional (م.ک.) شرطی مختلط

شرطی مرکب (م.ک.)

compound conditional

شرطی منفصل (م.ک.)

hypothetical disjunctive

شرطیه متّصله (م.ک.)

compound conditional proposition; connective conditional

شرطیه منفصله (م.ک.)

separative conditional; disjunctive conditional

شرع

canon; divine law; religious law; revealed religion

canonical; legal شرعی

canonry شرعیات

شرك

associating other deities with God; polyth- eism; theolatriy

شرك جلی (ع.ا.)

open polytheism; patent polytheism

شرك خفی (ع.ا.)

crypto-polytheism; hidden polytheism

evildoer شرور

covetousness شره

malefic شریر (ک.ا.)

شریعت (ک.ا.)

canonical law; divine law; law; religious law

virtuous شریف

partner شریک

شریک الباری (ف.ا.)

partner of the creator

paradox شطح (ع.ا.)

paradoxical شطح آمیز

شطحات (ع.ا.)

ecstatic sayings; hybrid utterances

شعائر rituals

شعائر دینی religious rites

شعبده jugglery

شعر (م.ک.) poetry

شعری (م.ک.) poetic

شعف انگیز (ع.ا.) intoxicating

شعور consciousness; intelligence

شعور عملی prudence

شفاعت intercession

شفاعت تشریعی (ک.ا.)

intercession in legislation

شفاعت تکوینی (ک.ا.)

intercession in creation

شفاعت کننده intercessor

ص: 86

intercessory شفاعت گرانہ

intercessor; interceder (ک.ا.) شفیع

misery شقاوت

aporia; doubt شک

scepticist شک گرا

negativism; scepticism; skepticism شک گرای

شگاک

aporetic; sceptic; sceptical; scepticist; doub- bter

sceptical شگاکانہ

scepticism; skepticism شکاکیت

gratefulness (ع.ا.) شکر

form شکل

first figure (م.ک.) شکل اول قیاس

non-conclusive figure (م.ک.) شکل باطل

forth figure (م.ک.) شکل چهارم

second figure (م.ک.) شکل دوم

third figure (م.ک.) شکل سوم

شکل قیاس (م.ک.)

figure; figure for syllogism

perfect figure (م.ک.) شکل کامل

materialization شکل مادی دادن

شکل منطقی (م.ک.) logical form

شکل و شخصیت انسانی دادن (به چیزی)

anthropomorphize

شکل‌های چهارگانه قیاس صوری (م.ک.)

four syllogistic figures

الشکور (ا.ا.) Grateful, The

شماتیسیم (ف.غ.) schematism

شمول مطلق all-inclusiveness

شناخت cognition; episteme

شناخت ادراکی perceptual cognition

شناخت تحلیلی analytic knowledge

شناخت جوهر فرد بسیط monadology

شناخت حسّی

perceptual cognition; sense cognition

شناخت عقلی rational cognition

شناخت علمی

scientific cognition; scientific knowledge

شناخت فرقه ها heresiology

شناخت ماهیت انسان anthroposophy

شناخت موجودات مجرد pneumatology

شوائب طبیعت natural distractors

divine witnesses الشواهد الربوبية

religionism شور مذهبي

ecstasy شور يدگی

شوق (ک.ا.)

desire; passion; yearning; longing

overwhelming ecstasy شوق عظیم

polis شهر

bodily appetites شهوات

carnal; sensual شهوانی

appetite; desire شهوت (ک.ا.)

شهود (ع.ا.)

intellectual intuition; intuition; mystical intuition

sense intuition شهود حسی

شهود عینی (ع.ا.)

essential concomitants; immediate witnessing

ص: 87

intuitionism; intuitionism شهودگرایی

شهودگرایی اخلاقی (ف.غ.)

ethical intuitionism

apocalyptic; intuitive شهودی

Witness, The الشَّهِيد

thingness شیئیّت

reify بخشیدن

general thingness شیئیّت عامّه

thingness of quiddity (ف.ا.) شیئیّت ماهیّت

thingness of existence (ف.ا.) شیئیّت وجود

شیخ

director; master; perfect spiritual director

Master of Illumination (ف.ا.) شیخ اشراق

greatest master شیخ اکبر

Doctor Ecstaticus (ع.ا.) شیخ شطّاح

spiritual guide (ع.ا.) شیخ طریقت

greek master (ف.ا.) شیخ یونانی

devil, The; demon; fiend شیطان

devil-worship شیطان پرستی

devilish شیطانی

shia شیعه

شیعه دوازده امامی Twelver Shia

شیعی Shi'ite

شیعیان هفت امامی Seveners

شیفتگی absorption

شینتویی Shintoistic

شیوه زندگی مرابطی Maraboutism

شیء thing

شیء به ذات خود (ف.ا.) thing by itself

شیء خارجی external object

شیء دارای بُعد (ف.غ.) res extensa

شیء علی الاطلاق thing in general

شیء فی ذاته

ding an sich; ding an sich; thing in itself

شیء فی نفسه (ف.غ.) noumenon

شیء کلی (ف.ا.) thing in general

شیء لذاته (ف.ا.) thing for itself

شیء متحرک object moved

شیء محسوس

commonsense object; sensible object

شیء مُدرک known thing

شیء مُدرک percieved object

intelligible object شىء معقول

ص: 88

Sabaist صابئی

master of authority (ک.ا.) صاحب الامر

صاحب الزّمان (ک.ا.)

Lord of the age; Lord of time; master of age, The

صاحب شریعت

Author of Law; custodian of the religion; Lord of the law

thaumaturge (ع.ا.) صاحب کرامت

صادر اوّل (ف.ا.)

first emanated; first emanation

true; true judgment; valid صادق

deterrent (ک.ا.) صارف

صارف از خیر (ک.ا.)

deterrent from the good

صامت (ک.ا.) silent man

صانع designer

intelligent designer صانع حکیم

Demiurge صانع عالم محسوس

intelligent designer صانع مدبّر

صبر (ع.ا.) forbearance

Patient, The, Very Patient, The (ا.ا.) صبور

associates صحابه

verification صحت

صحت سلب (ف.ا.)

appropriateness of negation

scrolls of Abraham صُحف ابراهيم

sobriety (ع.ا.) صحو

sound صحيح

scroll (ك.ا.) صحيفه

صدر المتألهين (ف.ا.)

authority of divine philosophers

coincidence; chance صدفه

accidentalism صدفه انگاری

casualism صدفه گرایي

truth صدق

satisfiable صدق پذیر

logical truth صدق منطقی

emanation; issuance صدور (ف.ا.)

occurrence of an act صدور فعل (ك.ا.)

sincere ones صدیقین (ف.ا.)

Bridge صراط (ك.ا.)

spontaneous reason صرافت طبع

صرافت مطلق purity absolute

صرف pure

صرف وجود sheer existence

ص: 89

صریح (در برابر مضمحل) explicit

صغائر (ک.ا.) lesser sins

صغری (م.ک.) minor

صغری و کبری (م.ک.) (premise(s)

صفات qualities

صفات اکتسابی (ک.ا.) acquired traits

صفات پسندیده praiseworthy qualities

صفات تنزیهی (ع.ا.)

Attributes of Transcendence

صفات جلال (ع.ا.) Attributes of Majesty

صفات حسنه praiseworthy qualities

صفات حق Attributes of God

صفات عرضی (ف.ا.) accidental properties

صفات کمال (ع.ا.) Attributes of Perfection

صفاتیہ (ف.ا.)

Attribute-Party; people of attributes

صفت attribute; quality

صفت اضافی (ف.ا.) relative attribute

صفت انتزاعی (ف.ا.) abstracted attribute

صفت ایجابی (ف.ا.)

affirmative attribute; attribute of affirmation

positive attribute (صفت ثبوتی) (ع.ا.ا.)

attribute of majesty (صفت جلال) (ع.ا.ا.)

real attribute (صفت حقیقی) (ف.ا.ا.)

صفت ذات (ک.ا.ا.)

essential attribute; attribute of essence

صفت ذاتی essential attribute; essentiality

صفت سلبی (ف.ا.ا.)

negative attribute; attribute of negation

صفت فعل (ف.ا.ا.)

active attribute; attribute of action

صفت قائم به ذات خداوند (ف.ا.ا.)

attribute persisting in the essence of God

صفت قدیم (ف.ا.ا.) eternal attribute

صفت کمال (ک.ا.ا.) attribute of perfection

صفت معنوی (ف.ا.ا.) qualificative attribute

صفت نقصان (ک.ا.ا.) attribute of deficiency

صفت وجودی عینی (ف.ا.ا.)

positive external attribute

صناعت; technique; technic

صناعت غیر برهانی non-demonstrative art

صنع; work; design

act of God; work of God صنع خداوند

idol; image صنم

voice (ک.ا.) صوت

forms; images صُور

forms of perception صور ادراک

form صورت

صورت ادراک (ف.ا.)

form of perception; perceptual form; perceptible image

preconception صورت ازلی (ف.ا.)

impression صورت انطباعی (ف.ا.)

intermediate form صورت برزخی (ف.ا.)

sequent صورت برهان (م.ر.)

particular form صورت جزئی (ف.ا.)

صورت جسمانی (ف.ا.)

bodily form; corporeal form

ص: 90

صورت جسمیہ (ف.ا.)

material form; corporal; physical form

inanimate form (ف.ا.) صورت جمادی

substantial form (ف.ا.) صورت جوہری

صورت حساسیت (ف.غ.)

form of sensibility

sensation صورت حسّی

special form صورت خاص

صورت خیالی (ف.ا.)

phantasm; image; imaginative form

intrinsic form (ف.ا.) صورت ذاتی

صورت ذہنی (ف.ا.)

idea; image; presentation; mental image

صورت ذہنی مثالی (ف.ا.)

imaginal mental form

cognitive form (ف.ا.) صورت شناسایی

outer form صورت ظاہری

صورت عقل استعلایی (ف.غ.)

transcendental idea

صورت عقلی (ف.ا.)

intellectual form; rational idea

صورت علمیه (ف.ا.)

intelligible form; cognitive form

صورت عنصری (ف.ا.) elemental form

صورت غیر مادی immaterial form

صورت فلکی (ف.ا.) constellation

صورت قیاس (م.ک.) syllogisms figure

صورت کلیّ general form

صورت مادی (ف.ا.) material form

صورت مثالی (ف.ا.) ideal form

صورت مجردة (ف.ا.) spiritual form

صورت محسوس form in sensation

صورت محسوس (ف.ا.) sensible form

صورت مرتسمه (ف.ا.) imprinted form

صورت مشترک (ف.ا.) common form

صورت معقول (ف.ا.)

notion; pure intellectual concept; rational form

صورت معلّقه (ف.ا.) suspended form

صورت مفارق از ماده (ف.ا.)

form separate from matter; immaterial form

صورت مقوّم (ف.ا.) constitutive form

صورت نباتی (ف.ا.) vegetative form

form of self صورت نفس

صورت نوعیّه (ف.ا.)

species; archetype; specific form

imagery(ف.ا.) صورت‌های ذهنی

ideas(ف.ا.) صورت‌های علمی

suspended images(ف.ا.) صورت‌های معلّقه

external; formal صوری

sufi; mystic صوفی

mystical صوفیانه

abbey صومعه

monastic(al); monastery ای صومعه

Zionism صهیونیسم

becoming; process of becoming صیوررت

eternal process(ف.ا.) صیوررت ابدی

ص: 91

ضابطه formula

الضَّار (ا.ا.) Punisher, The

ضد contrary; counter; opposite

ضد عقل گرابی antirationalism

ضد قیاس antilogism

ضد ما بعد الطبیعه anti-metaphysics

ضد ما بعد الطبیعی anti-metaphysical

ضدیّت (م.ک.) contrariety

ضدین (م.ک.) twain

ضرب (م.ک.) mode; mood

ضرب اول نخستین شکل قیاس اقترانی (م.ک.)

barbara

ضرب عقیم (م.ک.) unproductive mood

ضرب مشهور (م.ک.)

indemonstrable mood

ضرب منتج (م.ک.) conclusive mood

ضرب منطقی (م.ک.) logical multiplication

ضرورت necessity

ضرورت بالغير (ف.ا.)

necessity by another; necessity caused by the other

essential necessity ذاتی ضرورت

ضرورت علی - معلولی (ف.ا.)

cause-effect necessity

hypothetical necessity ضرورت مشروط

strict necessity ضرورت مطلق (م.ک.)

ضرورت وصفیه (م.ک.)

necessity due to a quality

ضرورت وقتیّه (م.ک.)

necessity due to time

imperative; necessary ضروری

assertoric ضروری به شرط محمول (م.ک.)

ضروری العدم (ف.ا.)

nonexistent by necessity

ضروری الوجود (م.ک.)

existent by necessity

self-evident truths ضروریات (م.ک.)

modus; modus ضریب (م.ک.)

failure ضعف

mind ضمیر

unconscious mind ضمیر ناخود آگاه

طاعت (ک.ا.) religious practice

طالع بینی astrology

طامات (ع.ا.) incoherents

طایفه sect

طبایع dispositions

طبایع چهارگانه (ک.ا.) Four Elements

طبع (ک.ا.)

temperament; constitution; inherent nature; nature

طبق تعالیم انجیل (ک.م.) evangelical

طبیعت nature

طبیعت انفعالی (ف.ا.) natura naturata

طبیعت ثانوی (ف.ا.) second nature

طبیعت خلاق (ف.ا.) natura naturans

طبیعت فاعلی natura naturans

طبیعت کلی (ف.ا.) universal nature

طبیعت کلی عقلی rational universal nature

طبیعت مخلوق natura naturata

طبیعت نوعی specific nature

طبیعت گرایانه naturalistic

طبیعت گرایبی naturism; naturalism

طبیعت گرایی اخلاقی (ف.غ.)

ethical naturalism

طبیعت گرایی لاهوتی (ف.غ.)

deistic naturalism

طبیعی

natural; naturalist; naturalistic; organic; phy- sical

طبیعیات physics

طبیعیون naturalists

طرب (ع.ا.) joyful ecstasy

طرح (ف.غ.)

schematism; design; project; schema

طرد excommunication

طرز manner

طرف extreme

طرف بحث debater; disputant

طرف زمان (ف.ا.) point of time

طرفدار اصالت سود (ف.غ.) utilitarian

طرفدار اصالت عقل (ف.غ.) rationalist

طرفدار فلسفه مارکس (ف.غ.) marxist

طرفدار مالکیت اشتراکی (ف.غ.) collectivist

طرفدار نظام اشتراکی socialist

طرفين (قضايا و احكام) terms

طريق manner; path; way

ص: 93

طریقت (ع.ا.۱)

mystic path; mystical order; mystical path; sufi path

طریقت در عرفان spiritual path

طریقت علیا most sublime path

طریقه method; order; path

طریقه (ع.ا.۱) Sufi order

طریقه بصریان method of Basreans

طریقه متأخران (ک.ا.۱)

method of the moderns

طعم (ک.ا.۱) taste

طفره (ک.ا.۱)

intervening place; intervening space; leap; moving through the intervening space

طلب (ک.ا.۱) wish

طلسم magic; talisman

طلسمات talismans

طلسمی talismatic

طمس (ع.ا.۱) obliteration

طوبیقا (م.ک.) Topics

طور phase

طولی linear; longitudinal

طی طریق (ع.ا.۱)

forward movement on the path

طينت clay

ص: 94

الظّاهر (ا.ا.)

Manifest, The; Outward, The; Patent, The

ظاهر exoteric aspect; open

ظاهر دین external of religion

ظاهر و باطن exterior and interior

ظاهر بینانه (ک.ا.) literalistic

ظاهر بینی biblical literalism; literalism

ظاهر پرستی formalism

ظاهرگرا (ک.ا.) externalist

ظاهرگرایی (ک.ا.) externalism

ظاهری exoteric; extrinsic

ظاهریان (ک.ا.) formalists; literalists

ظرف container

ظلمانی obscure

ظلمت obscurity

ظن

opinion; presumption; presumptive; person opinion; probability

ظنی problematic

ظهور

advent; epiphany; manifestation; phenom- enon

ظهور خداوند برای انسان (ع.ا.) theophany

ظهور مسیح (ک.م.) Advent

ظهور معجزه manifestation of a miracle

ص: 95

عابد (ع.ا.) pietist

عادت; habit custom;

العادل (ا.ا.) Just, The

عارض ماهيَّت (ف. ا.)

accident occurring to quiddity; accidental to quiddity

عارض وجود (ف. ا.)

accident occurring to existence

عارضى adventitious; extrinsic; incidental

عارف gnostic; mystic; sufi

عارى از كثرت (ف.ا.) free from multiplicity

عاقل (ف.ا.)

intelligent; agent of intellection; cognitive subjects; possessor of intellect; rational being

عاقل بالذات (ف.ا.) self-intellective

عاقل بالفعل (ف.ا.) intellect in act

عاقله (ف.ا.) intellectual faculty

عاقلى rationalness

العالم (ا.ا.) Omniscient, The

عالم (ف.ا.)

knower; knowing; learned; scholar

عالم realm; world

عالم آفاق world of horizons

عالم اثير (ع.ا.)

aetherial realm; ethereal world

عالم اجسام world of material bodies

عالم اخلاق moralist

عالم ارواح (ع.ا.) Hades

عالم اشباح مجردة (ف.ا.)

world of incorporeal figures

عالم اطلاق (ع.ا.) realm of divine infinity

عالم اعلى High Heaven

عالم الهيئات theologian

عالم امر (ف.ا.) world of divine command

عالم انفس (ف.ا.) world of the souls

عالم اوسط intermediary realm

عالم بالا transcendental world

عالم برزخ (ف.ا.)

Limbo; intermediate realm; intermediate world

عالم برزخ اسفل (ف.ا.)

lower intermediate realm

عالم برزخ اعلى (ف.ا.)

higher intermediate realm

عالم بنفسه (ف.ا.) Knowing by Himself

عالم به علم (ك.ا.)

knowing by a knowledge

عالم به غيب knower of the unseen

عالم پديدار phenomenal universe

عالم تجربي scientist

عالم تجدد (ف.ا.) world of innovation

عالم تجرد

supraformal realm; world of immateriality

عالم تحت قمر (ف.ا.)

sublunary world; realm of power; divine omnipotence; world of Glory; world of divine omnipotence

عالم جرمانی (ف.ا.) realm of matter

عالم جسم world of body

عالم جسمانی bodily world

عالم جمادی (ف.ا.) mineral kingdom

عالم حسّ sensory realm; world of sense

عالم حیوانی animal kingdom

عالم خاکی earth

عالم خلق created universe

عالم خیال (ف.ا.)

imaginal world; mundus imaginalis; realm of imagination

عالم ذات noumenal world

عالم شهادت

visible world; world of appearance; world of evidence; world of phenomena; world of witness; sensory realm

عالم عقلي intelligible world

عالم عناصر (ف.ا.) world of the elements

عالم عنصري (ف.ا.) elemental world

عالم عنصريّات (ف.ا.) elemental realm

عالم عيني actual world

عالم غيب (ع.ا.)

world of mystery; world of the unseen; unseen realm; unmanifested world

عالم قدرت world of power

عالم قدس (ع.ا.)

realm of sanctity; world of sublimity

عالم كبريا (ع.ا.) world of Divine Majesty

عالم لاهوت (ع.ا.) realm of divinity

عالم متعالی transcendental world

عالم مثال (ف.ا.)

Imaginal world; mundus imaginalis; realm of archetypes; world of archetypal images; world of ideas

عالم محسوسات (ف.ا.) mundus sensibilis

عالم مسيحيّت christendom

عالم مطلق All-Knowing

عالم معقول

intellectual world; intelligible world

عالم معقولات (ف.ا.)

mundus intelligibilis; world of intelligibles

عالم ملك (ف.ا.)

material world; world of dominance; realm of earthly dominion

عالم ملكوت (ع.ا.)

pleroma; world of ruling; angelic realm; realm of dominion; realm of supernal; divine authority

ص: 97

عالم ناسوت (ع.ا).

realm of humanity; sphere of humanity

عالم نبات (ف.ا.) vegetable kingdom

عالم نفس، (عالم نفساني) (ف.ا.)

realm of soul; soulish realm

عالي par excellent; superior

عالي ترين خير summum bonum

عام common; general; generic

عامل factor

عبادت

devotions; servitude; worship; act of devotion

عبادت ذاتي (ع.ا.) essential servitude

عبارت expression

عبارت (م.ك.) On Interpretation

عبث (ك.ا.) futile; futile action; idle

عدالت justice

عدالت خداوند theodicy

عدد number

عدد اصلي cardinal number

عدد اصلي متناهي finite cardinal

عدد ترتيبي ordinal number

limit number عدد حدّي

natural number عدد طبيعي

finite number عدد متناهي

ideal number(ف.ا.) عدد مثالي

composite number عدد مركّب

imaginary number(ف.ا.) عدد موهوم

Just, The(ا.ا.) العدل

just right; justice عدل

عدم

annihilation; deprivation; nonbeing; nonent-ity; nonexistence; privation

sheer nonexistence(ف.ا.) عدم بحت

heterogeneity عدم تجانس

impenetrability عدم تداخل

عدم تعيّن

indeterminacy; indeterminateness; indete- rmination

essential nonbeing(ف.ا.) عدم ذاتي

عدم زمني (ف.ا.)

nonexistence in time; temporal nonbeing; temporal nonexistence

عدم سابق (ف.ا.)

nonexistence of "before"; preceding nonex- istence

عدم قطعيت

parallel nonexistence(ف.ا.)عدم مجامع

pure nonexistence(ف.ا.)عدم محض

عدم مضاف (ف.ا.)

nonexistence related to something

عدم مطلق

(absolute nonentity (nonexistence

عدم ملكه (ف.ا.)

nonexistence in the sense of privation

عدم وجوب عليت (ف.غ.)indeterminism

عدم و ملكه (ف.ا.)

privation and possession

عدم و ملكه مشهور (ف.ا.)

commonly understood privation and possession

ص: 98

nonexistentia; privative عدمی

obversion(م.ک.)

عرش الہی (ک.ا.)

divine throne; empyrean; heaven; throne of God; celestial throne; throne; pleroma; throne of Heaven; throne of the Essence

empyreal عرشى

accident; attribute عرض

external accident(ف.ا.)

عرض خاص (م.ک.)

attribute accident; proper accident; particular accident; property

عرض ذاتی (م.ک.)

essential accident; proper accident; essential property

عرض عام (م.ک.)

common accident; general accident

عرض غریب (م.ک.)

alien accident; foreign accident; extraneous accident

عرض لازم (م.ک.)

concomitant accident; inseparable accident

عرض لازم بین (م.ک.)

evident adherent accident

عرض لازم غیر بین (م.ک.)

non-evident adherent accident

separable accident (عرض مفارق (م.ک.)

عَرَضِي

accidental; extrinsic; casual; incidental; oc-casional

latitudinal عَرَضِي

convention; custom; practice; rule عرف

sufism; mysticism عرفان

philosophical gnosis عرفان فلسفی

speculative sufism عرفان نظری

gnosticism عرفان گرایبی

mystical عرفانی

irfanize کردن عرفانی

conventionalism عرف باوری

commonsense عرف عام

civil; conventional عرفی

special conventional عرفیه خاصه (م.ک.)

general conventional عرفیه عامه (م.ک.)

process of ascent عروج (ک.ا.)

occurrence عروض

angel of death عزرائیل

recluse عزلت نشین

العزیز (ا.ا.)، The Eminent,

عشق love

عشق افلاطونی Platonic love

عشق حقیقی concrete love

عصر روشنگری، The Enlightenment,

عصمت (ک.ا.)

immaculacy; impeccability; inerrancy; infall- ibility; moral infallibility; sinlessness

عصمت نبوت (ک.ا.)، inerrancy of prophecy

عضو حسی sensory organ

عضوی organic

العظیم (ا.ا.)

Great, The; Magestic, The; Tremendous, The

عفت continence; virtue

ص: 99

العفو (ا.ا.) Effacer of Sins, The

عقاب punishment

عقاید تعصب آمیز فرقه ای یا مسلکی sectarianism

عقبی (ک.ا.) next world

عقد حمل (م.ک.)

confirmation of the predicate

عقد وضع (م.ک.) confirmation of the subject

عقدہ اودیپ (ف.غ.) Oedipus Complex

عقل

dianoia; intellect; intelligence; logos; mind; nous; ratio

عقل آغازین: original intellect

عقل ارتجالی (ف.ا.) spontaneous reason

عقل استنتاجی (ف.ا.) discursive reason

عقل استعدادی (ف.ا.) preparatory intellect

عقل الهی (ف.ا.) divine intelligence

عقل انسانی human intelligence

عقل انفعالی (ف.ا.) passive intellect

عقل اول (ف.ا.)

first intellect; original intellect; first intelli- gence

عقل بالفعل (ف.ا.)

actual reason; actualized intellect; intellect- in-act; intellectus in actu; intellectus in effect

عقل بالقوّه (ف.ا.)

intellect in posse; potential reason; intellect in potential; potential intellect; potential intelligence

عقل بالملكه (ف.ا.)

habitual intellect; habitual intelligence; int- ellect-in-habit; intellectus habitus

عقل باور rationalist

عقل بسيط اجمالى (ف.ا.)

all-comprehensive simple intellect

عقل بنیادی rationalness

عقل تجربی experimental intellect

عقل تفصیلی (ف.ا.) diversified intellect

عقل جزئی (ف.ا.)

individual human intellect; discursive reason; individual intellect

عقل سليم

common sense; good sense; sound sense

عقل صرف (ف.ا.) pure intelligence

عقل عَرَضِي (ف.ا.)

horizontal order of intellect

عقل عملي (ف.ا.)

agential intellect; practical reason; practical intellect; practical wisdom

عقل فَعَال (ف.ا.)

active intellect; active intelligence; agent intellect; Demiurge; last heavenly spirit

عقل قدسی (ع.ا.)

prophetic soul; holy intellect; sacred soul

عقل کل (ف.ا.) universal mind

عقل کلی (ف.ا.)

unirversal intellect; intellect; universal intell- elligence

عقل متعالی

supreme intelligence; supreme mind

عقل مجرد (ف.ا.) immaterial intellect

ص: 100

عقل محض (ف.غ.)

pure intellect; pure reason

عقل مستفاد (ف.ا.)

acquired intellect; acquired reason acquired intelligence; intellectus acquisitus; intellectus adeptus

عقل مشترك common sense

عقل مطلق (ف.ا.) absolute mind

عقل مفارق (ف.ا.) separate intelligence

عقل ملکی (ف.ا.)

angelic intellect; angelic reason

عقل منفعل (ف.ا.) passive intellect

عقل نظری (ف.ا.)

conceptual intellect; speculative intellect; speculative reason; theoretical intellect; theoretical wisdom

عقل نظری (ف.غ.)

theoretical reason; pure speculative reason

عقل هیولانی (ف.ا.)

hylic intellect; material intellect; material intelligence; possible intellect; primary material intellect;

intellectus materialis

عقل باورانه rationalistic

عقل باوری rationalism

عقل گرا intellectualist

عقل گرایی intellectualism; rationalism

عقل ورزی noesis

عقلا rational men

عقلانی

dianoetic; intellectual; noetic; rational

عقلانیت rationality; reasonability

عقلی intellectual; rationalistic

عقلیات (ف.ا.) rational-data

عقلی کردن rationalize

عقلی گری rationalization

عقوبت (ک.ا.) chastisement; punishment

عقیدتی doctrinal

عقیده

creed; doctrine; estimation; faith; opinion; theory

عقیده به ادراک شهودی intuitionism

عقیده به تأثیر عنایت الهی congruism

عقیده به تناهی finitism

عقیده به خطا پذیری معرفت علمی (ف.غ.)

fallibilism

عقیده به نجات غایی انسان universalism

عقیده نامتعارف heterodoxy

عقیم (م.ک.) sterile

عکس (م.ک.) conversion; inversion; opposite

عکس ساده (م.ک.) simple converse

عکس قضیه (م.ک.)

converse of a proposition; inversion of proposition

عکس قیاس (م.ک.)

conversion of syllogism; inversion of syllo- gism

عکس مستوی (م.ک.)

conversion; even conversion; converse

عکس نسبت (م.ک.) inverse of a relation

ص: 101

عكس نقيض (م.ك.)

per contrapositionem conversion; by contrad- iction; conversion; obverted contra-positive; transposition

عكس نقيض به قول قدما (م.ك.)

obverted contraposition

عكس نقيض به قول متأخران (م.ك.)

contraposition

عَلَّام (ا.ا.) All-Knowing

عَلَّام الغيوب knower of things hidden

عَلَّامه supremely learned

عَلَّت اition; causa; cause; occasion

عَلَّت اتقافى accidental cause; occasion

عَلَّت اعدادى (ف.ا.) prepatory cause

عَلَّت اولى (ف.ا.)

causa prima; first cause; primal cause

عَلَّت برين supreme cause

عَلَّت بعيد (ف.ا.) remote cause

عَلَّت پديده ها causa phenomenon

عَلَّت تامه (ف.ا.)

complete cause; perfect cause

عَلَّت تمامى (ف.ا.) cause of completion

عَلَّت خارج از عالم transcendent cause

external cause عِلَّتْ خَارِجِي

causa sui عِلَّتْ خَوِيشْتَن

immanent cause عِلَّتْ دَرُونِي

عِلَّتْ ذَاتِي (ف.ا.)

essential cause; immanent cause

causa formalis; formal cause عِلَّتْ صَوْرِي

physical cause عِلَّتْ طَبِيعِي

accidental cause عِلَّتْ عَرَضِي (ف.ا.)

عِلَّتْ الْعَلَل (ف.ا.)

cause of causes; causa causan

material cause عِلَّتْ عَنَصْرِي

عِلَّتْ غَائِبِي

causa intentionalis; final cause; ultimate ca- use

عِلَّتْ غَائِبِي اَشْيَاء

final cause of everything

final perfect cause عِلَّتْ غَائِبِي (تَمَامِي)

عِلَّتْ فَاعِلِي

causa operativa; efficient agent; efficient cause; real originating cause

عِلَّتْ فَاعِلِي قَرِيب (ف.ا.)

proximate efficient cause

عِلَّتْ قِيَّاض (ف.ا.)

effusive cause; emanating cause

علّت قابلي (ف.ا.)

receptive cause; recipient cause

علّت قريب (ف.ا.)

immediate cause; proximate cause

sufficient cause علّت كافي

علّت مادّي

causa materialis; material cause

moving cause علّت متحرّك

علّت معدّه (ف.ا.)

occasional cause; preparing cause

seperate cause (ف.ا.) علّت مفارق

علّت مفيض على الاطلاق (ف.ا.)

absolutely originating cause

ص: 102

علت موجبه (ف.ا.)

cause that makes necessary

creative cause(ف.ا.)

علت ناقصه (ف.ا.)

incomplete cause; partial cause

علت نخستین

causa prima; first cause; primal cause

illuminating cause(ف.ا.)

علت هیولانی (ف.ا.)

علل اربعه,the Four Causes

erudition; knowledge; science علم

علم الآثار science of traditions

علم آخرت (ک.ا.) eschatology

علم آلی (م.ک.) instrumental science

علم ابجد

science of alphabetical numerology

علم انتقال (ف.ا.)

science of mechanics; science of weights

علم اجمالی (ف.ا.)

synoptic; collective knowledge

علم احوال بدن pathology

other-worldly science علم اخروی

ethics علم اخلاق

empirical ethics علم اخلاق تجربی

علم ارسطائی (ف.ا.)

knowledge as representation

fore knowledge علم ازلی (ف.ا.)

higher knowledge علم اشرف (ف.ا.)

methodology علم اصول

علم اصول دین (ک.ا.)

science of fundamental principles of religion

notitia illata علم اکتسابی

physiognomy علم الفراسه (از علوم خفیه)

علم الهی

metaphysics; science of metaphysical theology

passive knowledge علم انفعالی (ف.ا.)

علم باطن

inner knowledge; interior knowledge; occultism

mediate knowledge علم با واسطه

metaphysics علم برین

simple knowledge علم بسیط

symptomatology علم به دلائل

علم پیشین خداوند (ف.ا.)

divine foreknowledge

علم تأویل hermeneutics

علم تجربی science

علم تدبیر منزل

economics; science of household management

علم تشریح anatomy

علم تعالیم propaedeutic science

علم تعبیر خواب oneirocriticism

علم تعلیمی (ف.ا.)

instructional science; mathematical science; propaedeutic science

علم تفسیر exegetics

ص: 103

علم تفسير قرآن Quranic hermeneutics

علم تفسير متون دينی hermeneutics

علم تفسير معانی hermeneutics

علم تفصیلی (ف.ا.) detailed knowledge

علم توصيف جهان هستی cosmography

علم جدل (م.ک.) science of disputation

علم جفر (ف.ا.)

numerical symbolism of the letters of the Arabic alphabet

علم جمادات mineralogy

علم جمال aesthetics

علم حصولی ارتسامی (ف.ا.)

attained knowledge; conceptual knowled- ge; empirical knowledge through imprinted forms; inferred knowledge

علم حضوری

gnosis; immediate apprehension; immedia- te knowledge; intuition; intuitive knowledge; knowledge by presence; presential knowle- dge

علم حیل (ف.ا.)

mechanics; science of ingenious devices; theurgy

علم خطابه (م.ک.) rhetoric

علم خفی (ع.ا.)

hidden science; occult science

worldly science علم دنیوی

علم ذوقی (ع.ا.)

gnostic science; realized knowledge

علم ربویات (ع.ا.)

science of lordly matters

scientism علم زدگی

inferior science; lower science علم زیرین

religious science علم شرعی

etiology علم شناخت اسباب و علل

علم شهودی (ع.ا.)

-intuitive cognition; intuitive knowledge; noti

tia intuitiva

علم طبیعی (ف.ا.)

inferior science; physical science; physics

science of talismans علم طلسمات

external knowledge علم ظاهر

science of gnosis علم عرفان

علم عقلی

intellectual knowledge; intellectual science; rational science; speculative science

practical science علم عملی

occult science; occultism علم غریبه

علم غيب occultism

علم الفراسه physiognomy

علم فروع دين (ك.ا.)

science of branches of religion

علم فطري notitia innata

علم فعلى (ع.ا.) active knowledge

علم كلام

defensive apologetics; dialectical theology; dogmatic theology; rational theology; spec- ulative theology;
theological science

علم كلام اخلاقى ethico-theology

ص: 104

islamic scholasticism علم كلام اسلامى

physico-theology (ف.غ.) علم كلام طبيعى

alchemy علم كيميا

cosmography علم كيهان شناسى

scientism (ف.غ.) علم گرايى

علم لدنى (ع.ا.)

divine science; knowledge immediately derived from God; presential science

political science; politics (ف.ا.) علم مدنى

All-knowledge; omniscience علم مطلق

mineralogy علم معادن

semantics علم معانى

علم مكاشفه (ع.ا.)

science of revelation; knowledge of unveiling of the divine mysteries

hidden knowledge علم مكنون

heresiology علم ملل و نحل

science of optics (ف.ا.) علم مناظر

science of balance (م.ك.) علم ميزان

botany (ف.ا.) علم نبات

astronomy علم نجوم

speculative science علم نظرى

psychology (ف.ا.) علم النفس

mental knowledge علم نفسانی

علم نقلی

traditional science; transmitted science

pseudo-science; pseudo-scientific علم نما

theurgy علم نیرنجات

astronomy علم هیئت

apodictic science علم یقینی

academic; scientific علمی

cognitions; sciences علوم

sciences of ancient Greeks علوم اوائل

exact sciences علوم دقیقه

rational cognitions علوم عقلی

traditional knowledge علوم منقول

علوم نقلی

knowledge-through-transmission

Alids, The علویان

العلی (ا.ا.)

High, The; Most High, The; Sublime, The

absolutely; taken absolutely علی الاطلاق

from itself علی نفسه

causal علی

علیت casualty; causation

علیت شناسی (aetiology (etiology)

علیت غایی ultimate causality

العلیم (ا.ا.) The Knower

عمل praxis; right intention; act

عمل به ارکان (ک.ا.) works of the limbs

عمل صالح virtuous behaviour

عمل گرا (ف.غ.) pragmatist

عمل گرایانه pragmatic

عمل گرایی activism; pragmatism

عملی practical; pragmatic

عموم و خصوص (م.ک.)

universality and particularity

عموم و خصوص مطلق (م.ک.)

absolute generality and peculiarity

ص: 105

عموم و خصوص من وجه (م.ک.)

generality and peculiarity in some respect

عمومی collective

عمی (ک.ا.) abysmal darkness

عناد conflict

عناد تام (م.ک.) complete conflict

عناد ناقص (م.ک.) defective conflict

عناصر elements

عناصر چهارگانه Four Elements

عنایت الهی

divine intervention; divine providence

عنایت خداوند providence

عنصر (ک.ا.) element

عنصر آغازین (ف.ا.)

primordial element; original element

عنصر ازلی (ف.ا.) primordial element

عنصر بسیط simple element

عنصر مرکب compound element

عنصری elemental

عوارض ماهیت (ف.ا.) accidents of quiddity

عوارض مشخصه (ف.ا.)

individualizing accidents

kingdoms; worlds عوالم

worlds وجود عوالم

compensation (ك.ا.) عوض

New Testament (ك.م.) عهد جديد

Christ; Lord, The عيسى مسيح

object عين

عين اليقين (ع.ا.)

certainty by vision; intuitive certainty

عين ثابت (ع.ا.)

fixed entity; immutable essence; archetype

external object; object عين خارجي

sense-object عين محسوس

object of knowledge عين معلوم

identical عيناً همان

concrete; objective; physical عيني

objectivity عينيت

objectification عينيت بخشیدن

objectifiable عينيت پذير

objectification عينيت دادن

objectivism عيني گرايي

Forgiver, The الغافر

extremist(ك.ا.) غالى

goal; telo; telos غايت

teleological غايت انگارانه

essential goal(ف.ا.) غايت بالذات

secondary objective غايت ثانوى

essential end(ف.ا.) غايت ذاتى

teleological غايت شناختى

teleologist غايت شناس

teleology غايت شناسى

goal of goals غايت غايات

end in itself غايت فى نفسه

ultimate end غايت قصوى

final end غايت نهائى

finalism غايت گرايى

finality; teleology غايت مندى

final; ultimate غايبى

end غرض و غايت

obscurity غسق

deceptiveness غمش

غضب passion

الغفار (ا.ا.) Forgive, The

الغفور (ا.ا.)

All-Forgiving, The; All-forgiving, The; Forg-iving, The

غلات (ک.ا.)

exaggerators; (heterodox) extremists

غلظت density

غلو (ک.ا.) extremism

الغنى (ا.ا.) Rich, The; Self-Sufficient, The

غنى مطلق absolutely rich

غواشق برزخی (ف.ا.) dusky barriers

غوامض نظری theoretical intricacies

غیب unseen; absent; invisible

غیب الغیب unknown of the unknown

غیب مجهول (ع.ا.) unknown unseen

غیبت concealment; occultation

غیبت صغری (ک.ا.)

lesser ghayba; lesser occultation; minor occultation

غیبت کبری (ک.ا.)

greater occultation; major occultation

غیب گو diviner

غیب گویی divination

غیبی mystic

ص: 107

involuntary غیر اختیاری

amoral غیر اخلاقی

involuntary; nonvolitional غیر ارادی

nondoctrinal غیر اعتقادی

undemonstrative غیر برهانی

nonempirical غیر تجربی

nonstatic غیر ثابت

nondogmatic غیر جزمی

incorporeal; noncorporeal غیر جسمانی

syncategorematic غیر حدّی

nonsensory غیر حسّی

nonego غیر خود

nondialectical غیر دیالکتیکی (ف.غ.)

nonessential غیر ذاتی

nontemporal غیر زمانی

civil; nonreligious غیر شرعی

nonnatural غیر طبیعی

irrational غیر عقلی

nonobjective غیر عینی

inseparable غیر قابل انفکاک

inarticulate; ineffable غیر قابل بیان

inapplicable غير قابل حمل

inapprehensible غير قابل درک

impenetrable; inaccessible غير قابل فهم

noneternal غير قديم

asyllogistic غير قياسي

nontheological غير کلامي

غير مادی

immaterial; incorporeal; non material

mediate غير مباشر

indeterminate; undetermined غير متعین

nonsymmetrical غير متقارن

non-sensible غير محسوس

uncaused; uncreated غير مخلوق

nonreligious; secular; laic غير مذهبي

unconditioned غير مشروط

uncaused غير معلول

inseparable غير مفارق

syncategorematic غير مقوله ای

(nonspacial (spatial غير مکانی

inarticulate غير ملفوظ (ک.ا.)

inconsequent غير منتج (م.ک.)

غير منطقي

alogical; illogical; inconsequent; irrational; nonlogical; paralogical

غيريَّة otherness

غيريَّة مطلق absolute otherness

ص: 108

فاسق (ك.ا.)

believer who sins; grave offender; grave sinner; wrongdoer; mortal sinner; wicked

فاصل (م.ر.) disjunctive

فاضل learned

الفاطر, The Originator

فاعل

active subject; actor; efficient; producer; subject

فاعل أول Prime Agent, The; prime agent

فاعل بالتَّجَلَّى (ف.ا.)

agent-by-self-manifestation

فاعل بالتَّسْخِير (ف.ا.) agent-by-compulsion

فاعل بالجبر (ف.ا.) agent-by-being-forced

فاعل بالرِّضَا (ف.ا.) agent-by-agreement

فاعل بالطَّبْع (ف.ا.)

agent-by-nature; natural agent

فاعل بِالْعَرَض (ف.ا.) accident agent

فاعل بِالْعِنَايَةِ (ف.ا.)

agent-by-foreknowledge

فاعل بالقَسْر (ف.ا.) agent-by-being-pushed

فاعل بالقَصْد (ف.ا.) agent-by-intention

فاعل بسيط (ف.ا.ا.) simple agent

فاعل بعيد (ف.ا.ا.) remote agent

فاعل به ذات (ف.ا.ا.) essential agent

فاعل تام (ف.ا.ا.) perfect agent

فاعل جزئي particular agent

فاعل شناسایی knowing subject; subject

فاعل عام general agent

فاعل فعل (ك.ا.ا.) producer of an action

فاعل قادر (ك.ا.ا.) capable agent

فاعل قريب (ف.ا.ا.) proximate agent

فاعل مُبدع (ف.ا.ا.) innovating actor

فاعل مخالف counter-agent

فاعل مختار (ك.ا.ا.)

voluntary agent; free agent

فاعل مركب composite agent

فاعل موجب (ك.ا.ا.) necessitating agent

فاعل وقابل (ك.ا.ا.) active and passive

فاعلي subjective

فاعليّة activity

فاقد اخلاق amoral

فاقر (ف.ا.ا.) dependent

evanescent; mortal فانی

understanding فاهمه

Opener, The (ا.ا.) الفّتاح

ص: 109

intermission فترت

Meccan Revelations فتوحات مکیه (ع.ا.ع)

legal opinion فتوی

Assassin فدایی (اسماعیلیه)

dedicated assassins فداییان

supraphenomenal فراپدیداری

superempirical فراتجربی

super sensible فراحس

super sensory فراحسی

sagacity فراست

metamysticism فراعرفان

suprascientific فراعلمی

metatheorem فراقضیه (م.ر.)

فراقضیه تمامیت (م.ر.)

completeness metatheorem

فراقضیه سازگاری (م.ر.)

consistency metatheorem

metalogic فرامنطق

extralogical فرامنطقی

فرایض (ک.ا.)

religious duties; religious prescriptions

فرایند process

فرجام telos

فرجام شناسی teleology

فرد essential unit; individual

فرد خارجی (ف.ا.)

individual actualized in the external world

فرد ذهنی (ف.ا.)

individual existing in the mind

فردی singular

فردیت haecceity; individuality; unevenness

فرزانگی sagesness; wisdom

فرزانه sage; sapient

فرشته angel

فرشته آسمانی (ع.ا.) celestial angel

فرشته زمینی (ع.ا.) earthly angel

فرشته مقرب (ع.ا.) seraph

فرشته نگهبان guardian angel

فرشته شناسی (ع.ا.) angeology

فرض (م.ک.)

postulation; supposition; thesis; postulate

فرض از پیش presupposition

abduction فرض توضیحی

فرض محال (ف.ا.)

supposition of something impossible

hypothetic; hypothetical فرضی

hypothesis فرضیه

cosmogony فرضیه پیدایش جهان هستی

Porphyry فروریوس

فرقه

cult; denomination; party; sect; subdivision

schism فرقه انشقاق یافته

denomination فرقه مذهبی

saved sect فرقه ناجیه (ک.ا.)

denominational; sectarian فرقه ای

sectary فرقه گرا

denominationalism; sectarianism فرقه گرایی

ordinance فرمان

jurisprudence فروع (دین)

divine grace فره ایزدی

ص: 110

فریبنده deceptive

فریضه (ک.ا.)

duty; injunction; obligatory ordinance; religious obligation; obligatory duty

فسادپذیر perishable

فسادپذیری perishability

فسق (ک.ا.) sinfulness; wrongdoing

فسق و فجور vice

فصل (م.ک.)

difference; differentia; specific difference

فصل اخیر (م.ک.) ultimate differentia

فصل اشتقاقی (م.ک.) derivative differentia

فصل حقیقی (م.ک.) real differentia

فصل محصل (م.ک.) actualizing differentia

فصل مقسم (م.ک.) differentia specifica

فصل مقوم (م.ک.) species difference

فصل منطقی (م.ک.) logical differentia

فصل منوع (م.ک.)

differentia specifica; species difference; specific difference

فضا space

فضای معقول conceptual space

فضایل virtues

فضل

bounty; erudition; excellence; generosity

essential excellence فضلی ذاتی

virtue فضیلت

فطرت

innate natural disposition; natural disposition; nature

original nature; primal genesis فطرت اولی

second nature (ف.ا.) فطرت ثانوی

God-seeking nature فطرت خداجویی

God-given nature فطرت خدادادی

God-knowing nature فطرت خداشناسی

original nature (ف.ا.) فطرت نخستین

nativism فطرت گرایی

inbred; inherent; innate; natural فطری

active فعال

فعل (ف.ا.)

act; action; actus; agency; effectus; process; work

فعل اختیاری (ک.ا.)

action by free choice; voluntary action

فعل ارادی (ک.ا.)

act of will; action by will

divine action فعل الهی

human action فعل انسانی

فعل ایجاد (ف.ا.)

act of bringing-into-existence

action by instrument فعل با واسطه

action by instrument فعل بالآله (ک.ا.)

action by free choice فعل بالاختیار (ک.ا.)

action by nature فعل بالطبع (ک.ا.)

providential agency فعل بالعناية (ف.ا.)

vain act فعل جزافی

mental act فعل قلبی (ک.ا.)

acquired action فعل کسبی (ک.ا.)

generated effect فعل متولد (ک.ا.)

actus purus فعل محض

ص: 111

فعل محکم (ک.ا.)

act skilfully executed; purposeful action; well-conducted process; well-wrought act

فعل مخالف counter-action

فعل منطقی logical function

فعل گرایمی activism

فعلی actual

فعلیت (ک.ا.)

action; activity; actuality; actualization; ente-lechy

فعلیت بخشی actualization

فعلیت محض actus purus; pure energia

فعلیت یافته actualized

فقر (ع.ا.) spiritual poverty

فقر ذاتی (ف.ا.)

absolute poverty of existence in itself

فقر وجودی (ف.ا.) existential poverty

فقهه canonical law; divine law; law

فقهی canonical; legal

فقیهه legal theorist

فکر thought

فکر استدلالی discursive thought

فکری cerebral; dianoetic; intellectual

meditative فکورانه

philosophy فلسفه

Avicennism فلسفه ابن سینا

Epicureanism فلسفه اپیکوری

فلسفه اخلاق

meta-ethics; moral philosophy

فلسفه ارسطویی (ف.ا.)

Aristotelianism; Peripatetic philosophy

Spencerism فلسفه اسپنسر

Spinozism فلسفه اسپینوز

فلسفه استعلایی (ف.غ.)

transcendental philosophy

philosophy of illumination فلسفه اشراق

فلسفه اصالت تصوّر (ف.غ.)

idealist philosophy

rationalism فلسفه اصالت عقل

hedonism فلسفه اصالت لذت (ف.غ.)

solipsism فلسفه اصالت نفس

Platonism فلسفه افلاطونی

Comtism فلسفه اگوست کنت

eclectic philosophy فلسفه التقاطی

فلسفه الیاتی Eleaticism

فلسفه انتظام طبیعت cosmology

فلسفه اندیشی philosophization

فلسفه اولی (ف.ا.)

philosophia prima; primary philosophy

فلسفه باطنی esoteric philosophy

فلسفه باف philosophist

فلسفه بافی philosophism; philosophization

فلسفه پرداز philosophizer

فلسفه پردازی

indulging in philosophy; philosophization

فلسفه پویش یا استمرار (ف.غ.)

process philosophy

فلسفه تجربی (ف.غ.)

experimental philosophy

ص: 112

positivism فلسفه تحصّلی

analytical philosophy فلسفه تحلیلی (ف.غ.)

existentialism فلسفه تقرر ظهوری (ف.غ.)

perennial philosophy فلسفه جاودان

Jansenism فلسفه جبری جانسن (ک.م.)

فلسفه جدید مدرسی (ف.غ.)

Neo-Scholasticism

philosophy فلسفه دروغین

Cartesianism فلسفه دکارتی

Scotism فلسفه دونس اسکوتوس (ف.غ.)

mental philosophy فلسفه ذهن (ف.غ.)

Stoicism فلسفه رواقی

linguistic philosophy فلسفه زبان (ف.غ.)

political philosophy فلسفه سیاست

فلسفه طبیعی

naturalism; physiophilosophy; natural philosophy

metamysticism فلسفه عرفان

فلسفه قرون وسطایی

medievalism; medieval philosophy

applied philosophy فلسفه کاربردی

Kantianism فلسفه کانت

فلسفه کلبی cynicism

فلسفه لذت حسی (ف.غ) sensualism

فلسفه مارکس (ف.غ) Marxism

فلسفه مدرسی (ف.غ) scholasticism

فلسفه مدنی

civil philosophy; political philosophy

فلسفه مربوط به سده های میانه

medieval philosophy

فلسفه مشائی

Aristotelianism; Peripatetic philosophy; peri- pateticism

فلسفه مکانیستی mechanistic philosophy

فلسفه منطق (ف.غ) philosophy of logic

فلسفه نفی ماده immaterialism

فلسفه نقادی criticism

فلسفه نوافلاطونی Neo-Platonism

فلسفه نوتوماسی (ف.غ) Neo-Thomism

فلسفه نوکانتی (ف.غ) Neo-Kantianism

فلسفه نو هگلی (ف.غ) Neo-Hegelianism

فلک

celestial sphere; heaven; heavenly sphere

فلک ائیر (ف.ا) sphere of aether

minor sphere(ف.ا.)فلک اصغر

فلک اعلى (ف.ا.)

highest sphere; greatest sphere

فلک الافلاک

highest sphere, The; outer sphere

first heaven(ف.ا.)فلک اول

فلک البروج

heaven of the zodiacal sings; sphere of fixed stars

sphere of sunخورشيدفلک

sphere of Saturnزحلفلک

sphere of Venusزهرةفلک

sphere of throneعرشفلک

sphere of Moonقمرفلک

sphere of fixed starsالکواکبفلک

outer sphere(ف.ا.)فلک محیط

ص: 113

sphere of Mars فلک مریخ

sphere of Jupiter فلک مشتری

celestial; heavenly; spherical فلکی

Plotinus فلوپین

technic; technique فن

technology فناوری

فنا (ع.ا.) (ک.ا.)

annihilation; death; evanescence; transit- oriness; full absorpition; passing away

major annihilation فنای اکبر (ع.ا.)

فنای در توحید (ع.ا.)

annihilation in divine unity

annihilation in annihilation فنای در فنا (ع.ا.)

annihilation in God فنای فی الله (ع.ا.)

absolute annihilation فنای مطلق (ع.ا.)

self-annihilation فنای نفس (ع.ا.)

annihilationism فناانگاری

mortal; perishable فناپذیر

mortality فناپذیری

immortal فناناپذیر

immortality فناناپذیری

rhetoric فن بلاغت

eristic (ك.ا.) فن جدل

poetics (م.ك.) فن شعر

superman (ف.غ.) فوق بشر

super sensual فوق حسّ

super sensible فوق حسّی

extratemporal فوق زمانی

above nature فوق طبیعت

supernatural فوق طبیعی

superrational فوق عقلانی

extraspacial فوق مکانی

nous; understanding فهم

common sense فهم عرفی

prudence فهم عملی

common sense فهم متعارف

gracious فیاض

self-emanating فیاض بالذات

pythagoras فیثاغورث

pythagorean فیثاغوری

Neo-Pythagoreanism فیثاغوریان جدید

effusion; emanation; grace (ع.ا.) فیض

فیض اقدس خداوند (ع.ا.)

most sacred effusion of God

most holy emanation (ع.ا.) فيض اقدس

first emanated اول فيض

فيض مقدس (ع.ا.)

holy emanation; sacred effusion

effusion of being وجود فيض

emanationism فيض گرایي

effusion; emission فيضان

philosophe=philosoph; philosopher فيلسوف

first philosopher اول فيلسوف

Stoic (فيلسوف) رواقی

physical philosopher فيلسوف طبيعي

فيلسوف نما

;philosophaster

philosophe=philosoph

an sich; in itself في نفسه

ص: 114

libertarian(ک.ا.) قائل به اختیار

agnostic(ف.غ.) قائل به تعطیل

reincarnationist قائل به تناسخ

pluralist قائل به کثرت

resurrector; riser(ک.ا.) قائم

self-subsistent قائم بذاته

subsisting in God قائم به خداوند

قائم به ذات

independent; self-contained; self-depende- nt; self-existent; self-existing; subsistent; self-sustaining

قائم به نفس

independently subsistent; subsistent

القابض (ا.ا.)

He Who Contracts; Restrainer, The

قابل

passive receptacle; recipient; receiver; rec- eptive

perceptible; perceptive قابل ادراک

separable قابل انفکاک

reducible قابل تحویل

conceivable قابل تصوّر

قابل تعریف به یکدیگر (ف.غ.)

interdefinable

قابل تعقل cogitable

قابل حمل predicable

قابل خارجی (ف.ا.) external recipient

قابل ستایش laudable

قابل لمس tangible

قابل مشاهده observable

قابلیت capability; receptivity; recipience

قابلیت تحقیق verifiability

قابلیت تغییر receptivity to motion

القادر (ا.ا.)

All-Powerful, The; Mighty, The; Powerful, The

قادر (ک.ا.) capable; capable agent

قادر بنفسه (ف.ا.) Powerful by Himself

قادر به استدلال rational

قادر به قدرت (ک.ا.) powerful by a power

قادر علی الاطلاق

powerful without qualification

قادر مطلق (ا.ا.)

All-Potent, The; All-Powerful, The; Almighty

قار الذات (ف.ا.) stationary

قاصر deficient

قاعد (ک.ا.) sitter still

قاعدان (ک.ا.) quietists

قاعده formula; norm; precept; rule

قاعده اخلاقی maxim; moral code

قاعده استنتاج (م.ک.)

derivation rule; rule of inference

قاعده اشراقی (ف.ا.)

(illuminationist principle (theorem

قاعده امکان اشرف (ف.ا.)

theory of future possibility

قاعده تبدیل (م.ر.) transformation rule

قاعده تعمیم generalization, rule of

قاعده جابجا کردن مقدمه ها (م.ر.)

rule of commutation

قاعده جانشین سازی (م.ر.) substitution rule

قاعده حذف $\vee$ (م.ر.) $\vee$ -elimination rule

قاعده رفع تالی (م.ر.)

modus tollendo tollens

قاعده ساخت (م.ر.) formation rule

قاعده عقلی (ف.ا.) rational principle

قاعده فرض (م.ر.) assumption rule

قاعده فرعی استنتاج (م.ک.)

derived rule of inference

قاعده معرفی v (م.ر.) v-introduction rule

قاعده وضع مقدم (م.ر.)

modus tollendo ponens

قالب body

قالب اصل موضوعی (م.ر.) axiom schema

قالب قضیه theorem schema

قالب مثالی (ف.ا.)

atom-like body; corpse astral

قانون canon; law; nomos

قانون امتناع ارتفاع تقيضين

law of excluded middle

قانون امتناع تناقض

law of non-contradiction

قانون ستیزی anarshism

قانون شرع

canon law; canonical law; sacred law

قانون طبیعت law of nature

قانون عکس تقيض (م.ک.)

law of transposition

قانون علیّت

Law of causation; law of causality

قانون فکر (م.ک.) law of thought

positive law قانون موضوعه، قانون وضعی

قانون نقض مضاعف (م.ر.)

law of double negation

lawmaker; legislator; legislation قانون گذار

(nomothetic(al) قانون مدارانه

القاهر (ا.ا.)

All-Powerful, The; Omnipotent, The

Gods omnipotence قاهریت خداوند (ف.ا.)

قبالا (ف.غ.) cabala

قبیح (ک.ا.) badness

evil nature of something قبیح شیء (ک.ا.)

contract; contraction قبض

قبض و بسط (ع.ا.)

contraction and expansion

ص: 116

prior قبلی

anteriority قبلیت

receptivity قبول

sanctity قداست

قَدَر (ک.ا.)

determination; decree; particular determina- tion; destiny; divine decree; divine preme- asurment; divine providence

divine determinism(ک.ا.) قَدَر الهی

قَدَر علمی (ف.ا.)

destiny through knowledge

قَدَر عینی (ف.ا.)

destiny through objectification

قدرت capability

imagination قدرت تخیل

almightiness; omnipotence قدرت مطلق

omnipotent قدرتمند

fatalism قدرگرای

fatalistic; libertarian(م.ک.) قَدَری

قدریّه (ک.ا.)

Qadarites; libertarians; free willers

divine; holy; spiritual قدسی

sacredness قدسيّت

قَدَم (ف.ا.)

pre-eternity; eternity; uncreatableness

real pre-eternity(ف.ا.) قدم حقيقي

essential eternity(ف.ا.) قَدَم ذاتي

قَدَم زماني (ف.ا.)

temporal eternity; times eternity

eternity of the world(ف.ا.) قَدَم عالم

pre-eternity of the soul(ف.ا.) قَدَم نفس

Holy, The; Most Holy, The(ا.ا.) القدّوس

holiness قدّوسيّت

Omnipotent, The(ا.ا.) القدير

Nigh, The(ا.ا.) القريب

sainthood قدّيسان

قديم

eternal; pre-eternal; pre-existent; uncreated

relative pre-eternity(ف.ا.) قديم اضافي

eternal by itself(ف.ا.) قديم بذاته

قديم بغيره (ف.ا.)

eternal through another

قديم به قَدَم (ف.ا.)

eternal through an eternity

noneternity قدیم نبودن

قراردادهای کوتاه نویس (م.ر.)

abbreviative conventions

nearness to God(ع.ا.) قرب به خداوند

Carmathian; Qaramite قرمطی

medieval ages قرون وسطا

medieval قرون وسطایی

constraint(ک.ا.) قسر

compulsive; mechanistic(ک.ا.) قسری

fate(ک.ا.) قسمت

receptivity to partition قسمت پذیری

intention قصد

قضا(ک.ا.)

decree; determination; predestination; deci- sion; destination; foreordination; predeterm- ination

ص: 117

قضا و قدر (ک.ا.)

destiny and decree; destiny and provide- nce; fatalism; fate and destiny; foreordinat- ion and destiny;
ordination

قضا و قدر الهی (ک.ا.)

decree and ordinance of God; divine ord- ination

قضای اجمالی (ک.ا.)

undifferentiated decree

قضای الهی (ک.ا.) divine decree

قضای پیشین (ک.م.) preordained fate

قضای تفصیلی (ف.ا.) differentiated decree

قضای اولیه (م.ک.) primitive propositions

قضای تحقیق پذیر (ف.غ.)

verifiable propositions

قضای جدلی الطرفین (ف.غ.)

dialectical assertions

قضای مطلقه (م.ک.) categorical propositions

قضای نسبی relational propositions

قضای وهمی (م.ک.) false-premises

قضیه proposition; theorem; judgement

قضیه اتفاقیه (م.ک.)

coincidental proposition

descriptive judgement (قضیه اخباری (م.ک.))

قضیه اقترانی (م.ک.)

conjunctive proposition

normative proposition قضیه انشایی

definite proposition (قضیه بتیه (م.ک.))

قضیه بسیط (م.ک.)

atomic proposition; indivisible proposition

قضیه ترکیبی پیشین (ف.غ.)

synthetic a priori proposition

قضیه ترکیبی ما تأخر (ف.غ.)

synthetic a posteriori proposition

قضیه ثلاثی (م.ک.)

ternary proposition; triadic proposition

قضیه ثنائی (م.ک.)

binary proposition; dyadic proposition

قضیه جزئی (م.ک.)

partial proposition; singular proposition

factual proposition قضیه حقیقی

قضیه حملی

categoric(al) proposition; attributive propos- ition; categorical proposition

actual proposition (قضیه خارجیّه (م.ک.))

قضیہ دائمہ مطلقہ (م.ک.)

absolute perpetual proposition

قضیہ دستوری (ف.غ.)

normative proposition

قضیہ ذهنی mental proposition

قضیہ سالبہ (م.ک.) negative proposition

قضیہ سالبہ جزئیہ (م.ک.)

particular negative proposition; O-propos- ition

قضیہ سالبہ کلیہ (م.ک.)

E-proposition; universal negative proposition

قضیہ شخصی (م.ک.)

individual proposition; singular proposition

قضیہ شرطی (م.ک.) conditional proposition

ص: 118

قضیہ شرطی متّصل (م.ک.)

hypothetical proposition

قضیہ شرطی منفصل (م.ک.)

disjunctive conditional proposition

قضیہ ضروریہ (م.ک.)

necessary proposition

قضیہ ضروریہ مطلقہ (م.ک.)

absolute necessary proposition

قضیہ ضروریہ منعکسه (م.ک.)

convertible necessary proposition

قضیہ طبیعیہ (م.ک.) physical proposition

قضیہ عدمی (م.ک.) privative proposition

قضیہ عرفیہ خاصہ (م.ک.)

special conventional proposition

قضیہ کلی (م.ک.) universal proposition

قضیہ لزومیہ (م.ک.) cogent proposition

قضیہ مانعہ الجمع (م.ک.)

incompatible proposition

قضیہ مانعہ الخلوّ (م.ک.)

exclusive hypothetical proposition

قضیہ متّصله (م.ک.)

connected proposition; conjunctive proposition

قضیه محتمل (ممکن)

problematic proposition

قضیه محصوره (م.ک.)

defined proposition; determinate proposition; fenced proposition

compound proposition (م.ک.)

quantified proposition (م.ک.)

قضیه مشروطه خاصه (م.ک.)

special conditioned proposition

قضیه مشروطه عامه (م.ک.)

general conditioned proposition

قضیه مطلقه (م.ک.)

absolute proposition; categoric(al) proposition

قضیه مطلقه عامه (م.ک.)

general absolute proposition

valued premise قضیه معتبر

قضیه معدوله (م.ک.)

negative term proposition; modified proposition

counter-proposition (م.ک.)

قضیه ممکنه (م.ک.)

contingent proposition; possible proposition

قضیہ ممکنہ خاصہ (م.ک.)

particular contingent proposition

قضیہ ممکنہ عامہ (م.ک.)

general possible proposition

قضیہ ممکنہ وقتیہ (م.ک.)

temporal possible proposition

قضیہ منتشرہ (م.ک.) spread proposition

قضیہ موجب کلی (م.ک.) A-proposition

قضیہ موجبہ (م.ک.) affirmative proposition

قضیہ موجبہ جزئیہ (م.ک.)

particular affirmative proposition

قضیہ موجبہ کلیہ (م.ک.)

universal affirmative proposition

ص: 119

modal proposition(قضیه موجهه (م.ک.)

قضیه مهمله (م.ک.)

ambiguous proposition; indefinite proposition; undefined proposition

assertoric proposition(قضیه واقعی (عینی)

existential proposition(قضیه وجودی (م.ک.)

قضیه وجودی لاضروری (م.ک.)

not-necessary existential proposition

temporal proposition(قضیه وقتیّه (م.ک.)

imagined proposition قضیه وهمی

propositional قضیه ای

pole; supreme spiritual guide(قطب (ع.ا.)

pillar of universe; pillar جهان قطب

assertoric; conclusive; definite(قطعی (م.ک.)

heart; transformation قلب

pine-like heart(قلب صنوبری شکل (ف.ا.)

pen; stilus(قلم (ک.ا.)

pen of responsibility(قلم تکلیف (ک.ا.)

territory قلمرو

faculties قوا

consistence; constitution; subsistence قوام

self-maintenance قوام به خود

forces of ignorance قوای جهل

faculties of mind قوای ذهن

قوای عملیه و علمیه (ف.ا.)

theoretical and practical faculties

قوس صعود (ف.ا.)

arc of ascent; ascending act of creation

قوس نزول (ف.ا.)

arc of descent; descending act of creation

قول (ک.ا.)

discourse; word; expression; verbal conf-ession

قول به اصالت ماهیت (ف.ا.) essentialism

قول به علیّت ماده نسبت به عقل

causal materialism

قول تام (م.ک.) complete discourse

قول جازم (م.ک.) declarative discourse

قول جدلی (م.ک.) dialectical discourse

قول خطابی (م.ک.) rhetorical discourse

قول شارح (م.ک.)

definition; oratio explicans

قول صادق (م.ک.) true discourse

قول کاذب (م.ک.) falsified discourse

قوّه (ك.ا.)

capacity; faculty; force; potency; potentia; potentiality; ability; power

قوّه ادراك (ف.ا.)

understanding; faculty of perception; perceptive power

contingent potentiality (ف.ا.)

قوّه باطنی (ف.ا.)

reasoning faculty تعقل

قوّه تفکر cogitation

قوّه تمیز good sense

قوّه توهم fantasy

قوّه جاذبه (ف.ا.)

faculty of attraction; power of attraction

قوّه حاسّه (ف.ا.)

ص: 120

قوّه حافظه (ف.ا.)

faculty of memory; retentive faculty

قوّه حرکت faculty of motion

قوّه حسّی

faculty of sensation; physical faculty

قوّه حیوانی animal faculty

قوّه خرد faculty of reason

قوّه خیال (ف.ا.)

representative faculty; faculty of fantasy

قوّه دافعه (ف.ا.)

faculty of evacuation; faculty of repulsion

قوّه ذاکره (ف.ا.) recollective faculty

قوّه ذهنی mental faculty

قوّه روحی (ع.ا.) psychic faculty

قوّه شخصیه (ف.ا.) individual power

قوّه شناسایی (ف.غ.) (قوّه مفکره (ف.ا.)

cogitative faculty

قوّه شوقیه (ف.ا.)

craving power; faculty of desiring

قوّه شهوانی

appetitive faculty; lustful faculty

physical power(ف.ا.) قوّه طبعیه

intellectual faculty(ف.ا.) قوّه عاقله

theoretical faculty(ف.ا.) قوّه عالمه

practical faculty(ف.ا.) قوّه عامله

قوّه عقليه (ف.ا.)

faculty of rationality; power of the intellect

power of the element(ف.ا.) قوّه عنصری

قوّه غاذیه (ف.ا.)

vegetative faculty; faculty of feeding; nutr- itive faculty; nutritive power

قوّه غضبیه (ک.ا.)

irascible faculty; faculty of anger

incentive power(ف.ا.) قوّه فاعلیّه محرّکه

deliberative faculty قوّه فکری

cogitative faculty قوّه فکریه

power of the sphere(ف.ا.) قوّه فلکی

tactile faculty(ف.ا.) قوّه لامسه

material potentiality قوّه مادّی

faculty of retention(ف.ا.) قوّه ماسکه

قوّه متخیله (ف.ا.)

faculty of imagination; imaginal faculty; imaginative faculty; sensitive imagination faculty

modifying power(ف.ا.) قوّه متصرفه

قوّه محرّكه (ف.ا.)

locomotive faculty; motive power; moving power; power of motion; motive force

receptive power(ف.ا.) قوّه محصّله

pure potency قوّه محض

perceptive faculty(ف.ا.) قوّه مدرکه

قوّه مدرکه باطنی (ف.ا.)

internal perceptive power

قوّه مدرکه ظاهری (ف.ا.)

external perceptive power

observation قوّه مشاهده

assimilative power(ف.ا.) قوّه مشبهه

قوّه مصوّره (ف.ا.)

faculty of representation; forming power

قوّه مفکّره (ف.ا.)

faculty of thought; reflective faculty

angelic faculty قوّه ملکوتی

ص: 121

distinguishing faculty(ف.ا.) قوّه ممیّزه

قوّه مولده (ف.ا.)

faculty of reproduction; reproductive faculty; generative power

قوّه ناطقه (ف.ا.)

faculty of rationality; rational faculty

قوّه نامیه (ف.ا.)

faculty of growth; growing power

vegetative faculty(ف.ا.) قوّه نباتیه

theoretical faculty(ف.ا.) قوّه نظری

قوّه نفسانی (ف.ا.)

faculty of mind; psychic power

قوّه وهم

faculty of estimation; estimative faculty

faculty of digestion(ف.ا.) قوّه هاضمه

القوی (ا.ا.) Strong, The

القهار (ا.ا.) Dominator, The; Revengeful, The

قیاس analogy; syllogism

قیاس آوری syllogization

قیاس احتجاجی (م.ک.) epicheirema

قیاس استثنایی (م.ک.)

exceptive syllogism; exclusive syllogism

قیاس استثنایی متصله (م.ک.)

modus tollendo tollens

قیاس استثنایی منفصله (م.ک.)

modus ponendo tollens; modus tollendo ponens

قیاس اقترانی (م.ک.)

categoric syllogism; conjunctive syllogism

قیاس اقناعی (م.ک.)
persuasive syllogism

قیاس برهانی (م.ک.)

demonstrative syllogism

قیاس پذیر deducible

قیاس تمثیل (م.ک.)
analogy of comparison

قیاس تمثیلی (م.ک.)
reasoning by analogy

قیاس جدلی (م.ک.)

dialectic syllogism; dialectical syllogism

قیاس حملی categoric syllogism

قیاس خطابی (م.ک.)
rhetorical syllogism

قیاس خلف (م.ک.)

reductio ad absurdum; syllogism ad absurdum; syllogism per impossible

قیاس دوری (م.ک.)
demonstration in circle

قیاس ذوحدین (م.ک.)
dilemma

قیاس زنجیره ای sorites

conditional syllogism(قياس شرطي (م.ك.))

قياس شرطي انفصالي (م.ك.)

disjunctive inference

قياس شرطي متصل (م.ك.)

hypothetical inference; hypothetical syllogism

قياس شعري (م.ك.) poetic syllogism

قياس شناسي syllogistics

قياس صحيح (م.ك.) valid syllogism

قياس صوري (م.ك.) syllogism

قياس ضمير (م.ك.) enthymeme

قياس عقيم (م.ك.)

inconclusive syllogism; sterile syllogism

قياس على الشاهد (م.ك.)

analogy from man to God

ص: 122

analogical reasoning(قیاس فقہی)

قیاس کاذب (م.ک.)

erroneous conclusion; paralogism

perfect syllogism(قیاس کامل (م.ک.))

abduction قیاس محتمل

mixed syllogism(قیاس مختلط (م.ک.))

قیاس مرکب (م.ک.)

composite syllogism; compound syllogism; polysyllogism

قیاس مستقیم (م.ک.)

directed-proof syllogism

قیاس مسلسل (م.ک.) sorites

enthymeme قیاس مضمّر

قیاس مغالطه ای (م.ک.)

sophistical reasoning; sophistic syllogism

قیاس مقدّم prosyllogism

divided syllogism(قیاس مقسّم (م.ک.))

قیاس منطقی (م.ک.) deduction

disjunctive syllogism(قیاس منفصل (م.ک.))

قیاس مؤخر (م.ک.) episyllogism

قیاس یقینی (م.ک.) certain syllogism

قیاسی (م.ک.) deductive; syllogistic

subsistence; independence قیام

subsistence by oneself قیام به ذات

self-subsistence قیام به ذات خود

subsistence in the mind (ف.ا.) قیام به ذهن

self-subsistence قیام به نفس

قیام حلولی (ف.ا.)

immanentis subsistence; inherent subsistence

قیام صدوری (ف.ا.)

originating subsistence; subsistence by emergence; subsistence of an action in an agent; subsistence of issuing

قیام ظهوری (ف.غ.) existence

Resurrection, The قیامت

قیامت صغری (ک.ا.)

lesser resurrection; minor resurrection

قیامت کبری (ک.ا.)

greater resurrection; major resurrection

qualification قید

custodian قیّم

القیوم (ا.ا.)

Self-Existing, The; Self-Subsistent, The

self-existence قیومیت

creatures; worlds کائنات

corruptible beings فاسد کائنات

false کاذب

pseudo - نما - کاذب

work کار

functionalism کارکردگرایی ذهن (ف.غ.)

disapproving کاره (ک.ا.)

lack کاستی

کافر

heathen; infidel; nonbeliever; pagan; sacr- ilegious; unbeliever

calvinist کالونی مذهب (ک.م.)

perfect کامل

absolutely perfect کامل مطلق

mine کان

mineral کانی (ک.ا.)

mineralogy کانی شناسی (ک.ا.)

diviner کاهن

great sins کبایر (ک.ا.)

major premise کبری (م.ک.)

majesty کبری یا

الكبير (ا.ا.) Great, The

کتاب (آسمانی) Bible; scripture

کتاب تکوینی internal book of creation

کتاب سرودهای مذهبی Psalter

کتاب مزامیر داود Psalter

کتاب مقدس (تورات و انجیل) Bible

کتاب مقدس (یهودیت و مسیحیت...) scripture

کتاب مکاشفه یوحنا (ک.م.) Apocalypse, The

معتقد به نص صریح کتاب scripturalist

کثرت manyness; multiplicity

کثرت اجسام multiplicity of bodies

کثرت پدیدارها manifold of phenomena

کثرت حسی manifold of sense

کثرت در وحدت (ا.ع.)

diversity in unity; multiplicity within unity

کثرت وجود (ف.ا.)

superabundance of being

کثرت گرا pluralist

کثرت گرایانه pluralistic

کثرت گرایی pluralism

کثیر many

كثیر نوعی (ف.ا.) "many specific"

كثیر (ك.ا.) gross

كجایی whereness

كدامی whichness

ص: 124

soul obscurity كدورت روح

falsity كذب

كرامت (ع.ا.)

miracle; theurgy; extraordinary act; thauma- turgy; act of divine grace; miraculous pow- er; non-prophetical
miracle; saintly miracle

boundary کرانه

disapproval (ک.ا.) کراهت

throne; footstool; sedile (ک.ا.) کرسی

generosity کرم

cherub کزویبی

cherubim کزویبان

sphere of fixed stars (ف.ا.) کره الثوابت

الکریم (ا.ا.)

Generous, The; Munificent, The

acquisition (ک.ا.) کسب

acquired کسبی

کشف

apocalypse; ecstatic experience; intuitive knowledge; intellectual intuition; revelation; unveiling; direct
vision; immediate exper- ience; inward revelation; removal of the veil

unveiling of mysteries (ع.ا.) کشف اسرار

divine disclosure (ع.ا.) کشف الهی

uncovering of veil (ع.ا.) كشف حجاب

كشف حقايق (ف.ا.)

unveiling of spiritual realities

كشف الغطاء unveiling of the hidden

كشف و شهود عرفانی (ع.ا.) mystic intuition

كشف و عيان (ع.ا.) revelation and insight

كفر

infidelity; paganism; unbelief; unfaithfulness

كفر آميز: atheistic; paganish

كفّ نفس continence; self-control

كل whole

كلام apologetic theology; speech; theology

كلام جديد new theology

كلام خداوند (ك.ا.) speech of God

كلام درونی inner speech

كلام لطيف (ك.ا.) subtle theology

كلام لفظی (ك.ا.) uttered speech

كلام نفسانی (ك.ا.)

inner speech; speech of the soul

كلام نفسی logos; speech of the soul

كلام گرایی theologism

theologic; theological کلامی

cynic کلبی

cynical کلبی مسلک

cynics کلبیون

all" in the sense of each individual" کلّ فردی

holism کل گرای

all" used collectively" کلّ مجموعی

word کلمه

divine word; logos کلمه الله

aphorism کلمه قصار

unifying word کلمه جامعہ (ع.ا.)

good word کلمه طیبہ

all and some کل و جزء (م.ک.)

general; generic; universal کلی

mental universal کلی ذهنی (م.ک.)

ص: 125

natural universal (كلی طبعی (م.ك.)

accidental universal (كلی عرضی (م.ك.)

كلی عقلی (ف.ا.)

mental universal; rational universal

coextensive universal (كلی متساوی (م.ك.)

univocal universal (كلی متواطی (ف.ا.)

logical universal (كلی منطقی (م.ك.)

general principles کلیات

كلیات خمس (م.ك.)

universals; Five Universals, The, Five Univ-ersals, the

abstract universals (كلیات مجردة (ف.ا.)

كلیت universality

كلیمی Jew

كلیه universal

كلیه سالبه (م.ك.) negative universal

كلیه موجبه (م.ك.) affirmative universal

كم magnitude; quantity

كم تعلیمی (ف.ا.) mathematical quantity

كم متّصل (ف.ا.)

continuous quantity; quantum continuum

كم منفصل (ف.ا.)

discontinuous quantity; discrete quantity; separate quantity; quantum discretum

perfection کمال

entelechy کمال اوّل

secondary perfection کمال ثانی

کمال مطلق

absolute perfection; supreme perfection

ideal کمال مطلوب

self-perfection کمال نفس

personal perfection کمال نفسانی

perfectionism کمال باوری

perfectionism کمال گرایی

excellences کمالات

latency; immanence (ف.ا.) کمون

hiding and appearing کمون و ظهور

less کمی

quantitative کمّی

quantity کمّیت

dimensive quantity کمّیت دارای بُعد

continuous quantity کمّیت متصل (م.ک.)

quantification کمّیت نمایی (م.ک.)

کن فیکون Be! and it is

creative imperative (ف.ا.)

extreme کناره

allegory; symbol کنایه

allegorical; symbolic کنایه

treasure کنز

hidden treasure (ع.ا.) کنز مخفی

core کنه

very nature کنه ذات

core of reality کنه واقعیت

core of being کنه وجود

star کوکب

existence; generation (ک.ا.) کون

most universal being (ف.ا.) کون جامع

کون و فساد (ف.ا.)

generation and corruption; becoming and decaying; becoming and perishing; coming and passing away

ص: 126

کون و مکان (ف.ا.)

temporal and spacial existence; time and space

کونین Two Worlds

کھانت divination

کیش cult

کیف quality

کیف بالذات (ف.ا.) quality by essence

کیف بالعرض (ف.ا.) quality by accident

کیف مبصره (ف.ا.) visual quality

کیف محسوس (ف.ا.) sensible quality

کیف مختص به کم

quality peculiar to quantity

کیف ملموس (ف.ا.) tangible quality

کیفی qualitative

کیفیات qualities

کیفیات اولیہ primary qualities

کیفیات ثانویہ secondary qualities

کیفیات مبصره visual qualities

کیفیات مختص به کمیات (ف.ا.)

qualities peculiar to quantities

کیفیات مسموعه (ف.ا.) auditory qualities

olfactory qualities (ف.ا.) مَشْمُومَة كَيْفِيَّات

كَيْفِيَّات نَفْسَانِي بَطِيء الزَّوَال (ف.ا.)

long-term dispositions

كَيْفِيَّات نَفْسَانِي سَرِيع الزَّوَال (ف.ا.)

short-term dispositions

كَيْفِيَّة quality

affective quality (ف.ا.) كَيْفِيَّة انْفِعَالِي

primary quality كَيْفِيَّة اُولَى

secondary quality كَيْفِيَّة ثَانَوِي

active quality (ف.ا.) كَيْفِيَّة فَعَلِي

audible quality (ف.ا.) كَيْفِيَّة مَسْمُوع

primary quality كَيْفِيَّة نَخَسْتِيْن

كَيْفِيَّة نَفْسَانِي (ف.ا.)

mental quality; personal quality

alchemy كِيْمِيَا

Saturn كِيُوَان

cosmos; universe كِيَهَان

cosmology كِيَهَان شِنَاسِي

cosmic كِيَهَانِي

گام استقرا (م.ر.) induction step

گام بنیادی (م.ر.) basis step

گذر (م.ر.) path

گذر باز (م.ر.) open path

گذرا evanescent; transitory; transient

گذرا و حادث transient

گرایش به فرهنگ کهن یونانی Hellenism

گرایش به ماده و صورت hylomorphism

گروه party

گزاره (م.ک.)

proposition; declarative proposition; declarative sentence; predicate

گزاره اخباری informative proposition

گزاره الزامی ought-statement

گزاره تحلیلی analytic proposition

گزاره تکلیفی ought-statement

گزاره خبری indicative proposition

گزاره وجودی (ف.ا.) existential proposition

گزاره ای propositional

گزین گویه aphorism

گسسته discontinuous; discrete; inconsistent

discourse گفتار

verbal گفتاری

dialogue گفتگو

dialogue گفت و شنود

(dialogic(al گفت و شنودی

conjecture; presumption; assumption گمان

offence; evil; sin(ک.ا.) گناه

light sin; minor sin(ک.ا.) گناه صغیره

گناه کبیره (ک.ا.)

cardinal sin; grave sin; major sin

original sin: گناه نخستین

sinful آلود

sins گناهان

sinner; sinful; wrongdoer(ک.ا.) گناهکار

wrongdoing گناهکاری

treasure گنج

gnostic گنوسی

evidence; witness گواه

anchorite; recluse گوشه نشین

solitude; seclusion گوشه نشینی

substantial گوهرین

vegetable; vegetative گياهي

universe گيتي

ص: 128

لائیك laic

لا ادري agnostic

لا ادري گري (ف.غ.) agnosticism

لا اقتضاء neutral; non requirement

لا بشرط (ف.ا.)

unconditioned; nonconditioned

لا بشرط قسمي (ف.ا.)

non-conditioned as a division

لا جود nonbeing

لا حكم الا لله but Gods no judgement

لازم

consequent; essential property; inherent; necessary inseparable; implicate

لازم الاجرا imperative

لازم ذات خداوند

essential property of the essence of God

لازم ماهيت (ف.ا.)

consequential property of quiddity

لازم معنا concomitant of the meaning

لازم و ملزوم interdependent

لا شيء nonentity; nonthing; nothing

لا شئییت nothingness

لا عدم non-nonbeing

لا فی محل (ف.ا.) in no substrate

لا قوه (ف.ا.) inability; nonpower

لا مسه

sense of feeling; sense of touch; touching

لا مکان nonspace

لا وجودی nonexistential

لا هوت (ک.ا.) divine essence; divine nature

لا ینال immortal

لا ینفک integral

لبس بعد از خلع (ف.ا.)

dressng after dressing of forms

لبس بعد از لبس (ف.ا.) dressing after dressing

لا حظه instant

لا ذات joys

لا ذات حسّی sensual joys

لا ذات مادّی sensual joys

لا ذات معنوی spiritual joys

لا ذاته fur sich; to his essence

لا ذت (ک.ا.) joy; pleasure

لذت حسی

pleasure of the senses; sensuality

لذت عقلی intellectual pleasure

لذت گرایی hedonism

ص: 129

essentiality لزوم

complete implication لزوم تامّ (م.ک.)

inherence لزوم ذاتی (م.ک.)

deficient implication لزوم ناقص (م.ک.)

لطف (ک.ا.)

benevolence; kindness; favour; gentleness; grace

divine eternal mercy لطف ازلی

لطف الهی (ک.ا.)

divine compassion; divine grace; divine favour; divine grace

act of divine grace لطف حق

act of divine grace لطف رب

divine eternal mercy لطف سابق

Benevolent, The; Subtle, The (ک.ا.) لطیف

subtle theology لطیف الکلام (ک.ا.)

logical words لغتهای منطقی (م.ر.)

lapse لغزش

verbalism لفاظی

letter; signifier لفظ (م.ک.)

pronunciation لفظ (ک.ا.)

لفظ قرآن (ک.ا.)

pronunciation of the Quran; utterance of the Quran; speaking of the Quran

لفظ کالی (م.ک.) general term

لفظ و معنی (م.ک.) letter and spirit

لفظ بازی verbalism

لفظی (ف.ا.) terminological; verbal

لفظی انگاشتن کلیات nominalism

لقا (ع.ا.) meeting

لقاء الله vision of God

لقای سعادت آمیز beatific vision

لم اثبات (ف.ا.) why of an affirmation

لم ثبوت (ف.ا.) why of an objective fact

لوح (ک.ا.) table; tablet

لوح ازل (ک.ا.) eternal table

لوح تقدیر (ک.ا.) book of fate

لوح محفوظ (ک.ا.)

guarded tablet; preserved table; preserved tablet; protected table

لوح و قلم (ک.ا.) tablet and pen

لوگوس logos

لیبرالیسم liberalism

لیبرالیسم جدید (ف.غ.) neo-liberalism

لیس nonexistence

لیسیّت ذاتی (ف.ا.)

essential nothingness; state of essential nonexistence

ص: 130

- مآب pseudo

ما اليه الحركة (ف.ا.)

that to which movement is directed

ما بالذات what is essential

ما بالعرض what is accidental

مابعد الطّبيعه metaphysics

مابعد الطّبيعه توصيفي

descriptive metaphysics

مابعد الطّبيعه نظري

speculative metaphysics

مابعد الطّبيعي metaphysical

مابه ازاي تجربي experiential reference

مابه ازاي خارجي objective reference

مابه الاتّفاق (ف.ا.) identifying factor

مابه الاشتراك (ف.ا.) common factor

مابه الامتياز (ف.ا.) distinguishing factor

ماتأخر a posteriori

ماترياليستي materialistic

ماترياليسم (ف.غ.) materialism

ماترياليسم روح باور (ف.غ.)

animistic materialism

ماتریالیسم علمی (ف.غ.)

scientific materialism

الماجد (ا.ا.) Magnificent, The

ماده

hyle; hylo; materia; matter; substratum-mat-ter; stuff; substance

ماده ازلی (ف.ا.) primordial matter

ماده اصلی elemental matter

ماده اولی (ف.ا.)

primal matter; primary matter; prime matter

ماده اولیه prakriti

ماده بالقوه (ف.ا.) matter in posse

ماده به معنای اعم (ف.ا.)

matter in general sense

ماده عنصری elemental matter

ماده غیر متعین (ف.ا.) indeterminate matter

ماده قیاس (م.ک.) syllogisms content

ماده کلی universal matter

ماده متحرک (ف.ا.) matter-in-motion

ماده مطلق (ف.ا.) absolute matter

ماده نخستین (ف.ا.) materia prima

materialist ماده گرا

materialists ماده گرایان

materialistic ماده گرایانه

materialism; physicalism ماده گرایی

ص: 131

corporeal; material; physical مادّی

مادی در مرتبه فعل (ف.ا.)

material in performance

materiality مادّیت

Marxist مارکسیست

Marxism مارکسیسم (ف.غ.)

all other than God ما سوى الله

mechanism ماشين انگارى

mechanistic ماشين وار

mechanistic ماشينى

mechanism ماشينيسم

a priori ماقبل تجربى (ف.غ.)

مالک الملک (ا.ا.)

King of Absolute of Sovereignty, The

collective ownership مالکیت اشتراکى

manal مانا

Protector, The المانع (ا.ا.)

hindering; hindrance مانع

مانعه الجمع (م.ک.)

exclusive; mutually exclusive

disjunction negation مانعه الخلوّ (م.ک.)

مانوی (ک.ا.) Manichaeism/Manicheism

ماورای طبیعی supernatural

ماورای منطق metalogic

ماهو؟ what is it?

ماهوی essential

ماهیات quiddities

ماهیات بسیط (ف.ا.) simple quiddities

ماهیات ثابتة (ف.ا.) unchanging essences

ماهیات مرکب اعتباری (ف.ا.)

fictitious compound quiddities

ماهیات مرکب (ف.ا.) compound quiddities

ماهیت (ف.ا.)

essence; essentia; essential substance; ess-ence; whatness; quiddity; what-it-isness

ماهیت اعتباری (ف.ا.)

mentally-positing quiddity

ماهیت به شرط شیء (ف.ا.) mixed quiddity

ماهیت به شرط لا شیء (ف.ا.)

quiddity conditioned on nothing

ماهیت جنسی (ف.ا.) generic quiddity

ماهیت گرای essentialism

ماهیت متحصّل (ف.ا.) actualized quiddity

non mixed quiddity(ف.ا.) ماهیت مجزده

mixed quiddity(ف.ا.) ماهیت مخلوطه

shared quiddity(ف.ا.) ماهیت مشترک

ماهیت مطلق (ف.ا.)

utterly pure quiddity; absolute essence

absolute quiddity(ف.ا.) ماهیت مطلقه

ماهیت ممکن (ف.ا.)

quiddity of a contingent thing

specific quiddity(ف.ا.) ماهیت نوعیه

what" of definition"(م.ک.) مای حقیقیه

مای شارحه (م.ک.)

what" of lexical explanation"

mist(ک.ا.) ماء

adiaphorous مباح

adiaphorism مباح انگاری

ص: 132

مبادی (م.ک.)

first principles; initial things; principles

مبادی موجودات

principles of existent things

auspicious one; blessed مبارک

direct مباشر

مباهله (ک.ا.)

mutual cursing; mutual imprecation; recourse to imprecation

مباین heteronymous

مبتدع innovator

disciple; neophyte (ع.ا.) مبتدی

paralogical مبتنی بر استدلال غلط

materialistic مبتنی بر اصالت ماده

(nomothetic(al) مبتنی بر قانون

factual مبتنی بر واقعیت

statics مبحث اجسام ساکن

semantics مبحث الفاظ (م.ک.)

analytics مبحث تحلیلات (ف.غ.)

مبحث نجات و رستگاری در مسیحی (ک.م.)

soteriology

genesis; origin; origination; principle مبدأ

cause of an effect مبدأ اثر

higher principle مبدأ اعلى

مبدأ اول (ف.ا.)

First Origin, The; first principle

origination in time مبدأ زمانى (ف.ا.)

مبدأ و معاد (ک.م.)

Origin and Return; Origin and End

المُبدع (ا.ا.)

Beginner, The; Innovator, The; Originator, The

creator; initiator; inventor مبدع

originated مبدع

مبدع اول (ف.ا.)

first created; first originated being

demonstrated; proved مبرهن

missionary مبلغ (ک.م.)

ambiguous; problematic مبهم

metaphysics متافيزک

metaphysical متافيزکى

after; modern; posterior متأخر

posterior to God متأخر از خداوند

later members متأخران

theologian; theosopher متألّه

divergent متباين

homogeneous متجانس

innovating متجدّد

hypostatic متجسّم

unified, united متّحد

moved; moving; moving thing متحرّك

primum mobile متحرّك اول

moving at will متحرّك بالاراده (ف.ا.)

actualized متحقّق

متحيز (ك.ا.)

that which occupies space; thing placed

متخيّله (ف.ا.)

compositive imagination; imaginal faculty

dense متراكم

ص: 133

ambiguous; equivocal; multivalent; vague

متشابهات (قرآن)

ambiguous verses; unclear outward meanings; multivalent verses of the Quran

individual; concrete (ف.ا.) متشخص

dogmatic متشرع

faculty of disposal (ف.ا.) متصرفه

continuous متصل

conjunctive متصله

متصله اتفقيه (م.ك.)

contingent conjunctive

constant conjunctive (م.ك.) متصله دائمی

hypothetical conjunction متصله شرطیه

imagined متصور

متضاد (م.ك.)

contrary; opposed; antagonist; antagonistic

contraries (م.ك.) متضادان

correlate; correlative (م.ك.) متضایف

correlatives; two correlatives (م.ك.) متضایفان

متظاهر به دین pious

antagonist; incompatible متعارض

customary; orthodox; traditional متعارف

Most High, The (ا.ا.) متعال

المتعالی (ا.ا.)

Exalted One, The, Exalted, The; Very High, The

متعالی

supreme; transcendent; transcendental; par excellent

متعدّد many

متعلّق object

referent متعلّق

object of knowledge متعلّق شناسایی

object of intuition متعلّق شهود (ف.غ.)

object of thought متعلّق فکر

object of understanding متعلّق فهم

variable (م.ر.) متغیّر

object variable (م.ر.) متغیّر شیء

propositional variable (م.ر.) متغیّر گزاره ای

predicate variable (م.ر.) متغیّر محمولی

unified; united متّفق

unanimous متّفق القول

meditative; reflective متفکرانه

opposed; opposite متقابل

متقارن symmetrical

متقدّم before

متقدّم بالذات prior in essence

متقدّمان early members

متكافئ correspondent

المتكبر (ا.ا.) Haughty, The; Proud, The

متكثّر manifold; multiple

المتكلم (ا.ا.) Speaker, The

متكلم

apologist; dialectical theologian; scholastic philosopher; scholastic theologian; theologian

متكلم نما theologaster

متلازم equipollent

متمايز distinct; distinctive

ص: 134

متن text

متنازع disputed

متناقض

contradictive; contradictory; paradox

self-contradictory (متناقض با خود (م.ک.)

paradoxical متناقض نما

finite; limited متناهی

finiteness متناهی بودن

finitude of body متناهی بودن جسم

false prophet متنبی

dogmatic متنسک

scripture متن مقدس

core of being متن و کنه هستی

widely transmitted متواتر

unanimous traditions متواترات (ف.ا.)

univocal متواطی (ف.ا.)

equipollent متوافق

successive متوالی

the intermediate متوسّطان

act done mediately متولّد (ک.ا.)

custodian متولّی

المتين (ا.ا.) Firm, The

idea; model; paradigm مثال

Platonic idea مثال افلاطوني

preceding model (ف.ا.) مثال قبلي

eternal idea مثال قديم

counter-example (م.ك.) مثال تقضي

vices مثال ب

archetypal; ideal مثالي

positive مثبت

مثبت له

that of which something is affirmed

مُثَل

exemplary ideas; forms; ideas; similitude

suspended forms (ف.ا.) مثال معلّقه

controversy; debate; polemic مجادله

theological controversy مجادله ديني

مجادله كلامي

theological controversy; theological debate

figurative; metaphorical مجازي

religious striving (ع.ا.) مجاهدت

religions authouity (ع.ا.) مجاهده

مُجْبِرِه (ك.ا.) coercionists

مَجْدِد (ك.ا.) renewer of religion

مَجْدُوب (ع.ا.) ecstatic

مَجْرَبَات (م.ك.)

data of experience; empirical premises

مَجْرَد (ف.ا.)

noncorporeal; immaterial; incorporeal; non- material

مَجْرَد از ماده abstract

مَجْرَد ذاتی (ف.ا.) immaterial in essence

مَجْرَد وجود sheer existence

مَجْرَدَات incorporeal beings

مَجْسَمَه (ك.ا.)

;corporealists

anthropomorphists

مَجْعُول (ف.ا.) made; forged; made thing

مَجْلِس (ع.ا.) session; teaching session

مَجْمُوع collection

مَجْمُوع آحاد aggregate of units

ص: 135

universe مجموعه جهان

set مجموعه

model set (م.ر.) مجموعه الگویی

empty set (م.ر.) مجموعه تهی

finite set مجموعه متناهی

disjoint sets (م.ر.) مجموعه های ناپیوسته

unit set (م.ر.) مجموعه یکانی

inductive set (م.ر.) مجموعه استقرایی

Magian مجوس

unknown مجهول

completely unknown مطلق مجهول

Answerer of prayers, The (ا.ا.) المجیب

All-Glorious, The; Glorious, The (ا.ا.) المجید

disputation محاجّه

محاسبه نفس (ع.ا.)

self-examination; spiritual accounting

introspection محاسبه و مراقبه

encompassed محاط

imitative image (ف.ا.) محاكات

rationaly impossible (ف.ا.) محال

object of love محبوب

circumspect محتاط

adiaoeta محتمل الضدين

content of time محتوای زمان (ف.غ.)

محدث (ف.ا.)

created entity; created; noneternal; origin- ated

محدث creator

محدث traditionist

محدثان Traditionists

definiendum; finite; limited محدود

محدودیت limitation

mover; moving agent; moving agent محرک

محرک اول (ف.ا.)

First Mover; primary mover; prime mover

محرک اول غیر متحرک (ف.ا.)

immobile prime mover

unmoved mover محرک غیر متحرک

محرک غیر متحرک نخستین (ف.ا.)

prime immovable mover

direct mover محرک مباشر (ف.ا.)

direct mover محرک مستقیم

immovable mover محرک نامتحرک (ف.ا.)

original mover (ف.ا.)

beneficent محسن

محسوس

perceptible; phenomenal; sensible sensed; sensitive; sensum; tangible

محسوسات (م.ک.)

perceptibles; physical phenomena; sensa; sense data; sensibilia; sensory premises

revivification محشور کردن

محصل

actualizer; definite; determined; positive

quantified محصور (م.ک.)

quantified propositions محصورات (م.ک.)

pure محض

realized محقق

cosmothetic محقق دارنده عالم خارج

ص: 136

محقق scholar

decisive verses (در برابرِ متشابهات) محکّمات

predicate of a proposition محکوم

محکوم به

attribute; predicate; that which is judged to be the case

محکوم علیه

determined; predicated by; the thing judg- ed

locus; substrate محل

substrate (ف.ا.) محلّ اعراض

disputative محلّ جدل

substratum of attribute محلّ صفت

receptive dwelling place (ف.ا.) محلّ قابل

justification محمول

attribute; predicable; predicate محمول

محمول بالضمیمه (ف.ا.)

predicate by way of adherence

محمول بالعرض (ف.ا.)

accidental predicate

real prebicate (ف.غ.) محمول واقعی

predicables محمولات

محنه (ک.ا.)

examination; great trial; inquisition; trial

محو (ع.ا.)

effacement; obliteration; self-extinction

محور pillar

محوى included

المحيط (ا.ا.) The Encompassor,

محيط circumference

المحيى (ا.ا.)

Creator of Life, The; Lifegiver, The

مخاطب (م.ك.) addressee

مخالفت با نفوذ روحانیان در امور غیر مذهبی

anticlericalism

مخالف دخالت روحانیان در امور غیر مذهبی anticlerical

مخالف سنت antiorthodox

مختار (ک.ا.) free

مخترع inventor

مختلط mingled

مختلفات (ف.ا.) heterogeneous things

مخصّص (ک.ا.)

specifier; particularizer; individualizer

مخلوق created being; creature

مخلوق اول (ف.ا.)

first creation; first creature

مخيلات (م.ك.) imaginary premises

مدار tolerance

مدافع استدلالی دين apologist

مداوم continuous

مدبر regulator

مدبر کائنات cosmic designer

مدرسه ای academic

مدرسی scholastic

مُدِرک

apprehender; knowing subject; perceiver; percipient

مُدِرک

object perceived; apprehended; perceived

ص: 137

مُدْرِكِ كَلِيَّاتِ (ف.ا.)

percipient of intelligibles

مُدْرِكِ جَزْئِيَّاتِ (ف.ا.)

percipient of particulars

اتِّحَادِ مَدْرِكِ بَا مَدْرِكِ (ف.ا.)

unification of the perceiver and the perceived

مَدْرَكَاتِ مَدْرِكِ

مَدَّعَا

مَدَّعِيَانِ اِشْرَاقِ (ف.ا.) Illuminati

مَدَّعِيِ فِلْسَافَةِ philosopher

مَدْلُولِ (م.ك.) referent; signified

مَدْلُولِ عَلَيْهِ (م.ك.) described subject

مَدِينَةٍ city; polis

مَدِينَةٍ فَاسِقَةٍ (ف.ا.) City of the Corrupt

مَدِينَةٍ جَاهِلَةٍ (ف.ا.) City of the Ignorants

مَدِينَةٍ ضَالَّةٍ (ف.ا.) City of the Misguided

مَدِينَةٍ غَيْرِ فَاضِلَةٍ (ف.ا.) anti-utopia

مَدِينَةٍ فَاضِلَةٍ (ف.ا.)

model society; utopia; virtuous city; virt- uous society; ideal city; virtuous state

مَذَاهِبِ وَاَدْيَانِ heresiology

المُذَلِّ (ا.ا.) Abaser, The

doctrine; religion; school; school of thought; sect

libertarianism (ک.ا.) مذهب آزادی اراده

Ismailism مذهب اسماعیلی

nominalism مذهب اصالت اسم

empiricism مذهب اصالت تجربه

idealism (ف.غ.) مذهب اصالت تصوّر

substantialism مذهب اصالت جوهر

sensationalism (ف.غ.) مذهب اصالت حس

subjectivism مذهب اصالت درون گرایی

مذهب اصالت عقل (ف.غ.)

intellectualism; rationalism

utilitarianism مذهب اصالت فایده

conceptualism مذهب اصالت مفاهیم

realism مذهب اصالت واقع

Mutazilism (ک.ا.) مذهب اعتزال

mysticism (ع.ا.) مذهب اهل باطن

sunnism مذهب اهل سنت

esotericism مذهب باطنی

Bahatism مذهب بهایی

shiite school; shi`ism مذهب تشیع

atomism مذهب جوهر فرد یا جزء لا یتجزی

scepticism مذهب شک

Shi`ism; Shi`ite مذهب شیعه

Shintoism مذهب شینتو

Qadarism مذهب قدری

Calvinism مذهب کالونی (ک.م.)

Manichaeism/Manicheism مذهب مانی

Nestorianism مذهب نستوری

Neo-Pythagoreanism مذهب نوفیثاغوری

Wahhabism مذهب وهّابی

devout; religious مذهبی

Almoravids; Marabouts مرابطان

Marabout مرابطی

hierarchical degrees مراتب

analogical gradation مراتب تشکیکی

ص: 138

مراتب وجود (ف.ا.)

chain of being; rank of existents

مراحل (ع.ا.) stages

مراد (ع.ا.) willed; adept sufi; object willed

مراسم ritual

مراقبه meditation; reflection

مرام ideology

مرام اشتراکی communism

مربع تباینات (م.ک.) square of opposition

مربوط به امور دنیوی secular

مربوط به حس aesthetic; sensory

(مربوط به) ریاضیات mathematical

مربوط به زیبایی (aesthetic (esthetic

مربوط به علم تأویل hermeneutic

مربوط به قرون وسطی یا سده های میانه medieval

مربوط به کتاب مقدس biblical

مربوط به معرفت باطنی gnostic

مربوط به وجود واقعی ontic

مرتب ordered

مرتبه rank

مرتبه اول first order

مرتبہ بندگی (ع.ا.) rank of slavehood

مرتبہ حسّی sensible rank

مرتبہ عقلی rational level

مرتبہ عین (ع.ا.) rank of the physical world

مرتبہ ماہیت (ف.ا.) stage of quiddity

مرتبہ وجودی ontological plane

مرتبہ هستی شناختی ontological plane

مرتد apostate; lapsed

مرتکب گناه کبیره (ک.ا.) grave sinner

مُرَجِّح (ف.ا.) preponderator; determinant

مُرَجِّح حدوث عالم (ف.ا.)

that which gives preponderance to the origination of the world

ترجیح بلا مرّجّح (ف.ا.)

giving preponderance without a prepon-derant

مرجع تقلید (ک.ا.) authority of imitation

مرجع عینی objective reference

مرجعیت علمی (ک.ا.)

sciences authority in religious

مرحله (ع.ا.) stage

مرحوم object of mercy

مردم شناسی anthropology

مرز ناپذیری indeterminability

مرسوم customary

مرشد (ع.ا.)

director; guide; spiritual director

مرغ جان bird of the soul

مرقع (ع.ا.) patched cloak

مرکب composite; compound

مرکب تام (م.ک.) complete compound

مرکب حقیقی (ف.ا.) real composit

مرکب خارجی external composite

مرکب ناقص (م.ک.) incomplete compound

مرکبات mixtures

مرکز حواس sensorium

مرگ death

مرموز mysterious

ص: 139

مرید (ع.ا.)

disciple; initiate; novice; novice sufi; willer

Blessed Virgin (م.ک.)

مزاج (ک.ا.)

temperament; bodily constitution; constitut- ion; humour; temper

مزامیر داود Psalms

مزدکیه Mazdaeans

مزدوج coupled

مز مور psalm

مسائل جدلی (م.ک.) quaestiones disputatae

مسّاحی geodesy

مسبّب causer

مسبّب effect; effect caused

مسبّب الاسباب

Author of Causes, The, causa causan; cause

of causes

مسبق به زمان preceded by time

مسبق به عدم (ف.ا.)

contingent upon nothingness; preceded by nonbeing

مُستبصر visionary

مستحب recommendable; recommended

capable مستطیع

prone مستعد

independent (ف.ا.) مستغنی

self-sufficient (ف.ا.) مستغنی از غیر

permanent (ک.ا.) مستقر

an sich مستقل از تجربه

direct مستقیم

implications مستلزمات

dependent مستند

dependent on a thing مستند به شیء

مستند به فاعل قادر (ک.ا.)

dependent on a capable agent

مستند به واجب (ف.ا.)

dependent on the necessary being

that which is illuminated (ع.ا.) مستنیر

depository (ک.ا.) مستودع

concealed; occult مستور

metamorphosis (ک.ا.) مسخ

axiomatic (م.ک.) مسلّم

postulates; presuppositions (م.ک.) مسلّمات

orthodox Muslim مسلمان سنّتی

named مسمّى

quantified (م.ك.) مسوّر

Christ; logos مسیح

christian مسیحی

christianity مسیحیت

Peripatetic مشائی

peripatetics; Aristotelians مشائین

طریقه مشائین (ف.ا.)

method of Peripatetics

participation مشارکت

مشاهده (ع.ا.)

mystic vision; immediate vision; mystical witnessing; observation

مشاهده و مراقبه contemplation

sense observation مشاهده حسّی

ص: 140

مشاهده حضوری (ع.ا.)

presentational observation

مشایخ (ع.ا.) sufi authorities; masters

مشاهده ای observational

مشاهده پذیر observable

مشاهده پذیری observability

مشبهه (ک.ا.) anthropomorphists

مشترک common; mutual; shared

مشترک لفظی (ف.ا.)

equivocal; homonym; homonymous

مشترک معنوی univocal

مشترق deduced; derived; paronym

مشخص distinct; individualizer

مشرب doctrine

مشرك (ک.ا.) idolater; polytheist

مشروط conditional; conditioned

مشروط به چیزی (ف.ا.)

conditioned by something

مشروطه conditioned

مشروطه خاصه (م.ک.) special conditioned

مشروطه عامه (م.ک.) general conditioned

legally valid; legitimate مشروع

hardship مشقت (ك.ا.)

niche of prophecy مشكات نبوت

equivocal مشكك

مشهورات (م.ك.)

conventional propositions; generally accepted opinions; generally accepted premises

مشیت (ك.ا.)

radical will; pre-ordained; providence; volition

مشیت الهی

divine will; will of Heaven; divine providence

supreme providence مشیت مطلقه

مصادره به مطلوب

;begging the question; petitio principii

circular reasoning; circulus in probando; reasoning in a circle

prophetic scroll; codex مصحف

codex of Ali مصحف علی (ع)

مصدق

extension; object; reality; referent; referent of a concept

real referent مصداق خارجی

external things مصداقهای خارجی

extensional مصداقی

مصطلح interest

مصطلح جامعه

best interest of the community

مصطلح عام

general interest; public interest

مصطلح فرد best interest of the individual

مصنوع خدا result of Gods act

المصوّر (ا.ا.)

Fashioner, The; Maker, The; Shaper, The; Organizer, The

مصوّر (ف.ا.) formgiver

مصون از خطا inerrant; innocent; infallible

مصونیت از خطا (ک.ا.) infallibility

مضاف correlation; the relative

مضاف حقیقی (م.ک.) real correlation

ص: 141

مضاف مشهوری (م.ک.)

correlation as commonly understood

مطابقت (م.ک.) correspondence

مطالب (م.ک.)

objects of question; questions asked in science

مطالعه تبارنامه خدایان theogony

مطلب (م.ک.) object of question

مطلب ایّ (م.ک.) object of what kind of

مطلب این (م.ک.) object of where

مطلب کم (م.ک.) object of how-many

مطلب کیف (م.ک.) object of how

مطلب لِمَ (م.ک.) object of why

مطلب لِمَ اثبات (م.ک.)

object of why of affirmation

مطلب لِمَ ثبوت (م.ک.)

object of an objective fact

مطلب ما object of what

مطلب ماى حقیقیه (م.ک.)

object of what of definition

مطلب ماى شارحه (م.ک.)

object of what of lexical explanation

مطلب متی (م.ک.) object of when

مطلب هل (م.ک.) object of whether

مطلب هل بسیطه (م.ک.)

object of simple whetherness

مطلب هل مرکبه (م.ک.)

object of composite whetherness

المطلق (ا.ا.) Absolute, The

مطلق ; categorical; unconditional absolute

مطلق انگاری absolutism

مطلق گرایي absolutism

مطلق وجود being

مطلقه خاصه (م.ک.) special absolute

مطلقه عامه (م.ک.) general absolute

مطلوب goal; question

مظروف content

مظنونات (م.ک.)

premises supposedly true; presumptions

مظهر (ع.ا.)

locus of manifestation; manifestation; theo- phany

مظهر اسما و صفات خدا (ع.ا.)

locus of manifestation of the Names and Attributes of Allah

مظهر رب (ع.ا.)

locus of the lords self-disclosure

مظهر شیطان انگاشتن جهان pan-satanism

معاد resurrection

معاد جسمانی (ک.ا.) physical resurrection

معاد روحانی (ک.ا.) spiritual resurrection

معادشناسی eschatology

معادل (م.ر.) equivalent

معادله (م.ر.) equivalence

معارف cognitions

معارف الهی divine teachings

معاندات (م.ک.) alternative propositions

معانی قائم به ذات حق (ک.ا.)

entitative determinants

معبر خواب oneirocritic; oneiromancer

ص: 142

valid; valued معتبر

معتزله

Mutazilah; Mutazilites; Separatists, The

recluse; hermit معتكف (ع.ا.)

معجزه (ك.ا.)

miracle; theurgy; prophetic miracle

miraculous آسا معجزه

mine معدن

inorganic; mineral معدنی

enumerated معدود

inversion معدول کردن موضوع (م.ك.)

annihilated; nonexistent; nonexisting معدوم

معدوم ممتنع (ف.ا.)

impossible nonexistent

معراج (ك.ا.)

nocturnal ascent; ascent; ascension

bodily ascension معراج جسمانی (ك.ا.)

spiritual ascension معراج روحانی

معرفت

cognition; episteme; gnosis; knowledge; lore; spiritual knowledge

lower knowledge معرفت اخس

cognition by proof معرفت استدلالی

inferential knowledge معرفت استنتاجی

معرفت اعلی

higher knowledge; superior knowledge

acquired knowledge معرفت اکتسابی

معرفت باطنی

esoteric knowledge; gnosticism

معرفت بدیهی

axiomatic knowledge; self-evident knowledge

posterior knowledge (ف.غ.) معرفت بعدی

immediate knowledge معرفت بی واسطه

comprehensive cognition معرفت تام

معرفت ترکیبی قبلی (ف.غ.)

synthetic a priori knowledge

exoteric knowledge معرفت جلی

معرفت حصولی

acquired knowledge; mediate knowledge

gnosis of God معرفت خداوند

معرفت ذات خداوند

knowledge of Gods essence

intuitive knowledge معرفت شهودی

exoteric knowledge معرفت ظاهری

rational knowledge معرفت عقلانی

rational cognition معرفت عقلی

معرفت علمی

cognitional gnosis; scientific cognition; sci- entific knowledge

philosophical gnosis معرفت فلسفی

معرفت متعالی (ف.غ.)

transcendental knowledge

determinate knowledge معرفت محصل

direct knowledge معرفت مستقیم

relative knowledge معرفت نسبی

inner knowledge of the soul معرفت نفس

certain knowledge معرفت یقینی

epistemological معرفت شناختی

ص: 143

معرفت شناسانه epistemological

معرفت شناسی epistemology; gnosiology

معرفت شناسی اصلاح شده (ک.م.)

reformed epistemology

معرف (م.ک.)

defined; definiendum; definitum

معرف definiens

معرفه definite

معروف object of cognition

المعزّ (ا.ا.) Honourer, The

معشوق object of love

معصوم (ک.ا.)

immaculate; innocent; impeccable; inerrant; infallible

معصومیت (ک.ا.) impeccability; infallibility

معصیت (ک.ا.)

act of disobedience; disobedience

المعطي (ا.ا.) Giver, The

معقول (ف.ا.)

cognitive object; intellected; intellectual concept; intelligible; object of intellection; reasonable; sensible

معقول بالذات (ف.ا.) self-intelligible

معقول بالفعل (ف.ا.) intelligible in the act

essential intelligible(ف.ا.) معقول ذاتی

accidental intelligible(ف.ا.) معقول عرضی

absolutely intelligible معقول محض

معقولات (ف.ا.)

acts of intellection; intelligibilia; intelligible realities; intelligibles

معقولات ارادی (ف.ا.)

voluntary intelligibles

معقولات اولی (ف.ا.)

logical secondary intelligibles

primary intelligibles(ف.ا.) معقولات اولیّه

معقولات ثانی فلسفی (ف.ا.)

philosophical secondary intelligibles

معقولات ثانی منطقی (م.ک.)

logical secondary intelligibles

معقولات ثانیّه (م.ک.)

secondary intelligibles

natural intelligibles(ف.ا.) معقولات طبیعی

معکوس کردن شرطی

converting the conditional

مُعَلَّلٌ effected

مُعَلَّلٌ به غرض (ک.ا.) purposive

معلّم master

معلّم اول first philosopher

معلول caused (being); consequence; effect

معلول اخير (ف.ا.) last caused

معلول اوّل (ف.ا.)

first caused; first effect

معلول غير مفارق (ف.ا.) inseparable effect

معلول مفروض assumed effect

معلول وحداني (ف.ا.) unitary effect

معلوليت causedness

معلوم (ف.ا.) known; object of knowledge

معلوم بالذات (ف.ا.)

essential known; object known by essence

ص: 144

معلوم بالعرض (ف.ا.)

accidental known; object known by accident

معلوم به ذات خود (ف.ا.) known per se

معلوم خارجی

external object of knowledge; external object of knowledge

معلوم مطلق completely known

معلومات تصدیقی (م.ک.) declarative notions

معلومات تصویری (م.ک.)

apprehensional notions

معلومات حسّی sense data

معنا quality; reference; signified

معنای حقیقی literal meaning

معنای ظاهری (ک.ا.) literal meaning

معنای عام general idea

معنای قائم به ذات حق (ک.ا.)

entitative determinant

معنای قائم به نفس (ک.ا.)

entity subsisting within the soul

معنای لفظی literal meaning

معناشناختی semantic; semantical

معنا شناس semasiologist

معنا شناسانه semasiological

معنا شناسی semantics; semasiology

معنایی semantic; semantical

معنوی spiritual

معنی signification

معیار (م.ک.) standard; criterion; norm

معیارهای عینی اخلاقی

objective ethical standards

معیت simultaneity

معیت بالذات (ف.ا.) essential co-existence

معیت وجودی (ف.ا.) همبودی co-existence

المعید (ا.ا.) Restorer, The

معین deteminate; determined

مغالطه (م.ک.) fallacy; paralogism; sophistry

مغالطه آرزواندیشی

fallacy of wishful thinking

مغالطه آماری statistic fallacy

مغالطه ابهام (م.ک.) fallacy of ambiguity

مغالطه ابهام ساختاری fallacy of amphiboly

مغالطه احوال عرضی لفظ (م.ک.)

fallacy of accent

مغالطه ارزیابی یک طرفه

fallacy of one sided assessment

مغالطه از راه هیاهو

fallacy of argumentum ad nauseam

مغالطه استدلال استرحامی

fallacy of argumentum ad misericordiam

مغالطه استدلال جهلی

fallacy of argumentum ad ignorantiam

مغالطه استدلال دوری

fallacy of circulus in probando

مغالطه استنتاج نامتوافق (م.ک.).

fallacy of non sequitur

مغالطه اشتراک حد اصغر (م.ک.).

fallacy of ambiguous minor

ص: 145

مغالطه اشتراک حدّ اکبر (م.ک.).

fallacy of ambiguous major

مغالطه اشتراک حد وسط (م.ک.).

fallacy of ambiguous middle

مغالطه اشتراک لفظ (م.ک.).

fallacy of equivocation

مغالطه انگیزه و انگیزه

fallacy of argumentum ad hominem

مغالطه این یا آن bifurcation

مغالطه ایهام (م.ک.) amphiboly

مغالطه ایهام انعکاس (م.ک.).

fallacy of converse accident

مغالطه بار ارزشی کلمات

fallacy of loaded words

مغالطه برتری ثروت

fallacy of argumentum ad crumenan

مغالطه برتری فقر

fallacy of argumentum ad lazarum

مغالطه بزرگ نمایی magnifying

مغالطه بهانه trivial objection

مغالطه پارازیت parasite

fallacy of the straw man مغالطه پهلو ان پنبه

مغالطه تأكيد لفظی

fallacy of verbal emphasis

مغالطه تبعیض طلبی

fallacy of special pleading

مغالطه تجدد

fallacy of argumentum ad novitam

fallacy of reification مغالطه تجسم

distorting fallacy مغالطه تحریف

fallacy of accident مغالطه تخصیص

fallacy of composition مغالطه ترکیب (م.ک.)

مغالطه ترکیب مفصل (م.ک.)

fallacy of composing the separated; fallacy of division

مغالطه ترکیب فاسد (م.ک.)

fallacy of vicious circle

مغالطه تشنیع بر

fallacy of argumentum ad hominem

fallacy of allurements مغالطه تطمیع

مغالطه تعریف دوری

fallacy of circular definition

مغالطه تعمیم شتاب زده

fallacy of hasty generalization

مغالطه تغییر تعریف

fallacy of definitional retreat

مغالطه تغییر موضع

fallacy of shifting ground

مغالطه تفسیر نادرست

misinterpretation fallacy

مغالطه تفصیل مرگب (م.ک.)

fallacy of separating the composed

fallacy of division (م.ک.) مغالطه تقسیم

fallacy of falsification مغالطه تکذیب

fallacy of repetition مغالطه تکرار

fallacy of accentus مغالطه تکیه و تأکید

analogical fallacy مغالطه تمثیل

مغالطه تمسک نادرست به خبره

fallacy of argumentum ad verecundiam

fallacy of economy with truth مغالطه توریه

مغالطه توسل به احساسات

fallacy of emotional appeals

مغالطه توسل به افاده

fallacy of appeal to snobbery

مغالطه توسل به اکثریت

fallacy of appeal to number

مغالطه توسل به مرجع کاذب

fallacy of appeal to authority

مغالطه توسل به معنای تحت اللفظی

fallacy of extensional pruning

مغالطه توسل به واژه های مبهم

fallacy of appeal to ambiguous words

مغالطه توهین: fallacy of ad hominem abusive

مغالطه تهدید: fallacy of appeal to force

مغالطه جلب ترحم: fallacy of appeal to pity

مغالطه چند پرسشی

fallacy of many questions

مغالطه چند معنایی (م.ک.)

fallacy of equivocation

مغالطه چهار حدی (م.ک.)

fallacy of four terms

مغالطه حد وسط غیر منبسط

undistributed middle fallacy

مغالطه خلط علت و دلیل

fallacy of confusing cause

مغالطه خلط نسبت

fallacy of confusing the relation

مغالطه دروغ fallacy of lying

مغالطه ذوالحدّین جعلی

fallacy of bogus delimma

مغالطه ربطی relevance fallacy

مغالطه رد دلیل به جای رد مدّعا

fallacy of refusing the reason instead of the claim

مغالطه رفع تالی (م.ک.).

fallacy of denying the consequent

مغالطه رفع مقدم (م.ک.).

fallacy of denying the antecedent

مغالطه سنّت گرایي

fallacy of argumentum ad antiquitam

مغالطه سنّت گریزی

fallacy of anti-traditionalism

مغالطه سوره های کلی نما

fallacy of half-concealed quantification

مغالطه سوء اعتبار حمل (م.ک.)

fallacy of secundum quid

مغالطه سوء تألیف (م.ک.)

fallacy of illicit process

مغالطه سؤال مرکب

fallacy of complex question

مغالطه شوخی بی ربط

fallacy of irrelevant humour

formal fallacy مغالطه صوری

مغالطه طبیعت گرایانه (استنتاج باید‌ها از هست‌ها)

naturalistic fallacy

مغالطه طرد شقوق دیگر

fallacy of damning the alternatives

مغالطه طلب برهان از مخالفان

fallacy of shifting the burden proof

ص: 147

مغالطه عدم تکرار حد وسط (م.ک.).

fallacy of quarternio terminorum

مغالطه عدم سابقه fallacy of non-anticipation

مغالطه عدم اللزوم بالتبع

fallacy of non sequitur

مغالطه علت جعلی (م.ک.).

fallacy of false cause

مغالطه علت دانستن امر مقدم (م.ک.).

fallacy of post hoc ergo propter hoc

مغالطه عوام فریبی

fallacy of argumentum ad populum

مغالطه فضل فروشی

fallacy of blinding with science

مغالطه قیاس مضمر مردود

fallacy of unaccepted enthymemes

مغالطه قمار بازان fallacy of gamblers

مغالطه کوچک نمایی fallacy of trivializing

مغالطه گزاره های بدون سور

fallacy of concealed quantification

مغالطه مسموم کردن چاه

fallacy of poisoning the well

مغالطه مصادره بر مطلوب (م.ک.)

fallacy of petitio principii; fallacy of begging

the question

defending fallacy مغالطه مقام دفاع

مغالطه مقدمات منفی

fallacy of negative premises

مغالطه مقدمات ناسازگار

fallacy of contradictory premises

مغالطه مناقشه در مثال

fallacy of refuting the example

genetic fallacy منشأ مغالطه

مغالطه میانه روی

fallacy of argumentum ad temperantiam

مغالطه نتیجه نامربوط

fallacy of ignoratio elenchi

مغالطه نقل قول ناقص

incomplete quotation fallacy

مغالطه نمودار گمراه کننده

fallacy of misleading graph

مغالطه واژه های مبهم

fallacy of vague words

existential fallacy مغالطه وجودی

مغالطه وضع تالی (م.ک.)

fallacy of affirming the consequent

مغالطه وضع مالمیس بعله علّه (م.ک.)

fallacy of non causa pro causa

مغالطه وضع مقدم (م.ک.)

fallacy of affirming the antecedent

مغالطه هیچ نیست به جز

fallacy of nothing-but

erroneous مغالطه آمیز

sophist مغالطه گر

(paralogistic(al) مغالطه گرانه

erroneous; fallacious مغالطی

casuistry; erroneous conclusion مغالطه (م.ک.)

casuist; sophist مغالطه گر

lodestone مغناطیس

Enricher, The (ا.ا.) المغنی

ص: 148

مفاتيح الغيب key of the invisible

مفاد كان تامّه

what is meant by "be" as a perfect verb

مفارق (ف.ا.) separate substance

مفارق عقلي (ف.ا.) separate intelligence

مفارقات (ف.ا.) separate entities

مفاهيم notions

مفاهيم بعدى (ف.غ.) a posteriori concepts

مفاهيم پیشین (ف.غ.) a priori concepts

مفاهيم ذهنی mental conceptions

مفاهيم فطری innate ideas

مفاهيم کلیّ ideas

مفرد singular

مفردات single elements

مفروضات data

مفروضات شهود حسّي (ف.غ.)

data of sense intuition

مفسده evil aspect

مفسّر exegete; commentator

مفصّل detailed

مفضول (ك.ا.) ك

less excellent; less worthy; surpassed

مفكره (ف.ا.)

conceptual intellect; deliberative faculty; faculty of thought; reasoning faculty

مفوضه (ك.ا.)

delegators; partisans of delegation

مفهوم

conception; idea; image; intension; notion

transcendental idea مفهوم استعلايی

abstract idea مفهوم انتزاعي

abstract mental idea مفهوم انتزاعي ذهني

particular concept مفهوم جزئي (م.ك.)

generic concept مفهوم جنس

mental concept مفهوم ذهني (ف.ا.)

relational concept مفهوم رابطي (ف.ا.)

مفهوم زايد ذهني (ف.ا.)

added mental notion

مفهوم شيء ولا شيء

concept of something and nothing

general concept; general idea مفهوم عام

intellectual concept مفهوم عقلي

objective idea مفهوم عيني (ف.غ.)

مفهوم کلی (ف.ا.)

concept; universal concept; general concept; universal idea

مفهوم کلی عقلی (م.ک.)

universal intelligible notion

مفهوم متضاد counter-concept

مفهوم مثبت یا (محصل) affirmative concept

مفهوم مجرد bare concept

مفهوم محصل (ف.غ.) positive concept

مفهوم وجود (ف.ا.) concept of being

مفهوم و مصداق (ف.ا.) concept and reality

مفهوم گرایي perceptualism

مفهومی conceptual; intensional; notional

مقابل (م.ک.) antithesis

مقارن

contemporaneous; concomitant; simultaneous

مقام (ع.ا.) position; rank; stage; station

ص: 149

station of sanctification(ع.ا.ا.)مقام تقدیس

مقام جمع بعد از تفریق

station of junction after separation

station of oneness(ع.ا.ا.)مقام واحدیت

mystic stages(ع.ا.ا.)مقامات

stages of gnostics(ع.ا.ا.)مقامات عارفان

مقبولات (م.ک.)

accepted premises; accepted propositions; received propositions; recieved opinions

مقتدا model

All-Determiner, The(ا.ا.ا.)المقتدر

omnipotent مقتدر

magnitude; measure; quantity مقدار

quantity of body(ف.ا.ا.)مقدار جسم

مقدار حرکت (ف.ا.ا.)

measure of change; measure of motion

imaginary quantity(ف.ا.ا.)مقدار موهوم

measure of being مقدار وجود

Disposer, The(ا.ا.ا.)المقَدِّر

decreed by God; predetermined(ک.ا.ا.)مُقَدَّر

blessed; holy; sacred مقدّس

Promoter, The(ا.ا.ا.)المقَدِّم

مقدّم (م.ك.)

premise(s); prior; antecedent; hypothesis

مقدمات حسّي (م.ك.) empirical premises

مقدمات شرطی (م.ك.) hypothetical premises

مقدّمات منفصل (م.ك.) disjunctive premises

مقدّمات مهمله (م.ك.) indefinite premises

مقدّمات یقینی (م.ك.)

certain premises; premises known with certainty

مقدمه (premise(s)

مقدمه استدلال (م.ك.) reason

مقدمه صغری (م.ك.) minor premise

مقدمه کبری (م.ك.) major premise

مقدمه لازم prerequisite

مقدور (ک.ا.)

object of power; subject to power

المُقَسِّط (ک.ا.) Equitable, The

مقسّم source of division

مقصد الاسنی most splendid goal

مقضى (ک.ا.) predestined thing

مقولات (م.ك.) Categories

مقولات اربع (م.ك.) Four Categories

مقولات ارسطو (م.ک.)

Categories of Aristotle; Aristotelian Categories

Ten Categories (م.ک.)

استنتاج استعلایی مقولات (ف.غ.)

transcendental deduction of the categories

مقوله (م.ک.) predicament; category

مقوله ای (م.ک.) predicamental

مقوم constituent; constituting differentia

مقومات (م.ک.) constituents

مقهور ruled by

المقیمت (ا.ا.) Nourisher, The

مکاشفه (ا.ع.)

apocalypse; meditation; mystical intuition; revelation; illumination; mystical vision; spirital vision

مکاشفه نفس (ا.ع.) self-revelation

مکاشفه ای apocalyptic

ص: 150

location; locus; place; space مکان

hyperspace مکان بیش از سه بعد

natural place مکان طبیعی

absolute space مکان مطلق (ف.غ.)

imaginary space مکان موهوم (ف.ا.)

local; positional; spatial مکانی

spatio-temporal مکانی - زمانی

mechanistic مکانیستی

mechanism مکانیسم

ideology; school مکتب

Averroism مکتب ابن رشد

Avicennism مکتب ابن سینا

Epicurean school مکتب اپیکوری

verificationism مکتب اثبات تجربی (ف.غ.)

Aristotelianism مکتب ارسطو

Ash`arism مکتب اشعری (ک.ا.)

مکتب اصالت ماهیت (ف.ا.)

school of principality of quiddity

Platonism مکتب افلاطونی

Plotinism مکتب افلوپین

Comtism مکتب آگوست کنت (ف.غ.)

مکتب اگوستین: Augustinianism

مکتب الیایی Eleaticism

مکتب اهل بیت Ahl-baytism

مکتب تشیع shi`ite school

مکتب داروین (ف.غ.) Darwinism

مکتب ساخت شکنی deconstructionism

مکتب شک آوری پیرونی Pyrrhonism

مکتب فرانکفورت (ف.غ.) Frankfurt School

مکتب فلسفی کلامی توماس آکوئینی (ف.غ.)

Thomism

مکتب فیثاغورس Pythagoreanism

مکتب فیض Emanationism

مکتب لاتینی ابن رشد Latin Averroism

مکتب وحدت وجود monism

مُکْتَسِب (ک.ا.) acquirer; acquirer

مکلف (ک.ا.)

fully capable; legally competent person; morally-obliged; obliged

مکلف کردن impose

مکنونات mysteries

ملازم concomitant

ملاک criterion

common basis of priority ملاک تقدّم

criterion of truth ملاک حقیقت

plenum; copious(ک.ا.) ملاء

High Heaven(ع.ا.) ملاأعلى

heathen; heretic; infidel(ک.ا.) ملحد

ملزوم (م.ک.)

implicant; that which implies something

King, The(ا.ا.) الملك

angel ملک

kingdom; sovereignty; possession مُلک

angel of death ملک الموت

gracious angel ملک کریم

cherub; cherubic angel ملک مقرب

long-term dispositions(ف.ا.) ملکات

ملکوت (ف.ا.)

divine authority; dominion; empyrean; heavenly realm; kingdom; kingship; spiritual realm; supra-sensible interworld of the soul; celestial kingdom

ص: 151

kingdom of heaven ملكوت آسمان

highest kingdom ملكوت اعلى (ف.ا.)

great heaven ملكوت بزرگ (ع.ا.)

kingdom of God ملكوت خداوند

lesser heaven ملكوت كوچك (ع.ا.)

angelic; empyreal ملكوتى

angel; habit ملكه

religions and sects ملل و نحل (ك.ا.)

heresiographer ملل و نحل نويس

tangible objects ملموسات

analogy مماثله (م.ك.)

(amphibology(amphiboly ممارات (م.ك.)

extended; extensive ممتد

impossible ممتنع

impossible being ممتنع الوجود (ف.ا.)

impossible nonbeing ممتنع العدم (ف.ا.)

mingled ممزوج

ممکن

contingent; contingent being; possible; potential

lower possible being ممکن اخسّ (ف.ا.)

inclusive ممکن الجمع (م.ك.)

ممکن الوجود

contingent being; possible existent

ممکن الوجود (ف.ا.)

feasible to exist; possible being

ممکن الوجود بذاته (ف.ا.)

being possible by itself

ممکن به امکان خاص (ف.ا.) contingent

ممکن حقیقی (ف.ا.) true possible

ممکن خاص (م.ک.) particular possible

ممکن ضروری (ف.ا.) necessary possible

ممکن عام (م.ک.) general possible

ممکن لذاته (ف.ا.)

contingent by virtue of itself

ممکنات contingent things

الممیت (ا.ا.)

Giver of Death, The; Slayer, The

ممیز (م.ک.)

distinguisher; distinguishing characteristic

ممیز جوهری (م.ک.)

distinguens substantialis

ممیز عرضی (م.ک.) distinguens accidentalis

من برتر ego

من تجربی (ف.غ.) empirical ego

من تو I-ness

من حیث هی هی as such

من متعالی (ف.غ.) transcendental ego

منازعه dispute

مناسبات کواکب configurations of stars

مناسبت affinity

مناسک ritual; rites

مناسک ظاهری exoteric rites

مناط بینونت yardstick of distinction

مناظره debate; theological debate; dispute

منامات (ع.ا.) dreams

منتج (م.ک.) valid; consequential

منتج از deduced from/of

منتج بودن productivity

منتظر (ک.ا.) expected

المنتقم (ا.ا.) Avenger, The

منجی (ک.ا.) Expected Savior

منحصر به فرد unique

مندوب recommendable; recommended

منزلت (ع.ا.) status; position

منزله بین المنزلتین (ک.ا.)

intermediate position; middle position; position between faith and infidelity

منزه transcendentalist

منشأ origin

منطبع impressed; stamped

منطبع در محل (ف.ا.) imprinting in a place

منطق logic

منطق احتمالات probability logic

منطق ارسطو Aristotelian logic

منطق استعلایی (ف.غ.)

transcendental logic

منطق استقرایی inductive logic

منطق اکتشافات علمی (ف.غ.)

logic of scientific discovery

منطق تحلیلی (ف.غ.) analytical logic

منطق جدلی (ف.غ.)

dialectics; dialectical logic

منطق جمله ها

propositional calculus; sentential logic

many-valued logic منطق چند ارزشی

two-valued logic منطق دو ارزشی

منطق دیالکتیک (ف.غ.)

dialectical logic; dialectics

symbolic logic منطق رمزی (م.ر.)

mathematical logic منطق ریاضی (م.ر.)

counter-logical منطق ستیز

tri-valued logic منطق سه ارزشی

intuitionistic logic منطق شهودی

formal logic منطق صورت

formal logic منطق صوری

general logic منطق عمومی (ف.غ.)

deductive logic منطق قیاسی

منطق گزاره ها (م.ر.)

propositional logic; propositional calculus

first order logic منطق مرتبه یک

logic of the Orientals منطق مشرقیین (ف.ا.)

modal logic منطق موجهات (م.ک.)

منطق نسبتها logic of relations

منطق دان logician

منطق گرایی logicism

منطق گریز misologist

منطق گریزی misology

منطقی

dialectical; logical; logician; reasonable; rational

منطقی انگاشتن همه موجودات (ف.غ.)

panlogism

منطقی کردن rationalize

منطقی نما pseudological

منطوق (ک.ا.) verbal text

منظوم poetic

مُنعم (ک.ا.) beneficent

منفصل discontinuous; discrete

منفصله (م.ک.) disjunctive; disconjunctive

ص: 153

منفصله اتفاقیه (م.ک.)

coincidental disjunctive

منفصله حقیقیه (م.ک.)

veritable disjunctive

منفصله حقیقیه (م.ک.) [ترکیب فصلی (م.ر.)]

disjunction

منفصله عنادیه (م.ک.)

antagonistical disjunctive

منفصله مانعه الجمع (م.ک.)

incompatible disjunctive

منفصله مانعه الخلو (م.ک.)

exclusive disjunctive

منفک separate

منفی negative

منقطع limited in duration

منقول transmitted

مُنکر (ک.ا.) wrong

منوع specific

منهی forbidden

منی (ف.ا.) I-ness

منی تو thou-in-thou; your I-ness

I-it-thou-ness منی - اوی - تویی

that which illumines مُنیر (ع.ا.)

moral standards موازین اخلاقی

Topics مواضع جدل (م.ک.)

orthodox; orthodoxy موافق با آیین رایج

biblical موافق کتاب مقدس یهودیان یا مسیحیان

three kingdoms موالید سه گانه (ف.ا.)

untimely death موت اخترامی (ک.ا.)

موجب (ک.ا.)

necessitating cause; affirmative; determined; determinant cause

causally determined موجب به ایجاب علی

I-proposition موجب جزئی (م.ک.)

determiner موجب

affirmative propositions موجبات (م.ک.)

affirmative موجب (م.ک.)

موجب عدولیه (م.ک.)

affirmative proposition in a negative form

determinism موجبت علی (ک.ا.)

absolute determinism موجبت مطلق

ens; entity; existent; realized موجود

res cogitans موجود اندیشنده (ف.غ.)

موجود اوّل (ف.ا.) prime being

موجود بالذات (ف.ا.) existent essentially

موجود بالعرض (ف.ا.) existent accidentally

موجود بالفعل ens in acto

موجود بالقوه ens in potentia

موجود بما هو موجود (ف.ا.)

existent qua existent; being as being

موجود جسماني physical being

موجود در عالم عين existent in concrete

موجود متحرک mobile being

موجود متناهي finite being

موجود مستقل از ذهن ens reale

موجود ممكن به ذات خود (ف.ا.)

essentially contingent existent

موجود نيمه الهی demi-god

موجودات existences; existents

موجودات خارجی (ف.ا.)

actualized external existents

موجودات عرضی (ف.ا.)

latitudinal existents

موجهه (م.ک.) modal

monotheist; unitarian موحد

Almohads موحدان

المؤخر (ا.ا.) Postponer, The

موضوع subject; substrate; thing

موضوع شناسایی (ف.غ.)

object; known object

موضوع ما (ف.ا.) some subject

موضوع مُدرک (ف.ا.) knowing subject

موضوع و محمول (م.ک.)

subject and predicate

موضوعیت نفسانی subjectivity

مولا (ع.ا.) master

مولدات (ک.ا.) secondary acts

مولکول molecule

المؤمن (ا.ا.) Faithful, The

موناد (ف.غ.) monad

monadist (ف.غ.) موناداباور

monadism (ف.غ.) موناداباوری

monadology (ف.غ.) مونادولوژی

موهوم

-fictitious; illusionary; illusory; imaginal; ima

ginary

pure imaginary محض موهوم

illusionism موهوم دانستن جهان عینی

مهتدا (ع.ا.) guide

Mahdship; messianism مهدویت

Mahdi, The Expected (ک.ا.) مهدی منتظر

nonsense مهمل

مهمله الجهات (م.ک.)

indefinite; indefinite in mode

المهیمین (ا.ا.) Guardian, The

cogito ergo sum می اندیشم پس هستم (ف.ع.)

temperance میانہ روی

compact; covenant میثاق

میثاق ازلی الہی (ع.ا.)

primordial covenant; primordial compact

mortal میرا

mortality میرایی

balance; scale (ک.ا.) میزان

rational criterion میزان عقلی

missionary میسیونر

inclination; disposition (ک.ا.) میل

natural inclination میل طبیعی

the blessed one میمون

effector; efficient; agent مؤثر

real agent مؤثر حقیقی

component مؤلفه (م.ر.)

مؤمن

devotee; religious; believer; faithful

ص: 155

unconscious ناآگاه

unworthy نااهل

incongruity نابجایی

evanescent; transient; transitory ناپایدار

ناپایداری

evanescence; transience; transitoriness

heterodox ناپذیرفته

disjoint ناپیوسته

nonstatic ناثابت

unconscious ناخودآگاه

unconsciousness ناخودآگاهی

ignorance نادانی

invalid; wrongful (م.ر.) نادرست

invalidity (م.ر.) نادرستی

invisible نادیدنی

paradoxical ناساز

inconsistent ناسازگار

incompatibility; inconsistency ناسازگاری

world of body ناسوت

sensuous ناشی از حس

ناشی از عقل noetic

ناشی از وهم hallucinatory

ناطق (ک.ا.)

speaker; rational being; reasonable

ناظم regulator

نافرمانی disobedience

نافله (ک.ا.) supererogatory act

ناقص imperfect

ناقل transmitter

ناکجا آباد land of nowhere

نام name

نام سلبی privative name

نام عدمی privative name

نامتجانس heterogeneous

نامتعارف heterodox

نامتعیّن nondetermined; undeterminate

نامتناقض noncontradictory

نامتناهی

Boundless, The; infinite; interminable; unending

نامتناهی بودن infinitude

نامحدود

indefinite; limitless; unconditional; unlimited

نامحسوس imperceptible

نامرئی invisible

ص: 156

نامعلّل uncaused

نامعیّن nondetermined; problematic

ناممکن (ف.ا.) noncontingent being

نامنقسم indivisible

ناموجود nonentity; nonexistent

ناموس nomos

ناموس الهی (ک.ا.) divine edict; Gods law

نامهای یادآور (م.ر.) mnemonic terms

نامیرایی immortality

نان و شراب مقدّس (ک.م.) sacrament

ناهماهنگی heterogeneity

ناهمساز heterogeneous

ناهمسازی heterogeneity

ناهمگن heterogeneous

ناهید Venus

نایب deputy

نایب امام (ک.ا.)

Imams representative; deputy of the Imam

نایب خاص (ک.ا.) special agent

نباتی vegetable; vegetative

نبوّت prophecy; prophethood

legislative prophecy (ع.ا.) نبوت تشريعی

special prophethood (ك.ا.) نبوت خاص

general prophethood (ك.ا.) نبوت عام

prophetic نبوی

prophet نبی

conclusion; consequence (م.ك.) نتیجه

salvation نجات

intimate converse (ع.ا.) نجوا

school نحله

original; primal; primary; prime نخستین

primum cognitum نخستین شناخت عقلی

equal نداد

Nizaris (ك.ا.) نزاریه

logomachy; verbal disagreement نزاع لفظی

near opposite نزدیک به ضد

descent نزول

descent of revelation نزول وحی

decreasing نزولی

race نژاد

racialism; racism نژادپرستی

theogony نسب نامه خدایان

نسبت relation; relationship; state

نسبت این همانی (م.ک.) identity relation

نسبت ترتیبی (م.ک.) ordering relation

نسبت ترتیبی جزئی partial ordering relation

نسبت چند به یک (م.ر.) many-one relation

نسبت حُکمی relation of judgement

نسبت حمل (م.ک.) relation of belonging

نسبت ضروری necessary relation

نسبت عدمی nonexistent relation

نسبت متّصله (م.ک.)

continuous relationship

نسبت مقولی (م.ک.) categorical relation

نسبت منفصله (م.ک.) discrete relationship

نسبت مؤلّفه (م.ک.) composite relationship

نسبت وجوب و امکان (ف.ا.)

relation between necessity and possibility

نسبت همانی identity relation

نسبت یک به چند one-many relation

relational; relative نسبی

relativism نسبی گرایی

relativity نسبیّت

relativism نسبیّت باوری

relativist نسبیّت گرا

relativism نسبیّت گرایی

abrogation; transmigration (ک.ا.) نسخ

abrogation of divine laws نسخ احکام الهی

Nestorian نسطوری

initial world; world نشئه

نشئه آخرت

future world; world of Hereafter

نصّ (ک.ا.)

designation; statement; text; tradition

نصّ جلی (ک.ا.)

explicit designation; express statement

implied statement نصّ خفی (ک.ا.)

نصّ صریح (ک.ا.)

explicit designation; explicit divinely–inspi– red designation

verbal text نصّ ملفوظ

literalistic نصّ گرایانه

نص گرای (ک.ا.)

literalism; biblical literalism; biblicism; textu- alism

نطق ratio

نطق ظاهری external logos

نظام mechanism; order; system

نظام اخلاقی ethic

نظام اخلاقی مبتنی بر سعادت eudaemonism

نظام اشتراکی communism

نظام خیر کلی (ف.ا.)

best world-order; good universal order

نظام دفاعی علم کلام apologetics

نظام دینی یا فلسفی - عرفانی theosophy

نظام سرمایه داری capitalism

نظام طولی وجود (ف.ا.)

longitudinal order of existence

نظام عالم cosmos

نظام عرضی وجود (ف.ا.)

latitudinal order of existence

نظام مالکیت اشتراکی collectivism

نظام مالکیت اشتراکی (ف.غ.) socialism

نظام مبتنی بر اصول موضوعه

postulational system

created order نظام مخلوقات

system of being نظام وجود

systematic نظام مند

systematic نظام دار

نظر

doxa; estimation; opinion; rational speculation; speculation; thesis

heresy نظر مخالف با اعتقادات رسمی

reflective; speculative; theoretical نظری

theory; thesis نظریه

نظریه احوال (ک.ا.)

theory of modes; theory of states

نظریه ادراک مستقیم اشیای مادی

direct realism

spiritism نظریه اصالت روح

ص: 158

نظریه پدیدار فرعی epiphenomenalism

نظریه ترکیب جسم از ماده و صورت (ف.ا.)

hylomorphic theory

نظریه ترکیب ماده از ذرات ریز

corpuscularianism

نظریه تکلیف اخلاقی deontology

نظریه جاندار انگاشتن ماده hylozoism

نظریه حضور خداوند در جهان هستی

immanentism

نظریه دوجهی روحانی - جسمانی (ف.غ.)

bouble aspect theory

نظریه دلالت theory of reference

نظریه رستگاری خاصان (ک.م.) particularism

نظریه ساده طبقه ها (م.ر.)

simple theory of types

نظریه شهودی مجموعه ها intuitive set theory

نظریه طبقه ها (م.ر.) theory of types

نظریه علل اتفاقی occasionalism

نظریه علل موقعی (ف.غ.) occasionalism

نظریه فلسفی معرفت gnosiology

نظریه لامارکی (ف.غ.) lamarkism

نظریه ماده - صورت hylomorphism

نظریه مجموعه ها theory of sets

نظریه پرداز theoretician; theorist

نظم order

نعمت bounty; favour; luxury

نفحات الهی (ع.ا.) inspired breaths

نفرین شده anathema

نفس

breath; ego; mens; mind; pneuma; self; soul; spirit; soul-self

نفس آدمی psyche

نفس استعلایی (ف.غ.) transcendental ego

نفس افلاک (ف.ا.) soul of spheres

نفس اماره (ع.ا.) carnal soul

نفس الامر (ف.ا.) thing in itself; fact itself

نفس الامری noumenal

نفس انسانی human soul

نفس باصره (ف.ا.) seeing soul

نفس بسیط pure ego

نفس بهیمی (ف.ا.) bestial soul

نفس جزئی (ف.ا.)

finite self; individual soul

sensible soul (ف.ا.)

animal sentient soul حیوانی حسّاس

نفس حیوانی (ف.ا.)

animal soul; animal spirit

نفس خویش self

pleased soul (ع.ا.) راضیه

Merciful Breath (ع.ا.) نَفَسِ رَحْمَانِ

pure soul (ع.ا.) زکیّه

savage soul سبعی

seeking soul طالب

noetic soul (ف.ا.) عقلی

inactive soul (ف.ا.) غیر فعّال

نفس فلکی (ف.ا.)

celestial soul; heavenly soul

perfected soul (ع.ا.) نفس کامله

universal soul (ف.ا.) نفس کلّ

universal self (ف.ا.) نفس کلّی

solipsist نفس گرا

نفس لَوَّامِه (ع.ا.)

reproachful soul; repentant self; self-reproaching soul

نفس مدبّره (ف.ا.) governing soul

نفس مدرك (ف.ا.) perceptive soul

نفس مرضيّه (ع.ا.) being-pleased soul

نفس مطمئنّه (ع.ا.) calm soul; virtuous soul

نفس ملكي (ف.ا.) angelic soul

نفس مُلهمه (ف.ا.) inspired soul

نفس منطقي (ف.ا.) dianoetic soul

نفس ناطقه (ف.ا.)

anima; human soul; rational human soul; reasonable soul; reasoning soul

نفس ناطقه مدبّره (ف.ا.)

managing rational soul

نفس نباتي (ف.ا.) vegetable soul

نفس نبوي prophetic soul

نفس وهمي (ف.ا.) estimative soul

نفساني

mental; pneumatic; psychic; psychological

نفسانيّت egocentricity

نفع (ك.ا.) benefit

نّفقه stipulated recompense

negation; prohibition نفی

absolute negation نفی مطلق

alternative denial نفی مؤلفه ها (م.ک.)

negation of negation نفی نفی

negativism نفی گرایی

transcendental criticism نقادی برترین (ف.غ.)

critique; criticism نقد

نقد عقل عملی (ف.غ.)

critique of practical reason

نقد عقل محض (ف.غ.)

critique of pure reason

transcendental criticism نقدگرایی متعالی

deficiency; failure; imperfection; lack نقص

نقص مطلق

absolute deficiency; absolute imperfection

refutation; breach نقض

breach of custom نقض عادت (ک.ا.)

self-defeating نقض غرض (ک.ا.)

irrefutable نقض ناپذیر

transmission نقل

transmitted نقل شده

scriptural; traditional (ک.ا.) نقلی

leader (ک.ا.) نقیب

contradictory نقیض

نقیض تالی (م.ک.)

contradictory of the consequence

نقیض مقدم (م.ک.)

contradictory of the antecedent

contradictory of existence نقیض وجود

نقیضان (م.ک.)

contradictories; two contradictories

اصل امتناع ارتفاع (و اجتماع) نقیضان

law of the excluded middle; principle of the excluded middle

نماد symbol

نماد تصدیق (م.ر.) assertion sign

نمادپردازی symbolism

ص: 160

نمادی symbolic

نمط mode

نمود phenomenon

نمودار منطقی logical diagram

نمونه model

نمونه اعلیٰ paradigm

نمونه پیشین preceding model

نمونه صادقها (م.ر.) logically valids

نواموز تعالیم مسیحیت catechumen

نوآوری innovation

نوآیین: convert; neophyte

نواب اربعه (ک.ا.) Four Agents, The

نوارتدکس (ک.م.) Neo-Orthodox

نوارتدکسی Neo-Orthodoxy

نوافزار novum organum

نوافل (ک.ا.) superegatory works

نوافلاطونیان Neo-Platonists

نوتوماسی (ف.غ.) Neo-Thomist

نوداروینیسیم (ف.غ.) Neo-Darvinism

نودین convert

النور (ا.ا.) Light, The

نور light

light of oneness(ع.ا.ع) نور احدیت

نور اسپهبدی (ف.غ.)

commanding light; lordly light

نور اعظم اعلی (ع.ا.ع)

All-highest Almighty Light

supreme light(ع.ا.ع) نور اعلی

proximate light(ع.ا.ع) نور اقرب

flashing Light(ع.ا.ع) نور بارق

inner light نور باطنی

نور عارض (ع.ا.ع)

dominating light; accidental light

triumphal light(ع.ا.ع) نور قاهر

dominating light(ع.ا.ع) نور قهار

نور مجرد (ع.ا.ع)

light in itself(ع.ا.ع) نور لنفسه

abstract light; immaterial light; incorporeal light

pure light(ع.ا.ع) نور محض

نور محمدی (ع.ا.ع)

prophetic light; Muhammadan Light

All-Encompassing Light(ع.ا.ع) نور محیط

نور مدبّر (ع.ا.)

governing light; managing light

نور مقدّس (ع.ا.) Holy Light

نور نافذ (ع.ا.) operative light

نوری (ع.ا.) luminous

نوزایی renaissance

نوشتن سیره انبیا و امامان hagiography

نوع (م.ک.) genre; race; species

نوع اضافی (م.ک.) relative species

نوع انسان human race

نوع الانواع (م.ک.) species of species

نوع حقیقی (م.ک.) veritable species

نوع سافل (م.ک.)

infima species; low species

نوع عالی (م.ک.)

high species; summa species; supreme species

intermediate species (نوع متوسط (م.ک.))

نوع منحصر به فرد (ف.ا.)

singular species; solitary species; sui gen- eris

نوعیت (م.ک.) specificity

نوکانتی (ف.غ.) Neo-Kantian

نوگرویده convert

نومارکسیست (ف.غ.) Neo-Marxist

نومارکسیسم (ف.غ.) Neo-Marxism

نومدرسیان (ف.غ.) Neo-Scholastics

نومن (ف.غ.) numen

نو - هگلی (ف.غ.) Neo-Hegelian

نو - یونان گرایی (ف.غ.) Neo-Hellenism

نه خوب نه بد adiaphorous

نهان latent; occult

نهایت finitude; limit

نهایی final; ultimate

نهج mode

نهضت اصالت فایده (ف.غ.)

utilitarian movement

نهضت اصلاح دینی (ک.م.) Reformation

نهضت اومانیسم (ف.غ.) Humanism

Enlightenment, The نهضت روشنفکری

نهضت فلسفه تحلیلی (ف.غ.)

analytical movement

نهفته latent

نهی از منکر (ک.ا.)

forbidding from doing evils; forbidding wrong

نهی شده taboo

نیابت deputyship

نیایش devotions; prayer; psalm

نیّت intention; intention of worship; will

نیّت خیر good will

نیرو force

نیروی حافظه retention

نیروی شهوی libido

نیروی فوق طبیعی دارای قدرت جادویی

mana

نیست انگاری (ف.غ.) nihilism

نیستی

lack; nonbeing; nonexistence; notbeing; nothingness

نیستی مطلق absolute nothing

نیک good

نیکی برین greatest good

نیمہ خدا demi-god; semidivine

نیہیلیسم (ف.غ.) nihilism

ص: 162

وابسته انگاشتن شناخت به ادراك حسى perceptionism

واجب (ك.ا.)

necessary; due; obligatory; obligatory rule

واجب عينى (ك.ا.)

obligatory on every individual

واجب كفايى (ك.ا.)

obligatory on all; collective duty

واجب الوجود

Necessarily-Existing, Necessary Being; necessary existence

واجب الوجود بذاته (ف.ا.)

Being Necessary in itself; Necessarily Being by Himself

الواجد (ا.ا.)

Existing, The; Inventor, The; Resourceful The; One The

واحد one; unit; unitary

واحد بالعموم (ف.ا.) generalized one

واحد بالعموم مفهومى (ف.ا.)

generalized conceptual one

واحد به جنس one by genus

واحد به عرض one by accident

واحد به وحدت حقه حقيقه (ف.ا.)

one by way of a true and real unity

واحد به وحدت حقه ظلّيه (ف.ا.)

one by way of a true but shadowing unity

واحد به وحدت عددی (ف.ا.)

one by way of a numerical unity

واحد جنسی (ف.ا.) generic one

واحد حقیقی (ف.ا.) Truly One

واحد ذاتی essential one

واحد عددی (ف.ا.) numerical one

واحد غیر حقیقی (ف.ا.) non-real one

واحد موضعی (ف.ا.) positional one

واحد نوعی (ف.ا.) specific one

واحدیت uniqueness

الوارث (ا.ا.) Inheritor, The

وارونه ساز (م.ر.) inverter

واسطه

agent; intermediary; intermediate; means; mediator of subsistence

واسطه در ثبوت (ف.ا.)

mediator of subsistence

واسطه در عروض (ف.ا.)

mediator of occurrence

واسطه در فیض (ف.ا.) divine agency

الواسع (ا.ا.)

All-Embracing, The; Comprehensive, The; Vast, The

واصل (ع.ا.) united with God

واقع بینانه pragmatic

واقع بینی pragmatism

واقع گرا realist

واقع گرایی realism

واقع گرایی افلاطونی platonic realism

واقع گرایی تجربی (ف.غ.) empirical realism

واقع گرایی ثنوی dualistic realism

واقع گرایی خام (ف.غ.) naive realism

واقع گرایی طبیعی (ف.غ.) natural realism

واقع گرایی منطقی (ف.غ.) logical realism

واقع گرایی نو (ف.غ.) Neo-Realism

واقعی factual; objective; real

واقعیت fact; reality

واقعیت تجربی empirical reality

واقعیت خارجی

external reality; objective reality

واقعیت ذهنی subjective reality

objective reality واقعیّت عینی

absolute reality مطلق واقعیّت

ultimate reality واقعیّت نہایی

cessationists واقفیه (ک.ا.)

retrogression واگشت

Ruler, The الوالی (ا.ا.)

custodian of secret والی اسرار

Bestower; The واہب (ا.ا.)

واہب الصّور (ف.ا.)

Bestower of the forms; Giver of Forms, The; dator formarum

Giver of Knowledge واہب العلم

Giver of Souls واہب النّفوس (ف.ا.)

faculty of estimation واہمہ (ف.ا.)

illusive واہی

وجد (ع.ا.)

intuitive experience; ecstasy; mystic dance

ecstatic وجد آور

وجدان

conscience; consciousness; inner sense

moral conscience وجدان اخلاقی

religious consciousness وجدان دینی

وجدانيات (ف.ا.)sensa

وجوب (ك.ا.)

obligation; obligatoriness; necessity

وجوب بالذات (ف.ا.)

necessity by itself; self-existence

وجوب بالغير (ف.ا.)necesse esse per aliud

وجوب بالقياس الى الغير (ف.ا.)

necessity in relation to something else

وجوب ذاتي (ف.ا.)essential necessity

وجوب شرعي (ك.ا.)

canonical obligatoriness

وجوب غيري necessity by something else

وجوب لاحق (ف.ا.)following necessity

وجوب مطلق absolute necessity

وجود

ens; entity; esse; existence; findig; presence

ص: 164

comprehensive existence وجود احاطی

perceptual being (ف.ا.) وجود ادراکی

pre-existence وجود ازلی

ens rationis وجود اعتباری

Highest Being, The وجود اعلی

ens perfectissimus وجود اکمل

ens وجود انتزاعی

ipsum esse وجود بالذات

وجود بالفعل (ف.ا.)

actual being; actual entity; actual existence

وجود بالقوه

potential entity; potentially existent

Highest Being, The وجود برین

subordinate existence وجود تبعی

وجود تجرّدی (ف.ا.)

abstract (non-material) existence

static existence وجود ثابت

partial existence (ف.ا.) وجود جزئی

substantial existence (ف.ا.) وجود جوهری

originated existence وجود حادث

Dasein (ف.غ.) وجود حاضر

real existence وجود حقیقی

وجود خارجی

external existence; objectivity

particular existence وجود خاص

proper existence (ف.ا.) وجود خاصه

existence in conception وجود در ذهن

وجود ذهنی (ف.ا.)

noetic being; mental finding; conceptual being; ens rationis; mental existence

copulative existence (ف.ا.) وجود رابط

inhering existence (ف.ا.) وجود رابطی

temporal being (ف.ا.) وجود زمانی

necessary being وجود ضروری

phenomenal existence وجود ظاهری

existence in general (ف.ا.) وجود عام

accidental existence (ف.ا.) وجود عرضی

noetic being (ف.ا.) وجود عقلی

cognitive existence (ف.ا.) وجود علمی

وجود عینی (ف.ا.)

concrete existence; concrete entity; tangible individual existence

وجود غیر ادراکی (ف.ا.)

non-perceptual being

وجود فی نفسه (ف.ا.) existence in itself

وجود فی نفسه لنفسه (ف.ا.)

existence in itself for itself

وجود کلی generic existence

وجود مادی material existence

وجود مادی دادن reify

وجود متأخر existence posterior

وجود متحقق actual entity

وجود متعالی supreme being

وجود مثالی (ف.ا.) ideal existence

وجود مجرد (ف.ا.)

abstract existence; non-material being; pure existence; abstract existence

وجود محسوس phenomenal existence

وجود محض

existence; pure being; pure existence; absolute sheer existence

وجود محمولی predicative existence

ص: 165

composite existence وجود مرکب

continued existence وجود مستمر

absolute existence; being مطلق وجود

determined existence وجود مقید

وجود ممکن

possible existent; contingent being; possible being

وجود منبسط (ع.ا.۱)

self-unfolding existence; unfolded existence

وجود نخستین

first existence; original being; primal being

luminous existence وجود نوری (ف.ا.۱)

generic existence وجود نوعی

latent existence وجود نهان

necessary existence وجود واجب

real existence وجود واقعی

entity وجود واقعی یا ذهنی

spatial being وجود وضعی (ف.ا.۱)

ontological وجود شناختی

existences وجودات

ideal entities وجودات مثالی

existential وجودی

وجودیه existential

وجودیه لادائمه (م.ک.)

non-perpetual existential

وجودیه لاضروریه (م.ک.)

not-necessary existensial

وجه شیء de re

وحدانی unitary

وحدانیت singleness; unicity

وحدت unification; unity

وحدت ازلی eternal unity

وحدت استعلایی خودآگاهی (ف.غ.)

transcendental unity of apperception

وحدت اعتباری (ف.ا.) unreal unity

وحدت تألیفی شهود (ف.غ.)

synthetic unity of intuitions

وحدت تشکیکی وجود (ف.ا.)

graded unity of being

وحدت جامع inclusive unity

وحدت جزئی particular unity

وحدت جنسی (ف.ا.) generic unity

وحدت جوهری وجود existential monism

وحدت حقه (ع.ا.ع) true unity

وحدت حقه حقیقیه (ع.ا.ع)

true and real unity; Greatest Unity, The

وحدت حقیقی real unity

وحدت در کثرت (ع.ا.ع) unity in plurality

وحدت شخصی (ع.ا.ع)

individual oneness; particular unity

وحدت شهود (ع.ا.ع)

oneness of perception; oneness of witness- ing; unity of consciousness; unity of vision

وحدت ضدین identity of opposites

وحدت عددی (ف.ا.ع) numerical unity

وحدت غیر حقیقی (ف.ا.ع) non-real unity

وحدت قدیم eternal unity

وحدت مطلق absolute unity

وحدت موضوعی thematic unity

وحدت نظر unanimity

ص: 166

وحدت نوعیه (ف.ا.) oneness of species

وحدت وجود (ع.ا.)

oneness of being; oneness of existence; transcendent unity of being; unity of being; unity of existence;
(pantheist; pantheistic(al

وحدت و کثرت (ع.ا.) unity and diversity

وحي inspiration; prophecy; revelation

وحي الهی divine inspiration

وحي جزئی (ف.ا.) particular revelation

وحي شده revealed

وحي کلی (ف.ا.) universal revelation

وحيانی revealed; revelatory

الوحيد (ا.ا.) Unique, The

الودود (ا.ا.) Loving, the; Loving-Kind, The

ورع (ع.ا.) piety

وساطت intermediation

وسط (م.ک.) middle term

وسط و طرف (ف.ا.) middle and the end

وسع capacity

وصف qualification; quality; description

وصف ايجابى

affirmative attribute; attribute of affirmation

وصف خاص (م.ر.)

particular characteristic; definite description

essential attribute (ف.ا.)

epithet; indicating quality

common qualification

inarticulate; ineffable

descriptive

arriving; arrival; mystical union (ع.ا.)

وصی (ک.ا.)

legatee; executor; spiritual successor

forgery; position; circumstance

modus ponens (م.ک.)

particular position

antithesis (م.ک.)

modus ponens (م.ک.)

وضع و رفع دو مؤلفه فاصل (م.ک.)

modus ponendo tollens

positional; situational

duties of worship

duty

container

وعای دهر (ف.ا.)

perpetual duration as a container

وعد (ک.ا.) promise

وعد و وعید (ک.ا.) promise and threat

وعدہ (ک.ا.) promise; promise of reward

وعید (ک.ا.)

menace; threat; threat of punishment

وقت moment

وقوع occurrence

وقوف (ک.ا.) suspending judgement

الوکیل (ا.ا.) Trustee, The

وکیل (ک.ا.) chief agent

وکیل امام (ک.ا.) chief agent of Imam

ولایت (ک.ا.)

sainthood; saintship; authority; guardianship

ولایت اعتباری (ک.ا.) relative authority

ص: 167

esoteric guidance (ک.ا.)

ولایت تشریحی (ک.ا.)

religious-legal authority

ولایت عامه (ک.ا.)

all-comprehensive authority; general guardianship

Patron, The (ا.ا.) الولی

ولی (ع.ا.)

friend of God; custodian; guardian; saint

perfect saint (ع.ا.)

Bestower, The; Giver, The (ا.ا.) الوهاب

Wahhabism گری وھابی

وھم

;aestimatio; conception; deception; delusion

fancy; fantasy; fiction; hallucination; illusion; imagination; phantasm; phantasy; phantom

delusive; phantasmal; visionary وھمی

estimative premises (م.ک.) وھمیات

ص: 168

الهادی (ا.ا.) Guide, The

هبوط Fall, the; descent

هبوط آدم Fall, the

هبه gift

هتک حرمت profanation

هدایت guidance

هدایت الهی divine guidance

هدایت تشریحی (ف.ا.) legal guidance

هدایت عامه (ک.ا.) general guidance

هدف دار purposeful

هدفمندی purposivism

هرمسی Hermetic

هرمنوتیک hermeneutic; hermeneutics

هزاره باوری (ک.م.) millenarianism; millennialism

هزاره سلطنت مسیح (ک.م.)

millennium

هستی ens; existence; being

هستی بالفعل actual being

هستی به ذات خود being in itself

هستی پس از نیستی being after non-being

being in itself هستی در خود

conceptual being هستی در ذهن

being for itself هستی لذاته

هستی محض

absolute existence; pure being

created being هستی مخلوق

هستی مطلق

absolute being; pure being

infinite existence هستی نامحدود

primal being هستی نخستین

هستی نخستین غیر متناهی

infinite primal being

being and non-being هستی و نیستی

ontologist هستی شناس

ontological هستی شناختی

ontology هستی شناسی

Hellenic هلنی

?is-it-the-case(هل هو (م.ک.)

whetherness(هلّیه (م.ک.)

actualized whetherness(هلّیه بتّیه (م.ک.)

simple whetherness(هلّیه بسیطه (م.ک.)

هلیه غیر بتیه (م.ک.)

non-actualized whetherness

هلیه مرگبه (م.ک.)

composite whetherness

هم ارزش equivalent

هم ارزشی equivalence

همان identical

همان گویانه tautological

همان گویی tautology

ص: 169

homogeneity; identity; resemblance; similitude

harmony هماهنگی

هماهنگی پیشین بنیاد (ف.غ.)

preestablished harmony

correlation همبستگی

correlative همبسته

correlate همبسته بودن

همتا‌های ناهم ارز (ف.غ.)

incongruent counterparts

هم‌توان (م.ر.) equipollent

هم جوهر consubstantial

هم داستان unanimous

هم ذات بودن consubstantiation

همزمان contemporaneous; simultaneous

همزمانی simultaneity

همساز consistent

همسازی harmony

همگن (م.ک.) homogeneous

هم نهاد synthesis

همه خدا انگاری pantheism

همه دان (pansophic(al)

همه دانی pansophism

deathless; everlasting; in perpetuity همیشگی

ceaselessly living (ک.ا.) همیشه حیّ

ceaselessly knowing (ک.ا.) همیشه عالم

ceaselessly powerful (ک.ا.) همیشه قادر

norm هنجار

geometry هندسه

Euclidean geometry هندسه اقلیدسی

هندسه غیر اقلیدسی

non-Euclidean geometry

polemics هنر مجادله (م.ک.)

inclination of the soul هوای نفس

corpse astral (ک.ا.) هورقلیا

it-is-it هو هو

it-is-it-ness هو هویت

identity; ipseity هویت

substantial ipseity (ف.ا.) هویت جوهری

bodily disposition; figure; form; state هیئت

Ptolemaic system هیئت بطلمیوسی

ark form; dark modes (ف.ا.) هیئت ظلمانی

هیئت مبلغان مذهبی (ک.م.) mission

هیچ null; null and void

هیچی nothingness; nullity

هیکل temple

هیکل نورانی (ف.ا.) light temple

هیولی

hyle; hylo; materia; matter; original matter

هیولا خداانگاری hylotheism

هیولای اولی (ف.ا.)

;materia prima; primary matter; prima materia

prime matter

هیولای روحانی (ف.ا.)

intelligible matter; spiritual matter

هیولای طبیعت physical matter

هیولای کل matter of the whole

هیولای مبهم (ف.ا.) indefinite matter

هیولای نخستین (ف.ا.) primal matter

هیولانی material

recollecion یادآوری

existence یافت

datum یافته

dataها یافته

perceptions of the senses یافته های حسّی

(یا) «ی مانعه الجمع (م.ر.)»

disjunction, exclusive; exclusive or

(یا) «ی مانعه الخلو (م.ر.)»

inclusive or

despair یأس

intellectual despair یأس عقلی

intellectual despair یأس فلسفی

dry; dryness (ک.ا.) بیوست

certainty; certitude یقین

certain یقینی

certainties یقینیات

axioms of certainty یقینیات اولیه (م.ک.)

unitarian; monotheist (ک.ا.) یکتاپرست

unitarianism; monotheism (ک.ا.) یکتاپرستی

oneness; singleness یکتایی

absolute oneness یکتایی مطلق

identity یکسانی

unicity یگانگی

oneness of Allah یگانگی خداوند

unique; unitary یگانه

یگانه انگاری ماتریالیستی (ف.غ.)

materialistic monism

theist یگانه پرست

theism یگانه پرستی

philhellene; philhellenist یونان دوست

philhellenic یونان دوستانه

philhellenism یونان دوستی

Grecism یونان مآبی

Grecian; Greek; Hellenic یونانی

Grecism یونانی گری

Hellenism یونانی مآبی

Jew; Jewish یهودی

Judaism یهودیت

Yahweh (نام خدای یهود)

Yahwism یهوه پرستی

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

